6

WAR

CELE MAI BUNE ROMANE DE RĂZBOI
ACȚIUNI DE COMANDO URMĂRIRI SPECTACULOASE
SPIONAJ SCENE DE COȘMAR SABOTAJE
ÎNTR-UN CUVÂNT "WAR" - O COLECȚIE SENZAȚIONALĂ

JEAN-LOUIS LAFITTE

DEZERTORUL

Jean-Louis Lafitte

Dezertorul

V.1.0

Traducerea de Pavel Popescu

ISBN:
973-9127-87-8

MARC J. TRENNERY
Le deseteur
1966

Editura Z
1993

PROLOG

Povestea asta, povestea mea, mi s-a cerut s-o spun. M-am supus. Am istorisit-o, Nu-s însă sigur că am şi reuşit.

Trecutul îmbătrâneşte repede. Evenimente cândva copleşitoare se subţiază, altele capătă greutate, se revarsă, ne constrâng.

Poate că lucrul cel mai greu e să ştiu când a început totul. La Marsilia, în fortul Saint-Jean? La 26 aprilie 1961, în dosul gratiilor lagărului de la Zeralda? Mai târziu, după ce-am cunoscut-o pe Virginie? Ori pe şoseaua aceea elveţiană, privind o mână, o mână albă, neatinsă?

Nu sunt un supraom. Am săvârşit ceea ce am săvârşit şi am pătimit ceea ce am pătimit. La începutul oricărei înlănţuiri de fapte se află, cred eu, o întâmplare nefericită. Urmează apoi actele noastre care ne prind şi ne târăsc, iar după aceea rămâne să alegem.

Am venit pe lume, am crescut, am învăţat o meserie, aveam o familie. Începutul oricărei povestiri e obligatoriu arbitrar. În cazul meu va fi o dimineaţă de mai a anului 1960, pe coastele de la Djebel-Dyr, sectorul Tebessa, Algeria.

Era o operaţiune ca multe altele. În zori, am făcut un salt către est. De-atunci, escaladam într-una, sub dogoarea soarelui, creste de grohotiş, colţuros şi sterp. Pe partea cealaltă a muntelui, la nord şi la vest. Tancurile şi infanteria zăvoriseră toate ieşirile. În principiu, misiunea noastră era să-i împingem într-acolo pe rebeli, urmând ca apoi să intervină aviaţia.

Contactul cu inamicul l-am stabilit la câteva minute după ora unsprezece, în condiţii foarte neprielnice. Feneliştii[1] ocupau crestele şi contrapantele, împiedicându-ne să ne desfăşurăm.

În fruntea companiei mergeam noi trei: sergentul Dieterling, legionarul Kovarisky, puşcaşul-mitralior şi eu, caporalul Roger Verbel – din Regimentul 1 Paraşutişti al Legiunii Străine.

Rafala a ţâşnit de la vreo treizeci de metri din susul unui talveg; instantaneu, feneliştii au deschis, de pretutindeni, focul.

N-am mai avut timp să ne adăpostim. Sergentul Dieterling a fost ucis pe loc, Kovarisky atins în pântec, iar eu m-am prăbuşit la rându-mi. Izbit de un glonte, la baza plămânului. În partea dreaptă a pieptului.

N-am leşinat. Eram emoţionat, năucit, dar nu mă durea decât foarte puţin. Prima senzaţie avută a fost aceea a unei lovituri de pumn.

În cădere. Şi sub violenţa impactelor. Kovarisky şi eu ne-am rostogolit pe pantă, în locul în care ne-am oprit, eram adăpostiţi de

[1] F.N.L. – Frontul Naţional de Eliberare din Algeria, (N. T.).

unghiul unei cornişe.

Am aruncat o privire îndărăt, în josul talvegului. Compania era departe. Printre stânci, am zărit ivindu-se două-trei berete verzi. Focul era extrem de dens şi m-am gândit că exceptând un contraatac, nici unul dintre ai noştri nu va putea ajunge până aici.

De pe cornişă porni o rafală. Feneliştii se apropiau. Kovarisky zăcea întins pe pantă, la doi metri de mine, în plin soare, cu gura deschisă şi obrazul crispat. M-am târât până la el şi l-am tras lângă peretele de stâncă, Apoi, am apucat puşca-mitralieră şi am început să trag lovitură cu lovitură, ca să economisesc muniţia.

Îmi era îngrozitor de sete. Nu ştiam unde mi-e bidonul. M-am uitat la Kovarisky. Nu-l mai avea nici el. Horcăia. Un fir de bale i se scurgea din gură. Faţa-i devenea tot mai albă.

Acum durerile mă cuprinseseră, mai ales când mă mişcăm. Suflam greu, vlăguit. Pe cer, sus de tot, se rotea un avion, un Morane de observaţie.

Trecură zece minute, apoi alte zece. Glontele mă străpunsese dintr-o parte în alta. Simţeam sângele prelingându-mi-se peste şolduri şi pe burtă. Am ameţit. Privirea mi s-a înceţoşat. Kovarisky a deschis ochii şi a bolborosit câteva cuvinte în poloneză. A murit privind avionul.

Încetasem să mai trag. Nu mai aveam muniţie, nici pentru puşca mitralieră, nici pentru M.A.T.-ul 49[2] al meu. Din când în când, zăream în depărtare câteva siluete minuscule, alergând pe faleză, în dreapta mea. Am urinat pe podul palmei şi mi-am umezit apoi buzele. Mă gândeam la ceilalţi, la camarazii mei aflaţi acum la piciorul talvegului şi care aveau să vină. Care aveau să răzbată până aici în pofida rafalelor şi grenadelor, dar care vor sosi prea târziu.

Când m-am angajat în Legiunea Străină, ştiam ce fac. Şi dacă tot e să crap, măcar să mor ca un ostaş. Am înhăţat. Puşca mitralieră şi M.A.T.-ul şi le-am azvârlit cât am putut mai departe, pe pantă în jos. Să le ia băieţii. Mişcarea însă m-a făcut să sufăr ca un câine.

Îmi rămăsese o grenadă. Am tras afară cuiul de siguranţă. Dacă cei de pe coastă vor veni primii, îmi va fi de-ajuns să descleştez degetele.

Pe pantă, o siluetă înainta, din stâncă în stâncă, fără să alerge însă, la pas. L-am recunoscut pe locotenentul Barthe. Păşea calm, privindu-mă în ochi. Apoi, dintr-o dată, un foc îndrăcit de arme a izbucnit în lungul întregului talveg, un altul pe faleză şi încă unul în vârful unui mamelon; auzeam urlete, auzeam gloanţele ricoşând de bolovani, vacarmul exploziilor, rafale şi-n clipa aceea am priceput că voi trăi: ai noştri luau cu asalt crestele.

---

[2] Tip de pistol mitralieră aflat în dotarea armatei franceze, (N. T.).

I
PARIS, SEPTEMBRIE 1964

Odaia Josiannei era ia etajul şase şi dădea spre o curte. Prin dreptunghiul lucarnei zăream perspectiva acoperişurilor şi-a hornurilor. Eram în pat. Prânziserăm împreună, apoi după plecarea ei mă culcasem din nou. Altă treabă tot n-aveam.

Trăiam cu Josianne de câteva săptămâni. Principalul avantaj era că, locuind la ea, n-aveam nevoie de hotel. Minge îmi făcuse cunoştinţă cu ea. Băiatul ăsta avea un succes nebun la femei. Eu unul nu sunt prea fante. Am pescuit şi eu, ca toată lumea; palmaresul era onorabil, dar nu mă amuza.

Pentru un om în situaţia mea, hotelurile sunt foarte primejdioase. Există fişe, există controale. Actele le aveam pe numele de Roger Haudouin, născut la Lille, la 18 ianuarie 1931. Erau bune, atât cât pot fi de bune nişte falsuri, dar nu mă puteau pune la adăpost de-un ghinion, de-o razie, de cine mai ştie ce, de-un copoi mai şmecher sau mai chiţibuşar...

Am întins mina după pachetul de ţigări de pe noptieră şi mi-am aprins o *Gauloise.* Reflectam. Mă străduiam să fac un bilanţ.

Între mine şi Josianne nu era tocmai pasiunea cea mare. Era o fată de treabă, blondă-decolorată, nu prea inteligentă, fără surprize şi un corp destul de frumos. Lucra ca vânzătoare la Monoprix[3]. Seara, după ce se întorcea, mergeam să cinăm într-un mic restaurant. Plăteam pe rând, o dată eu, o dată ea. După aceea ne întorceam în cameră.[...]

Făceam dragoste, dar după aceea lucrurile deveneau mult mai puţin amuzante. Hrana ei spirituală emana direct „din inimă”; aveam, aşadar, dreptul la nefericirile Sorayei, repudiata solitară, iar când nu era Soraya, veneau la rând Margaret şi Tony, care nu mai putea să lucreze ca fotograf din pricina lui cumnatu-su.

În serile de vervă, Josianne îmi prezenta cronica amorurilor nefericite. Şi iată-ne survolând Istoria: Mayerling, frumosul arhiduce, contesa, Franz-Joseph – un suflet nobil, dar şi el atât de prost sfătuit... Şi ai văzut, tu, cu ce s-au sfârşit toate astea? Ţarul... Infamul Rasputin îndrăgostit de împărăteasa Alexandra şi ca o răzbunare pentru refuzul primit, declarând război nemţilor după ce mai întâi le vânduse planurile flotei ruseşti... etc.

Bineînţeles, nu-i spusesem Josiannei adevărul. Îi povestisem că sunt un comis-voiajor în căutare de lucru. N-o convinsesem. Cred că-şi băgase în cap că aş fi un soi de gangster, lucru care nu-i displăcea de

[3] Magazin universal eu preţuri fixe, (N. T.).

fel; datorită mie, în viaţa ei banală şi plicticoasă, încercase atâţia fiori; o aventurieră la Monoprix.

Realitatea era însă mult mai rea şi preferam ca Josianne să n-o cunoască. În felul ăsta nu-mi devenea complice.

Nu sunt un leneş. N-am obiceiul să trăiesc pe seama femeilor. Bărbaţii care-o fac mă dezgustă. De când am fost expulzat din Spania, unde mă refugiasem după exod, am tot căutat de lucru. În două sau trei rânduri am şi muncit ca reparator de televizoare. Dar de fiecare dată am fost nevoit să renunţ; ori patronul voia să mă înscrie la Asigurările sociale şi-l intriga refuzul meu, ori simţeam eu, într-un fel sau altul, că-i primejdie şi trebuia s-o şterg. Eram la cheremul unei reclamaţii, unei invidii, a celei mai neînsemnate indiscreţii. Un formular oarecare de completat – şi slavă Domnului, sunt destule! – şi poliţia s-ar fi putut să-mi ia urma… În epoca noastră femeile uşoare nu mai au condicuţă, în schimb o omenire întreagă e fişată; iar eu iveam o fişă frumoasă, amănunţită, în întreaga Europă…

Mă bătea gândul să mă expatriez, să plec departe, departe, în Canada. Acolo mi-aş putea reface viaţa, mi-aş putea găsi de lucru şi n-ar mai trebui să-mi duc mâna la centură de fiecare dată când aş auzi un pas pe coridor. Luasem cu mine din Algeria pistolul, un P.A.[4]-35 cu două cutii de cartuşe şi două încărcătoare, unul vârât în lăcaşul său din patul armei, celălalt, plin, în buzunar.

Canada? Frumos lucru, Canada, Dar cu ce bani? Cu ce să-mi plătesc biletul? În plus, ar fi trebuit să trec prin Olanda unde controalele sunt mai puţin riguroase, ori prin Germania. Iar bani aveam din ce în ce mai puţini.

Să dau o lovitură? Ei da, ajunsesem până-ntr-acolo. Mă gândeam la treaba asta aproape-n fiecare zi, aproape-n fiecare noapte când mă trezeam cu ochii deschişi în întuneric. Să jefuiesc un apartament? Un magazin? Şi cu marfa ce-am să fac? Unde s-o vând? Cui?

Să atac o staţie de benzină? Pe amărâtul de-acolo? Cam asta-i genul de tâmpenii pe care le fac tipii aflaţi în situaţia mea. Nu sunt un răufăcător. Nu sunt un gangster. Înainte a mă fi angajat în Legiunea Străină n-am avut niciodată de-a face cu poliţia, după cum habar n-aveam despre sistemele de lucru ale bandiţilor…

De-atunci însă mi-am recuperat întârzierea. În Algeria, atacam în ultima vreme băncile. Dar şi atunci, era altceva. Personal n-aveam nici un profit. Acţionam din ordin, comandat de şefii mei în cadrul comandourilor Organizaţiei[5].

Ideea de a da o lovitură mă scârbea – ce să-i faci, sunt cinstit, mai cinstit decât mulţi alţii – dar nu întrezăream o altă soluţie.

---

[4] Prescurtare de la „pistolet automatique”, (N. T.).

[5] Este vorba de O.A.S. – Organizaţia Armatei Secrete, (N. T.).

Ajunsesem aici cu gândurile când am băgat de seamă că ţigara îmi ardea degetele. M-am aşezat pe marginea patului. Am strivit chiştocul în scrumiera de pe noptieră.

M-am ridicat. M-am spălat pe mâini şi pe obraz, m-am bărbierit. Am scos din sacul de voiaj fierul meu de călcat şi mi-am netezit piepţii cămăşii şi pantalonii. Din nefericire călcatul s-a dovedit insuficient ca să-mi ocupe spiritul şi timpul. Vreo zece biete minute şi gata…

M-am aşezat din nou pe marginea patului. Apoi am scos din portofel un portfotografie; era unul mic, din piele, obişnuit. Înăuntru – poza nevesti-mii. O chema Anne-Marie. Când mă instalez undeva, aşez portfotografia pe o mobilă. Aici, la Josianne n-o puteam face. Ar fi început cu întrebările….

Am mai scos o poză din portofel. Într-asta eram toţi patru. Am doi copii. Îmi făcui socoteala că micuţa Sylvie mergea pe opt ani, iar Jean-Paul avea nouă.

În mod regulat chem la telefon pe un prieten care locuieşte la Treyvaux. El îmi dă de veste ce-i cu copiii, fără să le sufle o vorbă părinţilor.

Nu sunt un tată bun. Dacă aş fi fost, n-aş fi spălat putina, chiar după cele întâmplate. Plecarea mea a făcut din ei doi orfani. Am fugit fiindcă-s un laş, da, eu, cu toate cele şaptezeci şi opt de kilograme pe care le cântăresc şi un metru optzeci şi unu cât măsor, cu toate cele trei citaţii din care un ordin de zi pe Armată, cu toate cele două răniri şi Medalia Militară căpătată în luptă; am fugit fiindcă nu mai aveam puteri să rezist.

Am pus totul la loc în portofel. M-am îmbrăcat şi am ieşit. Ca să-mi mai primenesc gândurile m-am dus la barul din rue de la Grange-Bateliere unde de obicei îl întâlnesc pe Minge. Spre norocul meu era acolo. Când am intrat, a fluturat din mână ca să-mi atragă atenţia. M-am aşezat la masa lui. Nick, chelnerul, ne-a servit, lui un Pernod, mie un Martini, îl reîntâlnisem pe Minge la Paris, din întâmplare. Îl cunoscusem în Algeria, pe vremea comandourilor Delta, înainte de asta, lucrase câteva luni la serviciul de informaţii al Armatei. Este dezertor din R-14 V.P.[6], fusese condamnat, la fel ca şi mine, de către tribunalul militar special, cu diferenţa că lui i se dăduseră doar cincisprezece ani, în vreme ce eu recoltasem pedeapsa maximă.

Minge e un băiat înalt, totdeauna elegant şi pus la patru ace. Faţă de mine are un avantaj serios: e francez. Familia lui stă la Paris; părinţii au un magazin în arondismentul al XII-lea şi afacerile le merg bine. Băiatul nu duce lipsă de bani. Taică-su i-a cumpărat un mic apartament în strada Rodier. În acte se numeşte Francis Roberton. Prenumele său adevărat e însă Jean-Marie.

---

[6] Regimentul 14 Vânători-Paraşutaţi, (N. T.).

Am încredere în Minge. E un camarad de nădejde şi-un băiat de aur. Mi-a făcut nu o dată diverse servicii, m-a ajutat băneşte. Dar, fireşte n-am de gând să-l tapez toată viaţa de franci.

Ne-am băut aperitivele. Minge mi-a atins braţul, clipind misterios dintr-un ochi.

— Am ceva să-ţi spun, Roger. E o treabă de făcut, dacă te interesează. Îţi povestesc afară, nu aici…

*

L-am chemat pe Nick. Nick e un repatriat din Algeria. Un bărbat scund, totdeauna zâmbitor, totdeauna într-o vestă albă şi un papion cu picăţele, niciodată unul negru.

Un tip care nu umblă cu şoalda, foarte. La curent cu o groază de lucruri şi care ştie să-şi ţină gura. În plus, cinstit şi fără încurcături la activ.

Minge a insistat să plătească el consumaţia. Am ieşit şi am plecat împreună. Mi-a explicat în ce constă afacerea. Urma să duc nişte hârtii în Saare, trecând discret frontiera şi să mă înapoiez, eventual, cu alte hârtii. Un releu era prevăzut şi totul se cerea făcut în mare urgenţă.

— Ai pentru asta o mie de franci, inclusiv cheltuielile, a spus Minge. Deci, câteva sutare curate. Iar ca timp o să-ţi ia o zi sau două, nu mai mult. Ce zici?

Mai îndeplinisem eu misiuni de-astea. I-am zis lui Minge că sunt de acord.

În aceeaşi seară, la Paris, într-o cafenea din Montparnasse, un tip mi-a înmânat banii şi un plic voluminos. Am luat trenul până la Strasbourg. Aici am întâlnit pe altcineva care m-a dus cu maşina lui până la vreo sută de metri de frontieră. Am trecut împreună pe jos, luând-o pe nişte poteci. Am ajuns la o fermă. Ne-a întâmpinat un ţăran. I-am, înmânat plicul cel voluminos, iar el mi-a dat în schimb un pachet, mic, de mărimea unei cărţi. Ne-am întors în aceleaşi condiţii, fără nici un incident.

Nici azi nu ştiu ce conţineau pachetul şi plicul cel gras! Presupun că era vorba de buletine, de scrisori, de directive destinate reţelelor Organizaţiei.

Eram iarăşi la Paris. Mă despărţisem de Josianne. Ceea ce rămăsese din mia de franci se topise în viteză. Minge mă găzduia în apartamentul său din strada Rodier. Tot aici îşi primea şi diversele sale cuceriri. Cu toată amabilitatea lui, înţelegeam însă prea bine că o asemenea situaţie nu poate dura la nesfârşit. Mă gândeam la Canada şi din nou ideea unei lovituri îmi trecea prin minte. Îmi displăcea la fel ca şi-nainte, dar ştiam că într-o zi sau alta voi sfârşi prin a ceda într-o seară: Minge se repezi la mine de cum am intrat. Strălucea de bucurie.

— Roger, te ştiu că eşti parcă electrician, nu-i aşa?

— Da.

— Te-ai pricepe să instalezi un semnal de alarma de-a lungul unui gard?

— Cred că da. Dacă-i nevoie…

— Ţi-l aminteşti pe Ordas? Pe Raphael Ordas?

Bineînţeles că mi-l aminteam, Raphael Ordas fusese unul din principalii conducători ai Organizaţiei în Algeria: un om îndrăzneţ, plecat de la zero, care izbutise să ajungă până sus de tot, croindu-şi drum cu pumnul; o dată fusese condamnat la moarte, altă dată la douăzeci de ani de temniţă, îl căutau toate poliţiile, toate Serviciile Speciale…

Minge nu mai avea astâmpăr.

— Nick mi-a vândut pontul. Ordas e în Franţa. Stă într-un soi de castel în Yonne; îi zice „Donjonul”, e o căsoaie într-o pădure. E în căutarea unui om de nădejde, capabil să-i aranjeze o sonerie de alarmă, dar s-ar putea să aibă şi alte treburi de făcut. Ai casă, masă, başca trei sute de franci pe săptămână. Nu-i chiar o mină de aur, dar e mai bine decât nimic. În plus, din când în când îţi mai pică şi-o primă. Ce zici?

Mă scărpinai după ceafă.

— Păi, să vedem…

II

Două zile mai târziu debarcam în gara Auxerre. Era pe la mijlocul după-amiezii. Cerul era plumburiu.

Dimineaţa plouase şi peroanele mai erau umede, înaintea plecării, Nick îmi spusese, fără să-mi dea şi alte precizări, că la sosire cineva o să se ocupe de mine. Cum nu mai vedeam pe nimeni, am străbătut holul gării şi am ieşit afară. Ceva mai încolo staţiona un turism, un Triumph alb tras la doi metri de bordura trotuarului. O fată şedea la volan. M-am răsucit auzind un zgomot de paşi venind din spate. Un tânăr de statură mijlocie, zvelt, cu părul căzând peste ochi, într-o cămaşă dungată de culoare închisă şi un pantalon deschis, lipit de şoldurile-i înguste, se îndreptă către mine.

— Domnul Haudouin?

— Da.

Era mai puţin tânăr decât crezusem la prima vedere: douăzeci şi doi, poate douăzeci şi trei de ani. Un chip de mâţă cu buze subţiri. Vorbea cu accent „pied-noir”[7].

Se proptise în faţa mea şi-mi examina costumul, pantofii, micul meu sac de voiaj în care-mi pusesem rufele, fierul de călcat, obiectele de toaletă.

— Vasăzică, schimb definitiv de domiciliu…

Schiţă un mic zâmbet în colţul gurii. Nu-mi plăcea, nici ce spusese, nici, mai ales, privirea. Brusc mi-a venit chef să-l înhaţ de piepţii frumoasei sale cămăşi şi să-i ating două svasturi zdravene ca să-şi mai bage minţile-n cap.

M-am stăpânit însă. Nu merita osteneala. Ţângăi dintr-ăştia am văzut cu sutele în Algeria, adevăraţi tigri setoşi de sânge fenelist, partizani ai războiului total, fără nici o cruţare faţă de cei învinşi, cu toţii combatanţi voluntari, de un mare eroism, cu singura condiţie însă ca operaţiunile militare să se desfăşoare pe terasă în Otomatic şi în imediata vecinătate a negustorilor de îngheţată de la Babel-Oued.

În schimb, prin djebeluri[8] nu i-am prea întâlnit, lucru pe care l-au observat şi mulţi dintre camarazii mei. Am dedus atunci că din motive de sănătate tinerii aceştia nu suportă altitudinea şi că se simt bine numai pe ţărmul mării.

Totuşi, ca să se ştie că nu-s un bleg, mi-am umflat bicepşii, m-am îndreptat de spate şi l-am privit fix în ochi. A rezistat cinci secunde. I-aş fi putut da o lecţie să mă pomenească, nefiindu-mi necesară decât

[7] Denumire (în traducere literară „picior-negru”) dată rezidenţilor francezi în Algeria, (N. T.).

[8] Cuvânt arab intrat în vocabularul francez însemnând munte, (N. T.).

mâna stângă. Fără-ndoială c-a priceput. Şi-a coborât privirea, iar de pe obraz i-a dispărut expresia batjocoritoare. Spectacolul se terminase.

Ne-am îndreptat spre maşină. Fata nu se uita în direcţia noastră, dar aş fi fost gata să pariez că nu-i scăpase nimic din secvenţa jucată.

— Virginie, a recomandat-o tânărul. Şi a adăugat: vara mea.

Am înclinat capul. Mi-a răspuns la salut. Era şi ea niţeluş dispreţuitoare. Avea un păr negru care-i cădea pe umeri, o gură inimoasă şi pometii ascuţiţi. Purta un pulovăr gri şi blue-jeans. Să fi avut douăzeci de ani.

N-a scos o vorbă. Şi-a schimbat locul şi flăcăul s-a instalat la volan. Eu m-am urcat pe bancheta din spate. Maşina demarat ca o rachetă interplanetară.

— Treci prin oraş, spuse Virginie, trebuie să-mi cumpăr ţigări.

Ne-am oprit în faţa unei tutungerii. Strada era îngustă şi circulaţia destul de densă. Virginie s-a întors după un minut, ţinând neglijent în mână un cartuş de Chesterfield. Am demarat în trombă. Tinerelul conducea bine, dar îşi exagera talentele. Bănuiesc că voia prin asta să-mi rupă gura. Şi, ceea ce trebuia să se întâmple, s-a, întâmplat: la o intersecţie Triumphul a şters botul unei Simca ce venea din dreapta.

Şocul n-a fost prea violent. Cretinul avusese totuşi prezenţa de spirit să fâneze. Am coborât cu toţii, noi trei şi conducătorul Simcăi. Un grăsan solid, îmbrăcat în salopetă, cu o mutră roşie şi cu braţele, cât nişte coapse. Pe loc a şi izbucnit cearta.

Eram în oraş. Pe moment nu zăream nici un agerit de circulaţie şi nici o maşină de-a poliţiei ori a jandarmeriei, dar cu siguranţă că se aflau pe undeva pe aproape, iar trecătorii se şi îmbulzeau în jurul celor două automobile.

Risc doar când n-am încotro. E metoda cea mai bună. Simca n-avea nici o stricăciune. Izbitura o încasase aripa dreaptă din faţă a Triumphului. Iar eu n-aveam de loc chef să mă trezesc cu sticleţii în cârcă din pricina istoriei astea idioate.

Trăsei cu coada ochiului spre Virginie, părea sâcâită, apucai uşor cu degetele de cot şi-o întrebai:

— Cum îl cheamă pe vărul dumitale?

Fata nu-şi retrase braţul.

— Angelo..

— Mulţumesc.

Făcui doi paşi înainte. Ceilalţi doi schimbau invective jignitoare, tot felul de ameninţări şi diferitei gesturi. Angelo se întrecea pe sine însuşi. Era în vervă şi avea o mimică din cele mai interesante. Din păcate nu ne găseam pe stradă Michelet[9] şi accentul său „pied-noir”

[9] Fostul nume al uneia din principalele străzi ale Algerului, (N. T.).

numai bine nu făcea. Într-un oraş mititel, ca de altfel peste tot în provincie, cei care nu-s de prin partea locului devin aprioric suspecţi. Iar, pe deasupra, vina era indiscutabil a lui.

— Ei, haide, Angelo, nu te mai enerva, i-am spus. N-are rost să ne certăm, noi suntem vinovaţii… Doriţi să întocmim un proces-verbal, domnule?

De astă dată mă adresasem celuilalt. Tipul dădu din umeri mormăind ceva. Chibzuia în sinea lui cum îi mai bine. Bara de protecţie a Simcăi avea o adâncitură de mărimea unei piese de cincizeci de centime. Angelo tăcuse din gură, dar făcea o mutră plouată. Treptat, celălalt se potolea.

— Dacă ţineţi să întocmim un proces verbal, i-am zis, vom aştepta. Nu cred că merită, dar dumneavoastră decideţi…

Dădu din umeri bombănind. Zâmbeam şi-i vorbeam pe un ton amabil. Mizam pe faptul că malacul avea cu siguranţă alte proiecte decât să-şi piardă aici toată seara. Şi-am câştigat. Făcu un semn de lehamite cu mâna şi se sui în maşina lui. Simca demară. Mă răsucii spre Angelo.

— Treci la spate. Ai făcut destule pe ziuă de azi.

Îmi aruncă o privire de parcă ar fi vrut să mă ucidă. O clipă crezui chiar că va sări la bătaie. Impresia mea dintâi fusese cea bună: un ţicnit, un nerod, unul din aceşti pseudo-duri, despre care poţi fi sigur că-ţi vor aduce o porţie dublă de încurcături.

— Ascultă, i-am zis cu voce scăzută, dacă ai ceva să-mi reproşezi o să ne explicăm mai târziu. Până una-alta, n-am chef să-i văd pe sticleţi sosind. Prin urmare, suie la spate şi haide… Priceput?

A şovăit un moment, dar pân la urmă s-a resemnat să asculte, Virginie a trecut la volan. Eu m-am aşezat alături. Am ieşit din Auxerre luând-o pe D.N.-65, spre Toucy şi Saint-Fargeau. Pe colinele din afara oraşului se întindeau, în dreapta şi în stânga drumului, terenuri cultivate şi păşuni. Şoseaua unduia printre dealuri. Către apus pădurile ascundeau orizontul. Acul kilometrajului oscila între o sută douăzeci şi o sută patruzeci. Nimeni nu scotea o vorbă.

Drumul devenise rectiliniu. Acum străbăteam o pădure. Peste coroanele copacilor se rostogoleau nori vineţii. După câţiva kilometri, Virginie a luat-o la dreapta, angajând maşina pe un drum desfundat. Mergeam ceva mai încet. De câte ori dădeam cu roţile într-o bălţoacă, apa şi noroiul ţâşneau împroşcând parbrizul. Din loc în loc, prin luminişuri, zăream câte-o fermă.

Am ţinut drumul până la un platou acoperit cu muşchi şi presărat cu mestecăniş şi mărăciniş cu flori violete. Mergeam la pas, săltând dintr-un hârtop într-altul. Trecurăm peste un podeţ de piatră şi ajunserăm la un drum. Împrejur totul părea sărac şi părăsit. Sufla vântul şi când avea să se oprească ştiam că va începe să plouă.

Maşina şi-a reluat viteza. Pădurea ne înconjura din toate părţile, spartă de pilcuri de brazi înalţi cu creste dantelate. Nu mai zăream acum nici un fel de locuinţă, doar lăstăriş negru şi des, şleahuri mărginite de stejari şi trunchiurile roşcate ale pinilor.

Tocmai căutam prin buzunare pachetul de ţigări când Triumphul încetini pe neaşteptate şi coti pe o cărare abia vizibilă printre copaci. După cincizeci de metri maşina opri. În faţa noastră era o poartă mare de lemn, cu două canaturi. Un gard de zăbrele se întindea la dreapta şi la stânga ei. Ajunseserăm la ţintă.

Virginie apăsă pe claxon. Trei semnale scurte, unul lung. Canaturile se desfăcură. În dosul lor, pe partea stângă, se zărea un mic pavilion. Omul care ne deschise avea la umăr o puşcă de vânătoare. Purta un costum de catifea neagră, asemănător celor pe care le poartă paznicii. Era un arab.

Am mai parcurs câteva zeci de metri şi am văzut donjonul. Am fost surprins. Cinstit vorbind, mă aşteptam să dau peste una din căsoaiele acelea mari, pe care ţăranii localnici le botează „castel”. Nici pomeneală. Zidurile erau înalte şi cenuşii, străpunse de ambrazuri de care se agăţau loaze de viţă de vie sălbatică. La cele patru colţuri se înălţau turnuri de pază; unul dintre ele era pe jumătate năruit. Cel dinspre miazănoapte era mai înalt, dominându-le pe celelalte. Avea creneluri şi-o gheretă de piatră sus, într-unui din colţuri. În fostele şanţuri de apă, devenite acum smârcuri, zăceau bolovani desprinşi din ziduri de-a lungul veacurilor. Din câte-mi puteam da seama, totul era foarte vechi, foarte autentic şi mai degrabă lugubru. Acareturile se găseau în dreapta: şure şi grajduri vetuste şi părăginite, cu pereţii mustind de apă.

Virginie parcă Triumphul lângă alte două maşini, un Mercedes 300 murdar de sus până jos şi un Renault 4. Coborârăm cu toţii şi fata-mi făcu semn s-o urmez. De la Auxerre şi până aici nu scosese o vorbă.

Am pătruns într-o încăpere vastă. Un şemineu rustic, având deasupra diverse trofee de vânătoare. Ocupă tot pe reţele din fund. În faţa şemineului, instalat la o masă lungă şi joasă, şedea un bărbat ce răsfoia nişte hârtii.

— Domnul Haudouin, a zis Virginie.

Bărbatul s-a ridicat. Nu era prea înalt, în schimb extrem de lat în umeri, cu braţe noduroase şi necrezut; de lungi. Era chel şi din mişcările sale răzbătea o impresii de forţă. Părea să aibă în jur de cincizeci de ani.

— Mă numesc Guerzevici. Bucuros să te cunosc, Haudouin. Aşează-te.

M-am lăsat pe un taburet. Virginie a ieşit.

— Mi s-au spus lucruri bune despre tine, începu Guerzevici avea un cap mare şi rotund – rotunjime accentua – am să-ţi pun câteva

întrebări. Să nu te simţi jignit. Ştii că aşa-i obiceiul.

Am consimţit dând din cap. Omul vorbea o franceză foarte corectă, însă cu un accent ce părea să vină de undeva din Europa Centrală. A scos un pachet de *Gauloise* din buzunarul cămăşii – o cămaşă kaki din pânză groasă – şi mi l-a întins pe masă. Am luat o ţigară, Guerzevici avea un cap mare şi rotund – rotunjime accentuată de chelie, ochii de un albastru spălăcit, inexpresivi, adânc înfundaţi în orbite, sprâncene aproape albe, maxilarul masiv. Cutele din colţul gurii erau dure, săpate acolo de neîncredere.

Frunzări hârtiile de pe masă. Printre de erau şi facturi.

— Mi s-a spus că provii din Regimentul 1 de Paraşutişti. E exact?

— Da.

— Cât timp ai fost acolo?

— Din ’58 până-n aprilie ’61.

— Gradul?

— Caporal-şef.

Pe rând, el nota totul pe o foaie de hârtie curată.

— Numele tău adevărat?

— Verbel. Roger Verbel.

— Născut la?

— 8 august 1932 la Treyvaux.

— Francez?

— Elveţian.

— Unde-i Treyvaux-ul ăsta?

— În cantonul Fribourg.

— Din ce pricină te-ai angajat?

Am şovăit.

— Ca să călătoresc prin străinătăţi.

— Ai avut niscaiva încurcături?

— Nu.

— Lucrai?

— Da.

— Ce anume?

— Montam aparate de radio şi televizoare.

— Câştigai bine?

— Mergea.

— Căsătorit?

— Văduv.

Îmi aprinsei o ţigară. Cunoşteam melodia. Avusesem parte de un număr bunicel de asemenea interogatorii. În special două: primul, la începutul lui ’58, la centrul de triere de la Marsilia, iar următorul la Sidi-Bel-Abbes, în biroul secţiei de contraspionaj al Legiunii. Cei care mi le-au luat nu erau nişte debutanţi, iar fişierele le egalau, pe cele ale Interpolului. Un ac să fi fost, doar aşa mai puteai scăpa din plasa

lor dacă aveai ceva de ascuns.

— Ai avut totuşi un motiv când te-ai înrolat.

Suflai pe nări fumul ţigării.

— Da. Mă săturasem până-n gât să tot umblu la fire şi la lămpi. Voiam niţică schimbare.

— Ţi s-a părut greu la paraşutişti?

— Destul de greu. Mai ales la început.

— Ai fost citat?

— De trei ori, plus medalia militară.

— Rănit?

— De două ori.

— Ce batalion, ce companie?

— Batalionul I, Compania a 4-a.

Nota tot ce-i spuneam.

— Cine era comandantul tău de pluton?

— Locotenentul Barthe.

— Ai rude în Franţa?

— Nu, în Elveţia.

— Cine anume?

— Tata şi mama.

Nu voiam să pomenesc de copii. M-aş fi simţit prost.

— Unde anume?…

— La Treyvaux.

— Cu ce se ocupă părinţii?

— Cresc vite. Au o fermă.

— Ai avut de-a face cu poliţia în civilie?

— Niciodată.

— Şi după aceea?

— Condamnat la moarte de tribunalul militar special. În contumacie.

Amănuntul ăsta îl ştia la fel de bine ca şi mine.

— Ai vreo armă?

— Da.

Şi arătai pistolul. Dădu din cap.

— Bun. Îl porţi la tine, tot timpul!

Vârâi pistolul la loc în centură. El încetă să mai noteze.

— Bănuiesc că ai acte?

Am scos portofelul şi i-am întins buletinul meu de identitate şi carnetul de conducere. Le-a examinat cu multă atenţie, ţinându-le în lumină. Pe faţă îi jucau umbre.

— Sunt foarte bune. Au fost confecţionate la Paris?

— Nu, la D…

Şi i-am indicat numele unui oraş de provincie unde, într-un anume timp, avusesem prieteni.

Îmi restitui actele. Apoi împinse scaunul îndărăt şi pricepui că interogatoriul se terminase. Mă ridicai şi eu. Se apropie de mine. Ochii săi spălăciţi mă cercetau amănunţit.

— Cred c-o să meargă. Avem nevoie de cineva sigur şi care să se priceapă la instalaţii electrice. Aici vei fi în siguranţă. O să vezi şi tu: suntem organizaţi. Dacă te ţii de treabă, n-o să regreţi c-ai venit. Am să te prezint patronului. Nu uita: se numeşte Mesnil. Când e vorba de ordine sau de făcut ceva, te adresezi mie. La fel şi-n cazul în care vrei să ceri ceva. Capeţi hrană, cazare şi trei sute de franci pe lună. O să facem îndată un tur împreună. O să-ţi arăt ce trebuie să ştii. Mai întâi mergem să-l vedem pe patron.

Urcarăm două etaje, pe-o scară de piatră. Sus era un coridor lung şi strimt, cu câteva uşi. Guerzevici mergea înaintea mea. Bătu la una din ele. Dinăuntru careva ne spuse să intrăm.

Mirarea mea la descoperirea donjonului fusese un fleac în comparaţie cu ce-am simţit văzându-l pe Ordas. În Algeria nu-l întâlnisem niciodată şi nici nu-l văzusem la faţă, fie chiar şi de departe, dar cunoşteam, la fel ca toată lumea, fotografiile pe care le publicaseră ziarele pe vremea când se afla la conducerea Comitetului Salvării Publice şi mai târziu. După puci, când trecuse în ilegalitate: un bărbat cu figura masivă, energică, sprâncene stufoase, nas vulturesc, bărbia pătrată, autoritară.

Stătea acum în faţa mea, îmbrăcat într-un halat de casă de culoarea drojdiei de vin, cu picioarele goale vârâte în nişte papuci. Era scund, burtos, cu umerii căzuţi. În colţul gurii îi atârna un ţigaret. Trăsăturile obrazului erau moi, buhăite de grăsime, flasce. Avea un aer posac. Ăsta să fie Ordas? Şi totuşi el era, o ştiam bine, în 1958, ruina asta de om, cu ochi injectaţi, discutase de la egal la egal cu generalii noştri. Fusese unul dintre şefii mari ai Comitetului, cel mai hotărât, cel mai intratabil… Guerzevici luă poziţia de drepţi:

— Acesta e Haudouin, domnule Mesnil. Şi-a dat probele în Algeria. Provine din paraşutişti. Un bun recrut…

Ordas îşi mută greutatea corpului de pe un picior pe altul. Se uita la mine cu o uşoară expresie de plictis pe obrazul său smead şi cu toate astea ai fi zis că nu mă vede, că se gândeşte la altceva.

Nu-l interesam, îşi trecu limba peste buze. Voia să zică ceva, dar părea că-i vine nesfârşit de greu să găsească ce anume. Aşteptam.

— Haudouin?… Foarte bine… Foarte bine…

Camera era mare şi în dezordine Perdele roşii ascundeau ferestrele. Pe o măsuţă se afla o tava încărcată de farfurii murdare, sticle şi pahare. Pe covor – scrum de ţigară. Mirosea a odaie neaerisită, a parfum, a târfă. În fundul încăperii, acoperit în parte de o draperie vişinie, se vedea patul, nestrâns, cu aşternutul mototolit. Guerzevici îşi drese glasul.

— Haudouin o să se ocupe de soneria de alarmă, domnule. Dacă doriţi să-i daţi personal instrucţiuni…

— Nu, zise Ordas.

Stătea nemişcat, păstrând în privire expresia aceea de oboseală, de absenţă. Toată această întrevedere devenea penibilă, stânjenitoare.

Se decise să iasă un pic din amorţeală.

— Ştiu ca se poate conta pe un fost legionar… Unui fost legionari nu-i mai ceri probe… De câte ori a trebuit să luptăm, în orice bătălie, i-am avut întotdeauna pe legionari alături…

Declaraţii dintr-astea mai auzisem eu şi nu o dată. Ca să poţi crede în ele e nevoie de un anume decor, e nevoie de un anumit moment, de un anume om. Aici totul lipsea. Aici totul suna fals ca-ntr-o piesă prost, jucată, Doream să ies cât mai repede.

— Caporalul-şef Haudouin a fost decorat cu Medalia Militară, a spus Guerzevici.

Ordas a mai rostit o frază. Nu-l ascultam. Priveam la un tablou de pe peretele din dreapta. Reprezenta o femeie goală. La stânga lui mai era unul: tot un nud de femeie, tolănit pe-o canapea, stil place Pigalle[10].

Ordas îşi trase mâna din buzunarul halatului său vişiniu şi mi-o întinse. I-am strâns-o înclinându-mă. O mână cu carnea moale. Ca o lipitoare călduţă.

— Nădăjduiesc că o să-ţi placă aici, spuse Ordas. Pentru un om în situaţia dumitale, e tot ce se poate imagina mai bun…

De data asta, am auzit perfect. Şi-am şi înţeles.

Guerzevici făcu stânga-mprejur. Eram din nou pe coridor. Am coborât scara şi am traversat sala cea mare de jos. Când am ieşit afară, picături de apă îmi biciuiră obrazul. Ploaia bătea în rafale, vântul o mâna spre noi. Triumphul nu mai era lângă celelalte maşini. Cineva îmi pusese sacul pe peronul de la intrare.

În timp ce mergeam, observam locurile; Ne aflam într-un parc închis, un luminiş împrejmuit de un gard cu zăbrele. Urmarăm o cărare până la pavilion Guerzevici intră. Rămase înăuntru un minut, apoi ieşi însoţit de cel care ne deschisese puţin, mai devreme poarta, arabul în haine de catifea.

— Djelloul… Haudouin…

O nouă strângere de mână, de astă dată de calitate mai bună decât cea precedentă. Omul era înalt şi slab, cu o faţă alungită şi întunecată. Părea bine legat. Un fular îi atârna peste veston.

— Haudouin o să se instaleze împreună cu noi, spuse Guerzevici. Când va termina cu soneria, o să faceţi de gardă cu schimbul.

---

[10] Piaţă din cartierul Montmarte, renumita pentru localurile ei de noapte, barurile, cabaretele, cu striptease etc., (N. T.).

Djelloul dădu din cap. Fularul îi alunecă într-o parte. Spectacolul nu era dintre cele care incintă ochiul. Cicatricea pornea de sub urechea stângă, grunjoasă, vineţie şi se oprea la mărul lui Adam. O tăietură ca asta n-o capeţi încercând să desfaci o cutie de sardele. Nu, nu! Ştiam ce i se întâmplase: i se tăiase beregata, dar i-o tăiaseră prost. Chiar şi printre ucigaşi sunt dintr-aceia care dau rasol, Guerzevici mă trase de mânecă.

— Vino, am să-ţi arăt ce trebuie să faci.

Pornirăm înapoi spre donjon. Ploua din ce în ce mai tare. Picioarele ni se afundau şi alunecau pe cărarea clisoasă. Pantofii îmi erau plini de apă. Treaba asta mă enerva fiindcă alţii de schimb n-aveam. Mă gândii c-o să trebuiască să cumpăr încă o pereche sau nişte cizme. Ceva mai încolo Guerzevici se apropie de grilaj.

— Are trei sute patruzeci de metri în total. Am mai încercat o dată să conectăm un sistem de alarmă. Ai să vezi că e un fir pe-aici. N-a mers însă. S-a produs un scurtcircuit.

— Aveţi o instalaţie de forţă?

— Da. Şi un contor special.

— Consumul e mare? Încălzirea?

— Destul de mare, dar nu pentru încălzire. Caloriferul merge cu păcură şi-n orice caz, deocamdată, nu funcţionează.

Trei sute patruzeci de metri reprezentau o treabă serioasă, în plus, nu eram nici specialist în asemenea instalaţii..

— Cum fac cu sculele şi materialele?

Guerzevici ridică o mână.

— Uită-te şi spune-mi ce-ţi trebuie. Dacă va fi nevoie, ai să vii cu mine în oraş. Domnul Mesnil ţine ca treaba să fie făcută bine, serios. Ce părere ai?

Îmi aprinsei o ţigară, vârându-mi capul sub haină ca să-mi apăr bricheta de vânt.

— Greu de spus pe moment. Dar bănuiesc că se poate…

— În cât timp?

Dădui din umeri.

— E prea devreme pentru un răspuns. O săptămână? O lună? Nu-mi dau bine seama… Vreţi o treabă bine făcută, nu?

— Cât se poate de bine.

— Atunci aş zice că mai curând o lună…

Guerzevici scoase din buzunar un pachet de ţigări. Uitasem să-i ofer.

— Bun, e-n ordine. Te pui pe treabă şi-o faci ca la carte. Dacă întâmpini greutăţi, dacă ceva nu merge, vii la mine.

Pornirăm din nou spre donjon. Guerzevici mergea înaintea mea. Avea un pas grav, rar, regulat, un pas care-mi evoca amintiri precise; cazarma Vienot de la Bel-Abbes, subofiţerii, şedinţele de dresaj…

Am ocolit donjonul prin stânga. Privirile câinilor ne întâmpinară din dosul gratiilor unui ţarc. Erau trei la număr, trei câini-lupi solizi, cu o înfăţişare feroce. Ţarcul era împărţit în boxe, fiecare din ele având câte o cuşcă.

— S-ar putea să fie nevoie să ieşi noaptea afară, îmi spuse Guerzevici. E bine să te cunoască. Păzeşte-te însă, sunt nişte fiare primejdioase. Şi, mai ales, nu încerca să-i mângâi…

Un bici atârna de grilaj. Guerzevici îl luă, deschise una din portiţe şi intrarăm în boxă.

— Turcu… chemă Guerzevici, Turcu!

Vorbea cu glas scăzut. Se lăsase pe vine. Clinele se răsuci în cuşcă. Ieşi de-acolo şi se apropie târându-se pe burtă. Avea ochi galbeni, oblici, plini de cruzime. Urechile, scurte şi triunghiulare, stăteau ciulite spre spate. Nu era câtuşi de puţin genul de animal pe care ai fi vrut să-l întâlneşti, de unul singur, într-un colţ de pădure.

— Turcu! repetă dur Guerzevici. Vino aici! Aici!

Câinele îşi ridică botul. Era acum aproape de tot, culcat tot pe burtă. Se uita la bici.

— Noaptea umblă prin parc, spuse Guerzevici. În felul ăsta nu riscăm să fim năpădiţi de curioşi…

Într-adevăr, era un mijloc excelent. Solid ori ba, dar să înfrunţi cu mâinile goale asemenea fiare, însemna să vrei să sfârşeşti făcut petice. Câinele mirosi mâinile lui Guerzevici, apoi se apropie de mine. Îmi amuşină picioarele, genunchii, gambele. Nu cred să fiu poltron din fire, dar acum aveam grijă să stau perfect drept şi nemişcat.

— Deşi mă cunosc de o bună bucăţică de vreme, îmi zise Guerzevici, nu mă prea încred în ei. Şi te povăţuiesc să faci la fel. Să nu fugi din faţa lor, să nu-i provoci, să n-ai niciodată aerul că vrei s-o iei la sănătoasa. Dacă ieşi noaptea şi se iau după tine, mergi normal, fă-te că nu-i vezi…

Dădui din cap în semn c-am priceput. I-am vizitat şi pe ceilalţi doi. Apoi am ieşit. Guerzevici închise bine porţile. Ploua zdravăn. Eram ud din cap până-n picioare.

— Nu-ţi plac câinii? mă întrebă Guerzevici.

— Ba da, îi răspunsei. Dar nu din cale afară, ăştia de-aici…

Guerzevici rânji.

— Sunt folositori… Nu mănâncă pâine degeaba…

Cu labele sale lungi şi cu ţeasta albă, lucind sub ploaie. Guerzevici te ducea cu gândul la un soi de maimuţă. Cămaşa îi era udă leoarcă, dar nu părea să-i dea vreo importanţă.

— Ai trăit la ţară?

— Da, cu părinţii.

— Atunci o să-ţi placă aici. Avem chiar şi cai. E aproape o crescătorie.

Râse, apoi îţi şterse gura.

— Bun. Acum te las, Haudouin. Dacă vrei, vino-n casă, dacă nu, dă o raită. Îndată o să-ţi arăt unde ai să dormi. Trebuie să aranjăm chestia asta cu madam Francoise, bucătăreasa şi s-o anunţ că de aici încolo mănânci împreună cu noi, în privinţa locuitului sper că nu eşti prea mofturos?

L-am asigurat că nu. După ce pleca, m-am îndreptat spre şoproane ca să mă adăpostesc. Şuviţe de apă porneau în jos, prin crăpăturile jgheaburilor de scurgere, aidoma unor coloane fine şi transparente. Am descins la întâmplare una din uşi. Într-un colţ se îngrămădeau diverse unelte agricole, ruginite şi stricate. Mirosea a mucegai, a lemn ud şi a mraniţă.

Am realizat brusc că mucul ţigării era pe cale să-mi ardă degetele. L-am aruncat afară într-o băltoacă. Eram preocupat. Aveam nevoie să reflectez. Mă gândeam la dulăi, la Djelloul cu puşca lui, la soneria de alarmă pe care urma s-o instalez de-a lungul gardului. Din ce pricină toate aceste precauţiuni? Şi împotriva cui?

A poliţiei? Greu de crezut. Dacă curcanii s-ar hotărî să vină să scotocească pe-aici, cu sau fără semnal de alarmă, tot n-am avea cum să-i stopăm prea mult timp. Iar pentru un cap de afiş ca Ordas, ar fi adus camioane întregi de sticleţi, tanchete, aruncătoare de flăcări şi puşti de tras după colţ.

Nu, nu putea fi poliţia.

Atunci?

De când sosisem la donjon nimic din tot ce văzusem nu-mi plăcea în mod deosebit. Erau însă nişte parale, pe care le aveam asigurate. Dacă rămâneam aici câteva luni aş fi avut destule ca să-mi încerc norocul luând drumul Belgiei şi apoi al Canadei. Merita osteneala.

Undeva pe aproape necheză un cal. Sunetul venea din celălalt şopron. M-am dus acolo. Înăuntru, legaţi de iesle, erau doi cai; o iepuşoară neagră şi un jugan bălţat, alb cu negru. Angelo, cu o furcă în mină, se învârtea de colo până colo prin grajd. Îmi aruncă o privire peste umăr cu veşnicul său surâs în colţul gurii.

— Ustaşistul te-a lăsat, să te plimbi de unul singur?

— Nu ştiu, îi răspunsei. Cine-i ustaşistul?

Angelo făcu o strâmbătură dispreţuitoare.

— Încă nu ţi-a povestit viaţa sa? Mă miră…

Hotărât lucru, tinerelul ăsta mă calcă pe nervi. Făcut un efort şi-l întrebai, totuşi, amabil:

— Abia am sosit. Cine-i ustaşistul?

— Cap-de-ou. Guerzevici…

Picioarele cailor se înfundau în bălegar. Aşternutul hu le fusese, schimbat de săptămâni. Lângă perete, în stânga ieslei, era un hârdău pe jumătate plin cu apă. Deasupra lui ea un şobolan mort.

— Vrei să schimb apa? Un cal n-o să bea niciodată de-aici…

Angelo dădu insolent din umeri.

— Dacă n-ai altceva mai bun de făcut.

Am apucat hârdăul şi l-am golit în curte. Cum nu ştiam dacă există vreo fântână şi cum nu voiam să-l întreb pe Angelo, am aşezat vasul sub un jgheab. Fundul şi marginile le-am şters cu o cârpă ca să îndepărtez mirosul. Când am revenit în grajd, Angelo se făcea că îngrijeşte animalele. Iapa era nervoasă. Smuncea de căpăstru şi necheza dând din picioare. Am înţeles imediat şi care-i cauza. Angelo, viteazul vitejilor, făcea pe el de frică. De câte ori se apropia la mai puţin de trei metri de animal îl ameninţa cu furca spre a-i face să dea îndărăt. Evident, era exact ce nu trebuia să facă. Caii, la fel ca celelalte animale, simt când omului îi e frică. Închipuindu-şi că li se vrea răul, reacţia lor este aceea de a se apăra.

Cerul se întuneca. Era aproape frig. M-am întors la donjon şi l-am găsit pe Guerzevici în sala de jos, încercând a aprinde focul în şemineu. Mă anunţă că Francoise îmi pregătise o cameră şi că mă va conduce îndată. Flăcările făceau crengile uscate să pocnească şi să împroaşte scântei. O luarăm pe scară în sus. La primul etaj se deschise o uşă, în cadrul ei apăru o femeie. Era înaltă, bine făcută, cu sâni aroganţi, gata-gata să sfâşie corsajul unei rochii galbene. Era frumoasă. Gura i se oferea ca o pradă. O urâţea însă privirea; dură, obişnuită să cântărească…

— E Jeannine, îmi spuse Guerzevici, după ce femeia trecu de noi: amica patronului.

Din cele pe care le ştiam despre Ordas, fata reprezenta exact genul adecvat. Nu prea cred că se plictisea cu una ca asta.

Ustaşistul îmi arătă camera: un cub alb cu un mic pat de fier, o masă pe care fusese aşezat uri lighean de faianţă, un scaun; Odaia fusese măturată în pripă: grosul pânzelor de păianjen se dusese. Pe peretele din faţa uşii un oblon pătrat de lemn era fixat lângă o ferestruică.

— Ai să stai aici ca un prinţ, îmi spuse Guerzevici.

I-am mulţumit. Apoi am coborât să-mi caut sacul pe care-l uitasem jos. Camera n-avea dulap. Mi-am aşezat lucrurile pe scaun, afară de fierul de călcat pe care l-am lăsat în sac.

Am mâncat cu toţii în sala cea mare de la parter. Eram patru, la masă: Guerzevici, Angelo, Djelloul şi cu mine. Am schimbat doar câteva cuvinte. În cămin ardea un foc zdravăn. Umbre jucau pe pereţi, învăluind sau luminând trofeele de mistreţ şi de cerb. Pe armele din panoplie lumina strălucea jucăuşă.

După terminarea cinei, Guerzevici şi Djelloul începură o partidă de dame. M-am scuzat şi am urcat în camera mea.

Ceasul arăta opt şi un sfert. Se făcuse noapte de-a binelea. Ploaia

stătuse. Prin ferestruica mea vedeam ceaţa întinzându-se de la marginea pădurii până la turnuri.

Brusc, se aprinseră peste tot becuri colorate. Zeci şi cei de becuri colorând cu lumina lor straturile de pâclă. Unele dintre ele erau departe, pete gălbui, înecate în ceaţă, clipind ca nişte faruri. Un câine dădea târcoale printre copaci. M-am culcat. Eram pesemne obosit sau enervat: am avut un vis. Îl am, mereu acelaşi, de şapte ani: sunt pe o şosea; privesc mica Dauphine prăvălită în şanţ cu roţile-n sus; prin tăblăria răsucită şi smulsă văd ieşind o mână, albă, neatinsă; simt că înnebunesc.

M-am trezit ca ars. Eram leoarcă de năduşeală. Ara sărit din pat şi-am început să umblu în lung şi-n lat.

După câtva timp m-am culcat din nou. Îmi părea rău că n-am la îndemână o carte, oricare ar fi fost ea. Am lăsat lumina aprinsă. Nu voiam, să readorm chiar imediat.

III

Azi dimineaţă, înainte de a coborî, mi-am aruncat ochii pe calendar. E miercuri. Mă aflu la donjon de douăzeci şi trei de zile. Am ajuns să cunosc locurile şi să-i cunosc pe oameni, dar mai sunt încă multe lucruri care-mi scapă şi, în primul rând, raţiunile precise ale ciudatei existenţe pe care o ducem.

Cei care locuim aici, suntem în total opt: trei femei – Virginie, frumoasa Jeannine şi madam Francoise, bucătăreasa – şi cinci bărbaţi: Raphael Ordas, Guerzevici-ustaşistul, Djelloul, Angelo şi cu mine.

De când am sosit aici, nu l-am revăzut pe Ordas decât o singură dată şi anume ieri, când m-a chemat ca să-i schimb o lampă la televizor. Practic, nu iese niciodată din casă. Nici măcar ferestrele nu le deschide. Zilele şi nopţile şi le petrece baricadat în apartamentul său de la etajul doi, de sub mansardă. Cu ce se îndeletniceşte ziua, nu ştiu, căci chiar la un om deosebit de înzestrat, capacităţile sexuale îşi au limitele lor. Prânzul şi cina îi sunt aduse sus şi le ia de unul singur. Restul timpului, cel puţin aşa bănuiesc şi-l ocupă citind romane poliţiste şi uitându-se la televizor.

Cu ce-şi petrece nopţile, asta o ştiu ceva mai bine. Frumoasa Jeannine nu îi e de ajuns. O dată pe săptămână, de regulă joia, Angelo pleacă la Paris cu Mercedesul cel mare. Se întoarce de acolo cu o damă, niciodată aceeaşi. A doua zi dimineaţa tot el o conducea la gara de la Auxerre.

Cred că aş putea rezuma cel mai bine situaţia spunând că viaţa pe care o ducem la donjon este aceea a unei fortăreţe asediate, iar că noi suntem pe jumătate schimnici şi pe jumătate soldaţi. Cine sunt însă asediatorii? În orice caz, în răstimpul acestor douăzeci şi trei de zile inamicul nu a manifestat.

După cum am mai spus, Ordas nu-şi părăsea apartamentul. Dar nici nu se ocupa – cel puţin nu în mod direct – de ceea ce am putea denumi organizarea apărării. În fiecare dimineaţă, către ceasurile nouă, ustaşistul urca la etajul doi. Presupun că se ducea să dea raportul şi să primească ordine. Mai ştiu – Guerzevici făcuse o aluzie de faţă cu mine – că Ordas urmează un tratament, că e bolnav. Bolnav de ce?

Un lucru e sigur: Guerzevici e omul de încredere. El e, la drept vorbind, comandantul garnizoanei. Ziua şi noaptea îl simţi cum veghează, cum inspectează totul. De vorbit, vorbeşte puţin. E un om dur, bănuitor. Are tot soiul de ciudăţenii, absenţe, accese subite de furie. După anumite indicii am ghicit despre ce-i vorba: tipul bea zdravăn, dar pe ascuns, niciodată prea mult la masă.

Mesele le iau împreună cu bărbaţii, în sala de jos. Femeile nu mănâncă împreună cu noi, ci în camerele lor. Madam Francoise e o bucătăreasă pricepută. E o femeie brună şi grasă, de vreo cincizeci de ani, cu o umbră de mustăcioară şi voce caraghioasă de fetiţă, foarte dulce. Hrana este abundentă şi variată. Vin la discreţie.

Suntem foarte izolaţi. De pe drum – pe care trec în medie cam două maşini pe oră – nu se poate zări donjonul. De jur împrejur, kilometri întregi de pădure: desişuri de ulmi şi stejari tineri, pini, mesteceni, luminişuri acoperite de iarbă neagră, de drobiţă, de ferigi arborescente, apoi alţi pini, alţi mesteceni, iazuri, smârcuri, lubesc natura. M-am născut într-o fermă. Pe vreme frumoasă sunt pe-aici câteva locuri încântătoare. Seara, însă, când ceţurile prind să lingă zidurile când încep să se caţere de-a lungul turnurilor, ale căror contururi se estompează încet-încet, pădurea degajă o impresie tulbure de tristeţe şi însingurare. La mai puţin de o sută optzeci de kilometri de Paris, suntem parcă la capătul lumii. Nimic nu se întâmplă. Aşteptăm. Ce anume însă?

Pentru instalarea faimoasei sonerii mi-au trebuit aproape trei săptămâni. A fost nevoie de multă muncă şi de o cantitate apreciabilă de ingeniozitate, dar rezultatul e satisfăcător. Nimeni nu poate atinge grilajul fără să declanşeze semnalul de alarmă. Am făcut o probă şi totul a funcţionat după prevederi.

La fel ca şi mine, toţi ceilalţi sunt permanent înarmaţi. Acest exces de precauţii, acest soi de continuă stare de alarmă, sfârşesc prin a crea o tensiune interioară greu de suportat. Grilajul de protecţie are doi metri cincizeci în înălţime. E asemănător celui care mărgineşte de ambele părţi şoseaua naţională, care trece prin pădurea de la Fontainebleau, pentru a-i împiedica pe cerbi s-o traverseze. Aici, grilajul urmează contururile luminişului în centrul căruia se află donjonul. Există două porţi, în partea de nord şi de răsărit, ambele bine zăvorite. Nimeni dintre noi nu le foloseşte. Cheile le are ustaşistul. Singura intrare e cea din faţa pavilionului, păzită în permanenţă, ziua de către Djelloul, iar în fiecare noapte de către Guerzevici, Djelloul şi de mine, cu schimbul.

Din motive pe care nu le cunosc, Angelo e scutit de gardă.

Deasupra gardului, din circa cincisprezece în cincisprezece metri se află câte un bec, fixat de un stâlp. Becuri sunt şi în curte. Întregul dispozitiv e comandat dintr-o încăpere de la parterul donjonului. În fiecare seară, o dată cu întunericul, ustaşistul dă drumul la câini şi branşează curentul electric. Dimineaţa. Întrerupe curentul şi bagă dulăii în ţarc.

În cele douăzeci şi trei de zile de când sunt aici. Exceptând factorul poştal, care a venit de două ori şi damele aduse de Angelo de la Paris, n-am avut decât o singură vizita: aceea a unui băcan din Auxerre

care, regulat, o dată pe lună, vine cu Citroen-ul său H. să ne aducă diverse provizii: conserve, vin şi sticle cu apă minerală, căci n-avem canalizare.

În ziua aceea, Djelloul a deschis canaturile porţii şi le-a închis după intrarea camionetei. Am ajutat la descărcatul lăzilor. Băcanul n-a zis o vorbă. Părea obişnuit cu procedeul. Ustaşistul a luat factura şi copia ei. Factura a semnat-o şi i-a restituit-o băcanului. Copia a împăturit-o şi a vârât-o în buzunarul cămăşii.

Mizeria şi paragina din interiorul donjonului contrastează bizar cu acest dispozitiv de securitate, complicat şi costisitor. Acasă la părinţi, apoi când am fost cu Anne-Marie şi, mai târziu, în Legiunea Străină, m-am desprins cu ordinea şi curăţenia. Aici, totul e plin de praf, totul e murdar. Nimeni nu dă cu aspiratorul, nimeni nu mătură, nimeni nu face curat. Grăsana de madam Francoise îşi întreţine bucătăria şi, de asemeni, se îngrijeşte de sala comună, cea în care mâncăm. Cum e şi firesc însă, nu poate a le facă pe toate de una singură. În ceea ce le priveşte pe celelalte două femei, ele sunt fără doar şi poate teribil de ocupate sau şi mai probabil, socot aceste modeste îndeletniciri ca nedemne de atenţia lor.

Dar dacă nu primim practic de loc vizite. În schimb ieşim noi. De când am terminat instalarea sistemului de alarmă. Guerzevici a instituit un tur permanent de gardă. La două zile o dată sunt de serviciu la donjon patruzeci şi patru de ore fără întrerupere. A doua zi Djelloul mă schimbă. Apoi e din nou rândul meu şi aşa mai departe.

Când nu sunt de gardă, am voie să ies în cursul zilei şi să hoinăresc, cu condiţia să-l previn pe ustaşist şi să mă întorc la ora fixată, ceea ce şi fac.

După cum bănuisem, Guerzevici, este, ca şi mine, un fost legionar. Avusesem intenţia să-l întreb deschis, dar n-a fost nevoie. Mi-a spus-o chiar el, într-o seară, săptămâna trecută. Maşinal l-am întrebat dacă-i cumva iugoslav, în clipa aia am crezut c-o să explodeze. Mi-a replicat că Iugoslavia este o născocire...

Încep să-l cunosc pe ustaşist. Am impresia că într-o anume măsură are încredere în mine şi-n Djelloul. Mai ştiu că nu nutreşte o simpatie deosebită nici faţă de Angelo şi nici faţă de Virginie şi Jeannine.

Aproape în fiecare dimineaţă Virginie ori madam Francoise merg cu „R-4” în târg ca să cumpere carne şi legume proaspete. Madam Francoise nu ştie să conducă. Alaltăieri am însoţit-o eu. Ne-am dus la Toucy, o comună mare şi liniştită, la vreo şapte-opt kilometri distanţă. În târgul de jos e o piaţetă, eu efigia lui Pierre Larousse şi-o cafenea. Mă refugiasem într-un bistro şi beam liniştit o bere în timp ce madam Francoise îşi făcea târguielile. Pe neaşteptate intrară doi jandarmi. Stăteam cu spatele la ei aşa că i-am văzut în oglinda din fundul barului. Mi-am simţit părul de pe mâini arcuindu-se, dar nu m-am

clintit. Pistolul mă apăsa pe burtă. A fost un moment scârbos. Jandarmii s-au oprit lângă bar şi-au comandat două cafele. Îi auzeam în spatele meu cum pălăvrăgesc cu patroana, de una şi de alta. Apoi au plecat, aşa cum veniseră, fără să-mi arunce măcar o privire.

E drept că n-aveau nici un motiv să fie bănuitori.

Exceptând serviciul de permanenţă, o zi din doua şi paza la intram, o noapte din trei, nu prea am ce face: câteva reparaţii la unele aparate electrice, nişte fleacuri. Ca atare l-am întrebat pe Angelo dacă acceptă să mă ocup eu de cai. Mă durea inima să-l văd pe imbecilul acela terorizând iapa cu furca lui. A acceptat. I-am spus şi lui Guerzevici, care a fost imediat de acord.

Principala muncă a lui Angelo constă în întreţinerea celor patru maşini pe care le avem: un Mercedes 300, Triumphul, R-4 şi un Peugeot 403. Se pare că a fost mecanic auto la Oran. Tot el se ocupă de cazanul de păcură şi de calorifer, când acesta din urmă funcţionează, ceea ce se întâmplă de-o săptămână, căci, între zidurile astea groase, nopţile sunt reci. Din când în când, urcă la etaj şi aprinde un foc de butuci în şemineul din camera patronului. Toate astea nu prea au cum să-l istovească. În orice caz îi rămân destule forţe ca să stea lungit în pat ore întregi şi să asculte discuri.

Azi a fost frumos afară. Cerul era de un albastru neîntinat, iar soarele revărsa peste luminiş o căldură de miez da vară. După dejun am ieşit să mă plimb. Djelloul mi-a deschis poarta. Simţeam nevoia să merg.

Am luat-o de-a lungul gardului. În partea de nord a luminişului, unde se află donjonul, e o cărăruie care după vreo sută de metri te scotea la un iaz înconjurat din toate părţile de pădure.

Mi-am aprins din mers o ţigară. Nici o boare de vânt, nici un zgomot. Vârfurile copacilor stăteau nemişcate. Printre trunchiurile de mesteceni, smocuri de iarbă neagră, pătau nisipul. Sosind la ţărm, am observat că apa scăzuse. Am apucat-o spre răsărit, către deversor. Aici fundul era mai adânc. Printre ierburi, o ştiucă mică şedea la pândă. Pe oglinda apei zburdau libelule. Aripioarele lor lungi năşteau, reflexe vii.

M-am lăsat jos, pe malul apei. Fumam. De undeva de foarte aproape cineva mă strigă. Am întors capul şi-am văzut-o pe Jeannine. Avea pe ea un bikini minuscul şi stătea lungită pe un prosop de baie roşu, pe ţărmul opus al deversorului, într-un soi de golfuleţ. Alături, pe nisip, erau hainele ei şi o sticlă de bronzol pe jumătate goală.

— E linişte aici, aşa-i?

— Foarte multă.

— Ne plictisim?

— Ne plimbăm.

Se săltă puţin, sprijinindu-se în coate.

— Nu s-ar putea spune că acest colţ e prea amuzant.

— În natură e loc pentru orice gust, am răspuns eu, O observasem. Era indiscutabil o fată frumoasă, chiar foarte frumoasă. Bikini-ul părea un soi de alibi, menit doar să sublimeze. Şi-n orice caz, confecţionarea lui nu înghiţise prea mult material.

La rândul ei, mă privea şi ea. În căutarea sa dură juca o mică văpaie. Zâmbi.

— Un băiat zdravăn ca dumneata... Nu cred că te amuzi în fiece zi în pustietatea astă...

Replicai sec:

— Sunt plătit pentru asta. Dumneata nu?

Răspunsul avea cel puţin meritul francheţei. Jeannine se strâmbă:

— Nu îndeajuns ca să trăiesc o veşnicie în văgăuna asta scârboasă!

— Evident, zisei, nu se compară cu Eden-Rock-ul[11]...

Se aşeză, luă sticla cu bronzol şi-şi turnă puţin, lichid în căuşul palmei stângi.

Am aruncat ţigara şi-am întrebat-o:

— Eşti de mult aici?

— De foarte mult. Curând fac patru luni.

Întinse apoi uleiul peste picioare, peste genunchi, peste capsele sale lungi şi aurii.

— Nu găseşti că-i o idee cam smucită pentru un tip care are atâţia biştari să vină şi să se-ngroape în văgăuna asta?

— Care tip?

Dădu, iritată, din umeri.

— Ştii prea bine...

Într-adevăr, ştiam, dar tot nu pricepeam unde voia să ajungă.

— Eşti... şovăi ea... În aceeaşi situaţie cu el? Urmăream cu privirea doi peşti albi care se iviseră între lujerii de nufăr. Erau măricei, mai mari decât ştiuca ce continua să pândească, zece metri mai încolo.

— Sunt un electrician.

Ştiuca îi observase. Vedeam cum îi palpită înotătoarele. Se trase sub ierburi. Cei doi îi stricaseră cheful. Ar fi preferat, cu siguranţă nişte crăieţi.

— Şi pentru că eşti electrician, d-aia umbli într-una cu pistolul la centură?

Nu i-am răspuns. Viaţa m-a învăţat că adesea ai de regretat dacă vorbeşti, niciodată însă pentru că taci. Şi-apoi, ăsta era mijlocul cel mai sigur de a o sili să-şi deşerte sacul.

Jeannine îşi mişca fesele pe prosop.

— Ştii, el îmi spune totul. Are încredere-n mine...

— Sigur, i-am răspuns, străduindu-mă să par convins. E şi firesc.

---

[11] Plajă ultraluxoasă din Florida, (N. T.).

În acelaşi timp mă întrebam dacă Ordas e într-atât de ramolit încât să le facă confidenţe fetelor ori care se giugiulea. După cât îl putusem judeca, lucrul era posibil. Ideea asta nu-mi plăcea de fel.

— Îţi dai seama cât a costat toată această instalaţie: gardul şi restul?

Mă gândisem şi eu, de bună seamă: un teanc frumuşel de bancnote.

Ea urmă:

— Are miliarde... Şi-a adus toată averea din Algeria... Avea acolo moşii, mii şi mii de hectare... A vândut totul când s-a lămurit cum vor sfârşi lucrurile... Şi-a transferat toate paralele în Franţa... De teama devalorizării, a băgat totul în lingouri de aur; şi acum, sunt acolo, în pivniţe.

Îmi arăta cu degetul unul din turnurile donjonului, singurul care putea fi văzut din locul unde ne aflam. M-am uitat la ea, îşi încruntase sprâncenele şi-avea aerul de-a crede în ce spune. În secunda aceea m-am întrebat dacă e într-adevăr atât de neroadă încât să fi înghiţit toate balivernele astea, sau dacă încearcă să mă ducă pe mine de nas.

Dacă există un lucru de care sunt sigur, acela e că înainte de a se fi lansat în politica de anvergură, Ordas fusese în Algeria un simplu patron de bistro şi nici măcar al unuia de lux, ci dintr-acelea gen prăştină.

Jeannine schimbă placa:

— Fireşte, îşi are cususrurile sale... E la fel ca toţi bărbaţii... Dar când ajungi să-l cunoşti, vezi că-i drăguţ... E foarte drăguţ...

Mă supraveghea cu coada ochiului, ca să-mi vadă reacţiile. Eu o făceam pe masca de bronz. E drept că femeile au nişte cântare de-a dreptul ciudate pentru cântărirea bărbaţilor cu care au de-a face, dar oricum „drăguţ” mi se părea un adjectiv cu totul nepotrivit când era vorba de Ordas.

M-am ridicat în picioare şi-am pescuit o *Gauloise* din pachetul pe care-l aveam. Peştii cei albi plecaseră către mijlocul iazului. Nu-i mai zăream.

— Oh, spusei, nu-l cunosc încă prea bine, dar fără doar şi poate că-i un om de treabă. Şi-apoi să nu uităm un lucru: el e cu casa.

Acum părerea mea despre Jeannine se închegase: era proastă şi vicleană, două trăsături care se potrivesc de minune între ele.

Mâinile ei se jucau cu sticluţa de bronzol.

— E liniştit colţişorul ăsta...

— Într-adevăr, foarte liniştit. Urma deci seria a doua.

Mă privea cu pleoapele pe jumătate lăsate, o privire plină de nespuse făgăduinţe, toate în tehnicolor, ecran stereoscopic şi panoramic. Pe vremea când făcea trotuarul, Jeannine frecventase

probabil cu asiduitate anumite cinematografe, nu de alta, dar ca să mai înveţe fata ceva.

— Te deranjează dacă-mi scot asta? (Îmi arătă sutienul). Ştii, ca să mă bronzez…

Am dat din cap în semn că nu. Şi l-a scos. Apoi şi-a ridicat braţele ca şi cum ar fi vrut să-şi potrivească părul în vârful capului…

Tehnica era bună. Mi-am înghiţit saliva. Ştiu ce s-ar fi întâmplat dacă aş fi făcut un singur pas spre ea. Şi ştiu că acest pas era aşteptat. Dar nu mai cred în Moş Crăciun. Şi nu cu una ca Jeannine.

— Trebuie să mă-ntorc, am zis, mai am încă ceva treabă.

În timp ce mergeam de-a lungul ţărmului i-am simţit privirea împlântându-mi-se în ceafă.

*

Când am ajuns la poarta de intrare, Peugeot-ul 403 era oprit în faţă cu botul îndreptat către şosea. Ustaşistul era la volan. Îi spunea ceva lui Djelloul, în picioare, lângă maşină, în costumul lui negru de catifea şi cu puşca de vânătoare la umăr. Guerzevici întoarse capul către mine, întinse mâna ca să deschidă portiera dinspre partea mea şi-mi făcu semn să urc. M-am supus. Djelloul a făcut un pas îndărăt. 403-ul demară. Rularăm încetişor până la şosea, după care ustaşistul făcu la stânga. Avea pe el un pantalon de pânză şi o cămaşă kaki, ale cărei mâneci suflecate făceau două bulbucături deasupra bicepşilor.

— O hoinăreală plăcută?

Tonul era mai curând amabil.

— Da. Până la iaz.

— Peşti ai văzut?

— O ştiucă mică.

— Şi-n afară de asta?

— Pe Jeannine.

Un muşchi îi jucă sub obraz!

— Ce făcea?

— Se bronza.

— Se bronza? Zău?

Îmi aruncă o privire făcându-mi cu ochiul şi rânji. Dedusei de-aici că după toate probabilităţile frumoasa Jeannine nu inaugurase în onoarea mea figura cu scosul sutienului.

— Ce ţi-a povestit?

— Nimic. Că locul e liniştit.

Rânji din nou. Conducea cu viteză redusă, vreo şaizeci la oră.

Scruta pădurea când spre dreapta, când spre stânga. Mâinile sale vânjoase şi aspre parcă nici n-atingeau Volanul.

— Cretina asta…

Îşi umezi buzele. Rămase o clipă tăcut… mergeam tot prin pădure – apoi întrebă:

— Ai făcut Indochina?

— Nu. M-am înrolat în 1958.

Am scos pachetul de *Gauloise* şi i l-am întins. Luă o ţigară, pe care şi-o aprinse cu bricheta.

— Dar dumneata?

Fornăi pe nas.

— Din ’47. De două ori eu regimentul 3 infanterie al Legiunii. Plus retragerea de la Cao-Bang. Ai auzit de ea?

Făcui semn că da. Guerzevici părea furat de amintiri.

— În comparaţie cu Viei.., Algeria era un fleac…

Ajunserăm la o încrucişare de drumuri. O luă la dreapta şi ceva mai încolo, din nou la dreapta. Nu-mi spusese încotro mergem, iar eu simţeam că nu trebuie să-l întreb; ar îi fost contrar unei anume practici. Eram între profesionişti. Când e vorba să mori şi vin să te ia – camioane, avioane, helicoptere – nu ţi se spune niciodată unde eşti dus. Şi uite aşa, soseşte o zi când mori fără ca măcar să ştii unde anume.

Fireşte, plimbarea pe care o facem n-avea caracterul asta tragic. Mergeam aşa de mai bine de o jumătate de oră. O dată sau de două ori am avut chiar impresia că ne învârtim în cerc. Era exact. Guerzevici continua să observe atent hăţişurile şi drumeagurile din pădure. Eu unul n-am remarcat nimic special. Mă gândeam la Jeannine. Îmi rămăseseră întipăriţi în minte sânii ei. Avântaţi, albi şi fermi, începea să-mi pară rău.

Pădurea se rărise. În dreapta se întindeau ogoare şi se zăreau clădiri. Ne apropiam de un sat. Ustaşistul îmi aruncă o privire.

— Până-n prezent, Haudouin, te-ai descurcat binişor. Patronul e mulţumit de instalaţia făcută. M-a însărcinat să-ţi spun că ai dreptul la o primă de douăzeci de sutare. Aşa ceva se udă…

Opri maşina. Coborârăm în faţa unei minuscule şi slinoase cârciumioare de ţară. În jur erau cel mult o duzină de case, abia un cătun. Guerzevici împinse uşa. Înăuntru era jumătate cârciumă, jumătate băcănie. Ne sprijinirăm de tejghea. Pricepui după graba cu care patroana şterse c-o cârpă două pahare murdare că ustaşistul era clientul localului. Băurăm câte două rachiuri mici, apoi încă două, fiecare oferind câte-un rând. Ustaşistul nu mai zicea nimic. Plecarăm.

*

Când ne-am înapoiat se lăsa înserarea. M-am uitat la ceas. Era şase fără douăzeci. Mi-am amintit de cai. Dimineaţa le schimb paiele, le dau de mâncare şi-i pansez[12]. Spre prânz trec să văd dacă totu-i în regulă. Seara îi îngrijesc din nou.

Frica le-a pierit. S-au deprins cu mine. Când mă apropii, mă privesc

[12] Operaţiune constatând in ţesălatul şi periatul cailor, (N. T.).

cu prietenie. Ştiu că mă ocup de ei.

Mă pricep la cai şi-i iubesc. Un cal nu-i o fiinţă prea inteligentă, în schimb e tandru şi curat. Nu face rău deliberat, cu excepţia celor păcătoşi din fire ori a celor care sunt brutalizaţi.

Le-am schimbat apa din putină şi după ce s-au adăpat le-am dat două porţii zdravene de ovăz. În timp ce mâncau, m-am dus să le caut nişte furaje de ovăz. Le-am adus de asemeni câţiva morcovi şi câteva mere pe care le-am tăiat în. Bucăţi.

Virginie a intrat pe când ţesălam iapa. Păru surprinsă că mă găseşte aici. În mână ţinea două mere.

— Le-am dat şi eu, spusei. Dar cum au destulă poftă de mâncare, cu siguranţă că n-o să le refuze pe ale dumitale.

A dat fiecăruia câte un măr. Luai un smoc de paie şi începui să buşumez iapa. Virginie se rezemă de perete cu mâinile în buzunare. Avea pe ea o pereche de blue-jeans şi un pulover gri, la fel ca şi atunci, în faţa gării, când am văzut-o pentru prima dată.

— I-am luat locul vărului dumitale Angelo. Nu te-a pus nimeni la curent?

Nici nu clipi.

— El se ocupă de maşini, eu de cai. Fiecare cu specialitatea lui. Nu ştiu însă cum îi cheamă.

Privirea ei o întâlni pe a mea; nu era duşmănoasă, dar rece şi puţin bănuitoare: privirea cuiva care-şi pune nişte întrebări în legătură cu tine.

— Joubine. Iar pe bălţat, Aramis.

În timp ce buşumam iapa, remarcai o umflătură sub genunchiul drept din faţă. O pipăii uşor, cu vârful degetelor. Mă temeam să nu fie un abces. Dar nu era. Se lovise probabil, singură. Nimic grav.

— Şchioapătă de stângul, spuse Virginie. Dădui negativ din cap.

— Nu. A avut o piatră în copită. I-am scos-o. Furcuţa trebuie să fie întotdeauna bine curăţată. E foarte important dacă vrem ca piciorul să nu se schilodească Pesemne, vărul dumitale a uitat s-o facă…

Am văzut-o încruntând uşor sprâncenele. Nu-i plăcea să mă audă insistând asupra cuvântului „văr” şi era exact ceea ce voiam să ştiu. De obicei nu prea am chef să mă ocup de treburile altora; dar nici nu sunt amator de gogoşi.

Terminasem cu iapa şi acum îl buşumam pe Aramis. Avea moţul de pe frunte tăiat chiar la nivelul urechilor, ceea ce-i dădea o expresie caraghioasă. O idee de-a lui Angelo, probabil.

— Se plictisesc, spusei. Ar trebui scoşi, lăsaţi să-şi dezmorţească picioarele. În general, când cineva are cai de călărie îi are pentru ca să-i încalece…

Virginie se apropie de iapă.

— Domnul Mesnil i-a cumpărat pentru uzul său personal.

— Ştie să călărească?

— Nu. Vota să înveţe.

Am încercat să mi-l închipui pe Ordas la triplu galop, cu pijamaua şi cu halatul său de casă vişiniu. Imaginea mă tăcu să zâmbesc. Virginie surâse şi ea. Apoi îşi mută privirea.

O întrebai.

— Dar dumneata călăreşti?

— Puţin.

— Nu-i greu. E nevoie de răbdare, de practică şi să nu-ţi fie frică.

Mângâie iapa şi aceasta nu se feri……

— Îl voi întreba pe domnul Mesnil dacă permite să-i plimbi.

— Bun, răspunsei: o să le prindă bine.

O clipă mai târziu Virginie plecă. Terminai cu ţesălatul lui Aramis. Afară se făcuse noapte. La liziera pădurii, vălătuci mari de ceaţă se scămoşau printre copaci. Am intrat în casă şi m-am dus la bucătărie. Madam Francoise pregătea cina. Am ajutat-o să cureţe cartofii, Sosiră şi ceilalţi. Guerzevici aduse câţiva butuci şi aprinse în cămin un foc zdravăn. Ne aşezarăm la masă. Aveam ciorbă, cotlete de miel şi o mare omletă ţărănească. Am înfulecat cu poftă şi am golit singur două sticle de vin, îndată după masă am urcat la mine în cameră. Mă simţeam greoi, opac. Purtam parcă o platoşă. Am adormit pe loc, fără vise.

IV

Când m-am deşteptat, vrăbiile se fugăreau ciripind prin viţa sălbatecă. Cerul era limpede, sticlos. M-am ras, mi-am făcut toaleta. Când a fost să mă îmbrac, mi-am zis că n-ar strica să-mi calc puţin pantalonii. Era devreme şi aveam tot timpul. Tocmai băgasem fierul în priză când cineva ciocăni în uşă. Am îmbrăcat un şort şi m-am dus să deschid. În prag stătea Virginie, în blue-jeanşi cizmuliţe albe, cu o cravaşa în mină.

— Bună ziua... (părea stânjenită). Am vorbit cu domnul Mesnil în legătură cu caii... E de părere c-ar îi bine să fie scoşi... Dacă vrei, poţi să-i încaleci.

L-am mulţumit. Când e vorba de femei, principiul meu e că nu trebuie să te mire nimic; totuşi această vizită atât de matinală mă surprindea.

— N-am vrut să te deranjez, a adăugat ea.

Era însă tot acolo, în picioare, în faţa uşii.. Privirea îi devenise: prietenoasă şi-n plus, nu părea câtuşi de puţin dispusă să plece.

— Vai de mine, i-am spus, nu mă deranjezi de loc. Din trei paşi am fost lângă masă şi-am ridicat fierul de călcat de pe pantaloni. Din fericire nu apucase să se-ncingă. Pagube nu erau. Presupunerea mea se dovedi exactă: Virginie întră.

— N-ai prea mult spaţiu.

— Ajunge.

— Aş putea-o ruga pe Francoise să-ţi aranjeze o altă cameră... Sunt şi mai mari aici, au dulapuri... Ai avea unde să-ţi pui lucrurile, ai sta mai confortabil...

— Nu, i-am răspuns, ar fi de prisos. Nu prea am lucruri de pus prin dulapuri. Mă simt bine aici.

Am apucat din nou fierul de călcat. Am netezit cu mâna stofa pantalonilor. Virginie se oprise cu spatele la perete.

— E o senzaţie ciudată să vezi un bărbat...

— Umblând cu fierul de călcat?

— Nu numai asta..

Se uita la mine şi se uita în jur ca ochii ei căprui, drăgălaşi şi curioşi. Mişcările ei aveau graţia sălbăticiunilor, erau timide şi-n acelaşi timp sigure, foarte armonioase Cu trupul ei tânăr şi zvelt, cu pletele-i negre revărsate pe umeri, Virginie nu era o frumuseţe vulgar provocatoare ca Jeannine. Avea ceva de băieţandru. O găseam frumoasă, dar mă străduiam, desigur, să nu i-o arăt.

Trudă, de altfel, zadarnică! Fie că-s contese, fie că-s de la coada vacii, femeile ştiu treaba asta şi n-au nevoie să li se mai spună.

— Ciudat... Vreau să zic: un bărbat care trăieşte singur, care-şi vede singur de el...

Nu i-am răspuns. Se apropie de masă şi luă de pe ea portfotografia.

— Soţia dumitale?

— Da.

— E foarte drăguţă.

Tuşii scurt. Călcam acum cel de-al doilea crac al pantalonului.

— A murit.

Virginie tresări şi puse la loc fotografia.

— Îmi pare rău.

Tonul era sincer.

— Oh, spusei, e o poveste veche. A avut un accident. Aşa ceva se întâmplă.

Câteva clipe ramaserăm tăcuţi. Nu era nici vina ei, nici a mea, dar acum între noi ceva se schimbase. Intervenise ceva dintr-o dată, atmosfera devenind apăsătoare. Nu mai eram fireşti. Aş fi vrut să plece.

Virginie se întoarse spre uşă. Şovăia.

— Am s-o încalec pe Joubine; o iau spre iaz.

Ieşi. Am isprăvit de călcat pantalonii, m-am îmbrăcat şi am coborât. Madam Francoise făcuse cafea, care aburea, răspândind o aromă plăcută. Am băut o ceaşcă şi am mâncat îi bucată de pâine. Intră Djelloul. Îmi făcu un semn cu capul, la care am răspuns. Madam Francoise se învârtea prin bucătărie; între spălătorul de vase şi masă, cărând crătiţi, farfurii, ceşti. Obrajii săi cărnoşi erau netezi şi trandafirii. În duda corpolenţei şi-a vârstei, ea lăsa o surprinzătoare impresie de sănătate şi sprinteneală. La fel ca-n alte dimineţi, la fel ca-ntotdeauna, era într-o dispoziţie excelentă. Trebăluia, vorbind de una singură: îşi dădea sfaturi.

Am băut a doua ceaşcă în tovărăşia lui Djelloul. Afară era răcoare. N-aveam intenţia – mai exact nu credeam c-o am – să pornesc după Virginie, dar fapt e că m-am trezit punând şaua pe Aramis. Acesta pricepuse că va fi scos şi fremăta de bucurie. L-am dus de dârlog până la pavilion. Djelloul ne ajunsese din urmă. Avea puşca la umăr şi părea curios:

— Îl încalec?

Am făcut semn că da.

— Patronul e de acord.

Djelloul se apropie. Puse mâna pe crupa calului. Îl cercetă.

— Te pricepi la cai?

— Un pic.

— Cum îl găseşti pe ăsta?

— Frumos...

— E iute. Ai văzut cum îşi mişcă fundul?

— E firesc, are nevoie să cheltuie din energie!

Am scos o ţigară din pachet şi i-am oferit alta lui Djelloul, care primi.

— Unde ai învăţat să umbli cu caii?

— Acasă la mine, în Elveţia, când eram puşti.

— Dar în armată?

— În armată, nu.

— Ai fost tot timpul la paraşutişti?

O ştia pesemne, de la Guerzevici. Oricum, aici, lucrul acesta nu era un secret.

— Da. Şi tu?

Scuipă pe jos:

— Am servit în harki[13]. În zona El Kseur[14]. Ai auzit de noi?

Nu auzisem, dar am răspuns prin da, ca să-i fac placare.

— Aveaţi cai?

— Măi mult de cincizeci.

— Buni?

— Şi buni şi răi. În anumite sectoare erau mai de folos decât tancurile şi artileria. Ai participat la multe operaţiuni în Kabylia?

— Nu. La puţine. Mai cu seamă în zona barajului. Că să nu mai lungesc discuţia, am tras de dârlogi şi Aramis se puse în mişcare, îmi era destul de simpatie Djelloul ăsta, dar n-aveam poftă să-l aud descriindu-mi campaniile sale şi nici să i le istorisesc pe ale mele. Toate poveştile astea seamănă între ele prin ceea ce spun, prin cea ce ascund şi chiar prin cea ce exagerează; am fumat destule.

Djelloul deschise poarta. Am încălecat şi am luat-o imediat la stânga. De-a lungul gardului, spre iaz, Aramis porni la trap, apoi, când dădu de cărare, la galop. N-aş fi vrut să-i stric gura, dar eram obligat să-l ţin strâns în dârlogi. Parcă avea jar sub copite, Galopând, zburda zvârlind din copite şi cotea atât de brusc, încât riscam să rămân agăţat în vreun copac.

Nici pe cărare, nici între pini nu existau urme de copite. O dată ajuns la marginea apei, am oprit calul. Nu se zărea nimeni. Am făcut de două ori înconjurul iazului: Virginie nu era nicăieri. Totuşi, aici îmi spusese că se duce. M-am consolat spunându-mi că femeile îşi schimbă lesne intenţiile. Şi-apoi era cu siguranţă mai bine aşa. Un ora în situaţia mea trebuie să evite acest gen de complicaţii, îmi pierdusem antrenamentul. După o jumătate de oră de trap şi de galop începuseră să mă doară pulpele. Am descălecat. Aramis bău puţină apă dintr-o băltoacă. Drumul de întoarcere îl făcurăm la pas.

---

[13] Harki – denumire dată auxiliarilor nord-africani ai Armatei franceze, constituiţi în detaşamentele înarmate, (N. T.).

[14] Ksour (Kseur) – masiv muntos din lanţul Atlas, (N. T.).

L-am băgat pe Aramis în grajd Iapa nu era. Am schimbat paiele şi am umplut ieslea cu fin. Când eram pe terminate, Guerzevici mă strigă:

— Mai lasă caii! Vino să facem un tur.

Era îmbrăcat ca de obicei, într-o cămaşă kaki şi un pantalon de pânză. Părea furios.

L-am urmat până la donjon. În faţa intrării stătea nemişcat „403”-ul. Capota era ridicată şi Angelo şurubărea ceva la motor.

— Porneşte sau ba?

Delcoul era branşat.

— Probabil că-i un scurtcircuit pe undeva, spuse Angelo fără să se uite la noi.

Ustaşistul pufni pe nas furios.

— Sau injectorul este înfundat. Sau ralantiul. Sau benzina. Sau orice altceva!

Angelo ne privi. În colţul gurii avea obişnuitul său zâmbet. Dacă-ţi închipui că treaba o să meargă mai iute luându-mi dumneata locul, atunci… nu te jena, mai cu seamă…

Guerzevici făcu o mişcare de parcă ar fi vrut să se repeadă la el. Pumnii i se încleştaseră, gura-i devenise dură, dispreţuitoare.

— Eşti plătit să te ocupi de maşini, aşa încât să fie gata de drum în orice moment şi nu un ceas după ce ai nevoie de ele. Asta-i treaba ta.

Angelo dădu insolent din umeri.

— Plânge-te patronului. El mă plăteşte, nu dumneata…

— Aşa-i, spuse Guerzevici, ai dreptate; nu-s eu…

Îi întoarserăm spatele şi luarăm Renaultul. Ustaşistul conducea. Îmi dădeam seama după crisparea feţei că-i furios în continuare. Era momentul cel mai potrivit ca să-i cer câteva lămurii. Chiar şi cel mai puţin curios dintre oameni sfârşeşte prin a-şi pierde răbdarea în faţa acestor mistere…..

— Cine-i Angelo ăsta?

— Nepotul patronului.

— Cu adevărat nepotul său?

— Da. Te miră?

Eram în plină pădure, înaintând printre desişuri întunecoase de castani şi stejari. Copacii îşi pierdeau frunzele, care, scorojite şi pământii, se aşternuseră maldăre-maldăre de-a lungul drumului.

— Domnul Mesnil, spuse Guerzevici, are simţul familiei. L-a adus cu el când s-a întors „de-acolo”. Treaba lui. Pentru mine, Angelo ăsta nu-i decât un puţoi scârbos. În Algeria se ocupa oarecum cu afacerile de automobile: era vânzător, reprezentant, aşa ceva, dar în orice caz nu mare lucru… O ducea însă bine. Cred că ţi-ai dat seama că nu face două parale ca om, o nulitate. Stă aici doar pentru haleală. În rest, arde gazul. Nu te poţi bizui pe el. În nici un fel. Am încercat-o.

— De ce mai stă, atunci? Dacă-i place viaţa veselă şi-a ales un loc cam ciudat…

Ustaşistul dădu sâcâit din umeri.

— Ţi-am mai spus: pentru haleală şi pentru lovelele pe care unchiusu i le scapă în schimbul a ceea ce ar trebui să facă: să spele maşinile de fiecare dată când stratul de jeg depăşeşte treizeci şi cinci de centimetri…

Ieşirăm din pădure. În primul sat întâlnit – altul decât cel din ajun – băurăm două rachiuri într-o cârciumă. Pendula agăţată deasupra tejghelei arăta ora zece şi zece. Câţiva săteni dădeau pe gât pahare mari de molan. Vorbeau de vânătoare. Uciseseră doi mistreţi şi acum se felicitau zgomotos, râzând gros şi plesnindu-se, din când în când, peste canadienele pe care le purtau în spinare.

La întoarcere am luat-o pe alt drum decât cel pe care venisem. Făcurăm un ocol larg, străbătând o regiune de păşuni şi coline. Fermele pe care le zăream ici-colo păreau vechi, stând gata să se prăbuşească. Unele îşi pierduseră acoperişul. Iedera şi frunzişul acopereau zidurile năruite. Până şi livezile păreau lăsate în paragină: muşchiul creştea în voie pe trunchiurile merilor, mărăcinii năpădiseră gardurile. Mă gândeam la Elveţia, la ce aveam acolo, la pajiştile noastre, la casele noastre curate, pline de flori. Apoi, printr-o asociaţie de idei, mă gândii la Canada: o ţară nouă, loc berechet, niscaiva fonduri pentru un nou demaraj…

Ceva mai încolo, am pătruns din nou în pădure. Aici avu loc primul incident de la sosirea mea la donjon: un incident minuscul, dar revelator. Mergeam eu viteză redusă. Din drum porneau, pe dreapta şi pe stânga, alei forestiere. Trecând prin dreptul uneia din aceste alei zării fugitiv portbagajul unui Peugeot 404, oprit la vreo cincizeci de metri mai încolo, cu botul mascat de copaci. Mai merserăm o sută de metri şi făcurăm o curbă. Ustaşistul debraie. Renaultul se imobiliza pe marginea şanţului.

Guerzevici îmi aruncă o privire. Ochii să albaştri spălăciţi erau ficşi şi duri.

— Ai văzut-o?

— 404-ul?

Făcu din. Cap. Un semn afirmativ.

— Dă o raită pe-acolo, dar discret. Încearcă să nu fii reperat şi să vezi ce se întâmplă, cu ce se ocupă tipii. Te aştept.

Am coborât. Guerzevici închise fără zgomot portiera. M-am strecurat prin pădure către un pâlc de brazi unde puteam observa fără să fiu văzut. În jur linişte deplină. Nici cel mai mic foşnet. Pe sub brazi, covor de cetină. Un bărbat cu un pardesiu gros pe el şi cu mâinile în buzunare se plimba cu paşi mărunţi pe lângă maşină. Purta mustăcioară, părea între treizeci şi cinci şi patruzeci de ani şi avea

aerul unui burghez de treabă. Pe bancheta din spate şedea o femeie. De acolo de unde mă aflam, îi distingeam faţa şi gulerul unei haine de blană pe care-l ţinea strâns cu ambele mâini.

Strigăte de copil curmară tăcerea. Erau doi, un băiat şi o fetiţă, venind dinspre un mic luminiş, înconjurat de tufişuri. Fetiţa îl alerga pe băiat care strângea în braţe o minge.

M-am înapoiat. Maşina noastră era tot acolo. Am deschis portiera şi m-am instalat. Guerzevici băgă într-a-ntâia. Motorul sforăia încetişor.

— Ei bine?

— Un cuplu cu doi copii.

Puştii se jucau cu mingea.

— Nu-i cunoşti?

— Pe cine, pe ei?

Eram surprins.

— Nu i-am văzut niciodată. Presupun că-s parizieni în plimbare.

Maşina demară. Am plecat.

*

Ca de obicei, ziua a fost calmă; şi totuşi, după anume semne, mi s-a părut că încerc nervozitatea aşteptării, cea pe care o ai înaintea saltului cu paraşuta, cea a plecări lor în misiune. Către sfârşitul după amiezii, Guerzevici şi Djelloul părăsiră, pe jos, donjonul... Timp de vreo oră bătură pădurea din jur. Habar n-am dacă au descoperit ceva – de altfel nici nu ştiu ce anume căutau – însă presupun că nu, fiindcă, la înapoiere, ustaşistul avea o mutră mai puţin încruntată.

După cina de seară, am preluat garda la intrare. Îmi venise rândul. Noaptea era senină, destul de înstelată. Ceaţă, de loc. Din camera lui Angelo, la parter, răzbătea vocea lui Enrico Macias,

Pavilionul e format din două încăperi, o odaie de mărime mijlocie conţinând un pat de fier, două scaune, o masă şi o nişă care slujeşte drept debara. M-am asigurat mai întâi că poarta mare era bine zăvorită, apoi m-am instalat pe un scaun lângă unica fereastră şi mi-am aprins o ţigară. Uitasem să-mi cumpăr cărţi de la Toucy şi ştiu din experienţă că nopţile de gardă sunt lungi. Pe masă erau câteva ziare. Am luat unul şi l-am frunzărit. Era din iunie, ştirile îşi cam pierduseră din noutate, dar n-avea, importanţă.

Peste câteva clipe se aprinseră şi becurile de afară. Am lăsat zarul, am ieşit şi am dat o raită în jurul pavilionului. Cu botul în vânt, adulmecând neliniştit, un câine străbătu ca o săgeată cărarea. Ţigara era pe sfârşite. Mirosul tutunului avea o savoare aparte. Pentru anotimpul în care ne aflam, noaptea era excepţional de plăcută.

Am strivit cu tocul chiştocul ţigării şi am intrat în pavilion. Pe pat, se aflau chitite două pături. Le-am desfăcut şi le-am scuturat. Erau aproximativ curate.

Am ştiut că-i în odaie înainte chiar de a fi apucat să spună ceva. N-

am întors capul. Continuam să aştern patul. A zis „bună seara”, i-am răspuns la fel, fără exces de căldură.

— Te pot ajuta?

— Mulţumesc, e gata.

În depărtare, de partea cealaltă a donjonului, un câine făcu să răsune în noapte două lătrături răguşite, sinistre. Pe perete, un fluture de seară mişca din aripi.

— Am venit să-mi cer iertare pentru azi dimineaţă…

— N-ai de ce să te scuzi.

— Ţi-am spus c-o să merg la eleşteu.

— Şi ţi-ai schimbat intenţia. Zău că nu-i motiv de dramă.

Patul era acum făcut. Nu mai aveam nici o justificare să stau în continuare cu spatele la ea. Câştigasem doar un mic răgaz. M-am întors.

— Îmi oferi o ţigară?

— Dacă doreşti…

I-am întins pachetul de *Gauloise*. Luă una. Privirea ei o căuta pe a mea. Mă simţeam stânjenit şi ştiam de ce: o doream pe fata asta.

— Când mi s-a spus că ai fost legionar…

Surâse drăgălaş.

— Mi te închipuisem altfel.

— Ca Guerzevici?

Am scos bricheta din buzunar şi am scăpărat. Virginie se apropie.

— Găseşti tot ce vrei în Legiune: aventurieri, ghinionişti, maţe-fripte, ticăloşi şi eroi. Ca peste tot, de altfel.

Ochii ei de culoarea cojii de nucă mă fixau.

— Şi dumneata însuţi.

— Nimic special. Un caz clasic.

Şi-a lăsat o clipă ochit în jos, apoi i-a ridicat. Era frumoasă, frumoasă cu adevărat, iară trucaje. Aparţinea genului acela de fete cu care oricine în lumea asta ar dori să plece într-o bună zi către o insulă pustie. Dar azi nu mai sunt insule pustii nedescoperite şi pentru aşa ceva e prea târziu.

— Cum o chema pe soţia dumitale?

— Anne-Marie.

— O iubeai mult, nu-i aşa?

Am întors capul. Din dreptunghiul uşii priveam noaptea, albastră, transparentă.

— Da. Dacă nu te deranjează, prefer să vorbim despre altceva.

Veni lângă mine. Era atât de aproape încât îi simţeam mirosul. Îi văzui gura ridicându-se. O clipă mai târziu aveam sub palme pielea ei caldă, vie.

*

Acum obrazul ei stătea lipit de umărul meu. Nu mă mai gândeam la

nimic. Mă simţeam bine. Se mişcă puţin.

— Nu ştiu nimic despre tine. Nu-ţi ştiu nici măcar prenumele…

I-am simţit mâna aşezându-mi-se pe coapsă. I-am luat-o între ale mele.

— Roger, Roger şi Virginie, e simplu, simplu de tot… Roger. Virginie…

Stătea liniştită, nu mai mişca.

— Roger…

— Da?

— Am nevoie de tine, Roger.

Dormeam. Aproape dormeam. Şi nu voiam să mă trezesc, în orice caz nu imediat.

— Oricine are nevoie de cineva, Virginie, Depinde… depinde însă pentru ce anume.. Uneori ni se întâmplă să credem că ne înţelegem, că o să dureze mult şi apoi ne dăm seama că ne-am înşelat, că la mijloc a fost o neînţelegere… Nu-i lucru uşor să faci unui din doi. Mi-am strecurat mâna sub capul ei. Atingerea părului ei, a umărului ei îmi producea o senzaţie plăcută, Virginie se ghemui în mine.

— Vreau să plec de-aici…

— Încotro?

— N-are importanţă. Altundeva.

— Da. Nici mie nu mi-ar fi displăcut să plec altundeva…

Am sărutat-o uşor, cu vârful buzelor.

— Virginie… Ascultă-mă, Virginie. N-ai de unde şti, nu-s calul câştigător, nu miza pe mine… Sunt filat, fetiţo, poliţia mă caută. Au poze şi fişa mea în toate porturile, la toate punctele vamale, în fiecare comisariat. Fără parale, dezertor, condamnat la moarte în contumacie… Unde să mergem, noi doi? Unde să te duc, cu presării scai după mine?… Îţi imaginezi cam ce-ar fi viaţa noastră Şi cât timp o să ţină?… Sunt un om fără viitor, Virginie, sunt un om care nu mai are scăpare.

Catifelate, uşoare, degetele ei îmi mângâiau pieptul.

— Dar tu, Roger, îţi imaginezi tu ce înseamnă să trăieşte aici luni şi luni de zile? Ani şi ani? Crezi că-i mai plăcut?

Am dat din umeri.

— Eşti tânără, eşti frumoasă, eşti liberă. Cine te împiedică să pleci oriunde, dacă ai chef s-o faci?

A clipit din pleoape. Ştiam despre ea mult mai puţin decât ştia ea despre mine. Simţeam nevoia s-o chestionez, dar îmi interziceam s-o fac; ar fi însemnat să mă las şi mai tare prins în laţ.

Stăteam culcaţi, întinşi unul lângă altul. Se porni să povestească:

— Locuiam într-un sat pe malul mării. Părinţii mei aveau o casă mare, înconjurată de vii, care se întindeau până la poalele munţilor. Nu eram bogaţi, dar nici n-aveam de ce să ne plângem. Urmam şcoala

la Cherchell. Învăţam bine. Visam să mă fac medic, ca bunicul, sau stewardesă, ca să pot călători. Apoi au venit evenimentele. Tata s-a prăpădit, apoi şi mama, de durere. Nu mai era nimeni ca să se ocupe de avutul nostru. Oamenii se temeau prea tare. Am părăsit liceul. Nu mai aveam bani, n-aveam o meserie, n-aveam nimic. Nici familie nu mai aveam în Franţa. Atunci m-a ajutat Ordas. Odinioară cunoscuse pe unul din unchii mei. Acum căuta pe cineva care să ştie să facă injecţii: e diabetic. Nu eram infirmieră, dar am învăţat. După aceea l-am urmat peste tot, în Algeria, în Spania, aici. Asta-i, tot, Roger. După cum vezi, povestea mea e banală, simplă...

Îi mângâiam părul.

— Şi Angelo? Ce reprezintă el pentru tine? Nu-mi puteam stăpâni întrebarea asta. Mă ardea.

— Am fost logodiţi „acolo”. S-a terminat.

— Nu e văr cu tine?

— Nu. O spune el, aşa. E nepotul lui Ordas.

Se răsuci pe-o parte şi o cuprinsei în braţe, mlădie şi subţire, lipită de mine... Buzele mele îi atingeau tâmplă. Ce uşor era să iubeşti asemenea fată! Extrem de uşor!

Mă simţeam bine. Timpul nu mai exista, nu mai exista nici restul lumii. Nu mai eram decât eu şi această plăcere, caldă şi mătăsoasă, împlinită ca o poamă dată în pârg.

— Roger...

— Da?

— Am nevoie de tine, ştii?... Buzele mele lunecau pe pielea ei.

— Şi eu, Virginie, am nevoie de tine...

Îşi dezlipi obrazul de al meu.

— N-o să plec decât cu tine, Roger.

Privirea ei se cufunda într-a mea. Era sinceră. Îşi puse braţele pe umerii mei. Undeva, în depărtare, lătra un câine.

— Vom pleca. Vom pleca. Virginie: tu şi cu mine, împreună... În aceeaşi clipă i-am văzut pupilele dilatându-se. Mie mi se opri răsuflarea: semnalul de alarmă sa declanşase.

*

Mi-au trebuit două secunde ca să mă dumiresc. Soneria continua să sune, brutală, stridentă. Am sărit din pat, mi-am înhăţat hainele şi le-am tras pe mine. Graba mă făcea neîndemânatic. Virginie se aşează pe marginea patului acoperindu-şi sânii cu un colţ de cuvertură.

— Nu te mişca, i-am spus, rămâi aici!

M-am năpustit afară. Goneam de-a lungul potecii, când s-a produs explozia; becurile se stinseră toate deodată, soneria tăcu. Arme şi automate prinseră să răpăie.

Trăgeau zdravăn şi nu cu pistoale cu dopuri. Rafală după rafală, gloanţele ricoşau piuind de zidurile donjonului, brăzdând noaptea cu

linii roşii şi galbene: erau pe, puţin trei sau patru automate care intraseră împreună în acţiune, plus o puşcă mitralieră spre răsărit.

Aveam pistolul strâns în pumn. Din fugă am îndepărtat piedica de siguranţă şi am manevrat închizătorul pentru al încărca. Bezna mă împiedica să văd mare, lucru, dar nici cei din faţă nu vedeau mai bine. Economie la muniţia însă nu făceau. Riscam să încasez un glonte la întâmplare, dar altă soluţie nu exista, trebuia să galopez mai departe.

La donjon, sala cea mare de jos era luminată. Ustaşistul şi Djelloul stăteau adăpostiţi dincolo de prag. Guerzevici ţinea sub braţ un Thomson[15] calibru 45, iar arabul avea puşca sa în mână.

Ustaşistul îmi aruncă o căutătură furioasă:

— Unde erai?

— La pavilion.

— Soileai?

Nu i-am răspuns. Evident, nici eu, nici Virginie n-avusesem cum să prevedem acest foc de artificii, dar nu era momentul să discut despre asta.

Guerzevici îmi întinse o cheiţă plată.

— Ieşi prin poarta dinspre nord. Vezi să n-adormi pe drum. Noi venim dinspre vest.

Am luat-o din loc. La început m-am aflat la adăpostul şoproanelor. Auzeam nechezând caii. Când le-am depăşit, m-am trântit pe burtă. Intensitatea tirului nu descreştea. Ca să ajung la poarta de nord era nevoie să parcurg un spaţiu descoperit de vreo treizeci de metri. Mă târam pe coate, cu arătătorul pe trăgaci. Treptat ochii mi se obişnuiau cu întunericul. Un afurisit clar de lună scălda terenul din faţă. La trei paşi de grilaj, unul din câini zăcea în iarbă, mort, cu botul căscat şi coastele sfărâmate de o rafală.

Ajunsei la poartă. Ca s-o deschid a fost nevoie să mă ridic în picioare şi clipele pe care le-am petrecut moşmondind la broască n-au fost dintre cele mai încântătoare. O dată ajuns dincolo, am încuiat la loc. Înaintarea prin pădure era mult mai uşoară; umbrele pinilor şi ale mestecenilor se lăţeau pe pământ.

Interveni o acalmie. Răpăitul automatelor se mai domoli. Apoi, pentru câteva secunde, tirul încetă de tot. Cel din faţă îşi reaprovizionau, probabil, încărcătoarele. În liniştea ce se lăsase, dinspre donjon veni un zgomot de sticlă spartă: pesemne geamurile unei ferestre.

Înaintam, încetişor, prin pădure, curbat în două. Sub tălpi, în ciuda precauţiilor mele, trosneau crenguţe. A descris un arc de cerc, pentru a merge, la distanţă, parale cu gardul. Din dreapta luminişului, puşca mitralieră slobozi o rafală lungă, densă, îndărătnică. Thomson-ul îi

[15] Tip de pistol-mitralieră de fabricaţie americană, (N. T.).

răspunse.

Continuam să mă furişez. Deodată zării un om. Stătea în genunchi la vreo zece metri de mine, lângă un tufiş, cu silueta neagră în lumină. În mână strângea un automat MAT-49.

Am ridicat pistolul. Sunt un bun ţintaş şi, la distanţa asta, nu era nici o problemă să-l nimeresc. În aceeaşi clipă omul întoarse capul. Ne-am privit în ochi. Nici unul dintre noi n-a tras. Omul de lângă tufiş era locotenentul Barthe.

*

Am coborât privirea. Când am ridicat-o, dispăruse. Cu toate astea, eram sigur că nu mă înşelasem.

Mai încolo i-am întâlnit pe ustaşist şi pe Djelloul. Nu mai trăgea nimeni. Liniştea se aşternuse peste tot.

V

A doua zi am făcut inventarul pagubelor. La donjon mai nimic: ziduri scrijelite, geamurile făcute ţăndări; gardul însă suferise mult. În partea de răsărit, acolo unde se produsese explozia – după toate probabilităţile o încărcătură de plastic – grilajul fusese smuls pe o distanţă de patru metri, unul din stâlpi retezat la nivelul solului, altul răsturnat, iar circuitul electric întrerupt, în plus, doi dintre câini fuseseră ucişi.

Djelloul încarcă hoiturile într-o roabă şi plecă să sape o groapă în care să-i arunce. Guerzevici şi cu mine făcurăm o mică recunoaştere în jurul luminişului. Ordas nu socotise necesar să se deranjeze. Nici măcar nu venise să arunce o privire.

În câteva locuri din pădure, în general cam la vreo zece metri de gard, găsirăm cartuşe de 9 mm, 7,65 şi 11,43. Mai dădurăm, de asemeni şi peste un lăcaş de tragere pentru puşcă-mitralieră, amenajat rudimentar din câteva pietre aşezate în chip de parapet. În rest, nimic. Guerzevici observa toate acestea morocănos, cu fruntea încreţită, clătinând din căpăţâna sa mare, cu dinţii strânşi. L-am imitat.

Ne-am reîntors împreună în sala cea mare de jos. În timpul cât am lipsit, madam Francoise ne pregătise cafeaua. La un moment dat, Guerzevici îmi spuse că va trebui reparat gardul şi circuitul. I-am răspuns că mă voi ocupa de treaba asta dar că va fi nevoie de câteva zile ca să repun totul în ordine.

O bună parte din noapte mi-am petrecut-o cugetând. După cele întâmplate, dobândisem măcar o certitudine: nu de poliţie ne feream noi, deşi aş fi preferat-o, în ciuda situaţiei mele. Pentru mine era mai rău aşa. La început, când fusese vorba să vin aici şi să lucrez pentru Ordas, îmi închipuisem că nu poate fi vorba doar de instalarea unui semnal de alarmă şi că s-ar putea să se lase şi cu niscaiva bubuială, dar această coincidenţă, faptul că tocmai împotriva locotenentului Barthe trebuia să mă bat era neplăcută. Era ca şi cum mi s-ar fi cerut să trag în cineva dintr-ai mei, în tata de pildă…

Fireşte, n-aveam nici o vină. De unde aş fi putut ghici? În iunie ’62, în momentul marelui exod, când comandourile Delta au părăsit Algeria, iar eu am sosit în Spania, am auzit că locotenentul Barthe era în Germania. La fel şi mai târziu, când mă aflam la Paris, după ce fusesem expulzat, diverşi prieteni m-au asigurat că Barthe nu-i în Franţa. I-am văzut semnătura pe manifeste prin care anunţa că luptă mai departe alături de şefii Organizaţiei. Vag, ştiam şi eu, ca şi toată lumea, că între şefi nu domneşte acordul cel mai deplin, că sunt tot

soiul de zâzanii, de certuri, că nu se înţeleg asupra politicii de urmat, că unii dintre ei încearcă să arunce în spinarea altora răspunderea pentru eşecul nostru…

Ce era însă Ordas? Ce rol juca el, cu mutra lui fleşcăită şi cu ochii săi injectaţi, în toată această poveste? Noaptea trecută, locotenentul Barthe şi băieţii care erau cu el nu trecuseră la asalt. Se mulţumiseră să arunce în aer grilajul şi să ne mitralieze. Ca să folosim terminologia militară, ne hărţuiseră şi atâta tot. De ce?

O singură persoană dintre cei de-aici mi-ar putea răspunde, fără îndoială, la toate aceste întrebări: Virginie. Ea trăia de multă vreme alături de Ordas. Ea îl urmase de când plecaseră din Alger. Ea trebuia să ştie…

Cinstit vorbind mă cam săturasem de donjonul lugubru şi de locatarii lui. După cele întâmplate azi noapte, hotărârea mea era gata luată: de vreme ce Virginie dorea să plece, vom pleca. Dar mai întâi, trebuia să-i vorbesc.

Guerzevici îmi atinse braţul.

— Ia Peugeot-ul sau, dacă preferi, Mercedes-ul. O conduci pe Jeannine până la Paris şi-o aduci îndărăt. O plimbare. Îţi mai primeneşti niţel ideile. Pleci îndată. Lasă pistolul aici, s-ar putea să fie vreun control, nu se ştie niciodată…

Făcui o grimasă. Pica rău. Dacă plecam la Paris, însemna că n-am s-o văd pe Virginie decât la întoarcere. Şi nu era vorba numai de faptul că aşteptam de la ea nişte explicaţii. Nu, fata începuse să-mi lipsească.

— Când ne întoarcem?

— Seara.

— Ce fac acolo?

— Tu nu faci nimic. Jeannine se duce să caute o damă pentru patron.

Ce mai, ca-n casele bune de pe vremuri… dar personal n-aveam nici un chef să mă amuz.

— Şi Angelo? Nu poate? E obosit?

Ustaşistul rânji.

— E bolnav. Are gripă…

Rânjii la rândul meu:

— Slavă Domnului! Mă temeam să nu fi încasat vreun glonte, e grozav de imprudent să te expui aşa.

Ustaşistul îmi făcu cu ochiul. Îmi turnai o altă ceaşcă de cafea. Speram că Virginie va coborî. Trăgeam de timp. Era idiot. Exceptând dimineaţa de ieri când venise la mine în cameră, de obicei n-o vedeam apărând niciodată înainte de ora 11 sau 12..

— Jeannine nu ştie să şofeze?

— Ba da.

— Şi nu poate s-o facă singură? E nevoie de mine să-i ţin lumânarea?

Guerzevici puse ceaşca pe masă. Ochii îi râdeau.

— Ea a cerut s-o însoţeşti... Se pare că o dată, la Paris, a vrut unul s-o violeze...

De data asta râsei cu poftă.

— Tipul ăla era pesemne vicios fără pereche! Ieşirăm în pragul uşii. Deasupra copacilor, soarele se ridica galben, aproape albicios, fără căldură.

— A insistat să fii tu. N-ai de ce să te plângi, Haudouin. Probabil eşti genul ei...

Tocmai atunci se ivi şi frumoasa Jeannine, gomoasă foc, în haină de vizon, mă rog, frumos şi încălţată cu nişte pantofi ale căror tocuri erau cu siguranţă, sub raportul atitudinii, tot ce poate fi mai grozav, exceptând cataligele ciobanilor din mlaştini. Cum de. Izbutea să meargă cu asemenea drăcii în picioare? Mister. Fapt e că se descurca destul de bine. Poate că din punctul de vedere al esteticii pure, nu era chiar lucrul cel mai reuşit, dar cum îşi cambra teribil şoldurile ca să nu aterizeze cu nasul în răzoarele cu flori, perspectiva bustului său era dintre Cele mai plăcute. Am escortat-o până la Mercedes, mergând alături, gata s-o susţin dacă va fi nevoie. I-am deschis, politicos, portiera şi-am ajutat-o să se instaleze. Am urcat apoi până la mine în cameră şi mi-am ascuns pistolul sub pledul de pe pat.

La nouă treizeci şi cinci am plecat. Conduceam pentru prima oară un Mercedes 300. Tabloul de bord îşi dăduse toată osteneala să semene cu acela al unui Boeing. Pe la manete şi butoane n-am prea umblat de teamă să nu declanşez cumva scaunul ejectabil. În rest însă, puturos ca un bivol. Carburatorul? Aprinderea? Ceva nu mergea cum trebuie. Cum nu sunt mecanic E cum totuşi maşina înainta, m-am mulţumit şi eu să apăs pe accelerator: 100... 110... 120... 125... Peste, imposibil.

Jeannine urmărea drumul fără să-l vadă, cu ochii în gol. Mă aşteptasem, ştiind că ea fusese cea care insistase s-o însoţesc, la o revărsare de alintături drăgăstoase. Părea preocupată. Poate că-şi schimbase părerea în ceea ce mă priveşte, poate că nu-i mai plăceam. De altfel şi eu preferam să mă lase-n pace. Nu-s amator pentru genul ăsta de muieri. Ştiu din experienţă ce anume au în scăfârlie şi mi-am zis întotdeauna că trebuie să fii fraier ca să te prinzi.

Am depăşit Montargiis, Nemours, Fontainebleau. O dată ajunşi pe autostradă, mi-am zis că n-ar fi rău să flecăresc puţin cu ea, aşa, ca să recunosc terenul. Mi-am luat aerul cel mai inocent cu putinţă şi i-am spus, candid:

— Îţi face probabil plăcere să revezi Parisul după atâta timp

petrecut la ţară… chiar dacă-i vorba de o singură zi…

Jeannine îşi trase poalele mantoului peste picioare.

— Întocmai…

Tonul era glacial. Am căutat alt subiect de discuţie.

— A fost o noapte dată dracului, ce zici?

— Da.

— Se trăgea, nu glumă… Puteam ajunge cu toţii la cimitir în doi timpi şi trei mişcări…

Jeannine încruntă din sprâncene.

— Eşti plătit, nu?

Mi-a întors-o. Era dreptul ei. După tartina pe care i-o servisem data trecută, când ne întâlniserăm la eleşteu, n-aveam voie să mai zic nimic.

Am aprobat-o dând din cap.

— Aşa-i sunt plătit. Dar nu prea grozav.

Se deşteptă ca prin farmec. Deveni amabilă.

— Ştii, suntem cu toţii în aceeaşi situaţie… În sfârşit… nu chiar cu toţii… De pildă, Guerzevici… El, unul, nu-i neglijat…

Scosei un „Ah”, nu prea frumos. „Ah” conţinând mirare, invidie, descumpănire. Jeannine continuă:

— Ştii cât ia pe lună?

— Nu.

— Cinci sute de mii, adică cinci mii de franci noi!

Nu era exact ceea ce voiam să aflu, dar dacă aşa stăteau lucrurile, asta îmi dădea de gândit. Suma era măricică, fie şi pentru o gorilă din cele mai bune.

— Iar eu de patru ori mai puţin! am zis.

— Şi cu toate astea, faci cât face el şi rişti cât riscă şi el!

Jeannine se îndreptă şi mă învălui cu privirea.

— Nu găseşti că bogătaşii ăştia au noroc? Pot să-şi cumpere tot ce le pofteşte inima… să facă ce vor, să aibe maşini frumoase…

— Într-adevăr, au mult noroc.

— Ţi-ar place să ai bani?

— Oho!

— Ce-ai face cu ei?

— Mi-aş cumpăra tot ce mi-aş dori.. Aş avea o maşină grozavă… M-aş lansa în afaceri pe cont propriu…

— În Franţa? Acasă, în Elveţia?

— În Turcia!

Se holbă la mine.

— În Turcia?

— Întocmai. Fiindcă acolo-s mulţi oameni care au muşchi, dar prea puţini care au creier. Aşa stând lucrurile, mi-aş face cu siguranţă o situaţie strălucită.

Jeannine mă privea cu sprâncenele încruntate, întrebându-se dacă bat câmpii sau vorbesc serios. Evident, glumeam. N-ar fi trebuit s-o fac, dar nu mă putusem stăpâni. Mă înveseleam flecărind cu pipiţa asta. Şi-n plus, eram fericit. Mă gândeam la Virginie. Eram, ca să le spun lucrurilor pe nume, îndrăgostit.

Discuţia noastră se opri aici. Ajunsesem la Paris. Frumoasa Jeannine îmi ceru s-o duc la Place Blanche, unde am şi lăsat-o. La ora şase urma să ne regăsim într-un bar din Place Pigalle a cărui adresă mi-o dădu. Am demarat. După toate săptămânile astea petrecute la donjon, mai că uitasem cât de complicat e să circuli prin Paris. Avui parte de două „dopuri" de toată frumuseţea, cu respectivele concerte de claxoane, dar fără vreun incident notabil. Cum n-aveam ce face, am dat pe la Minge, în strada Rodier. Nu era acasă şi portăreasa îmi spuse că-i plecat de-o săptămână. M-am dus atunci la barul unde ne întâlneam, din strada Grange-Bateliere. Călcasem însă cu stângul. Nu-l ştiam pe nici unul din cei care se aflau acolo şi nu era nici Nick la bar – pesemne avea ziua lui liberă.

Am prânzit la Chartier în strada Faubourg-Monimartre, apoi m-am plimbat puţin. Mercedes-ul îl parcasem lângă Hotel-des-Ventes. Ca să-mi omor timpul am intrat într-un mic cinema. Şi zău că n-am dat banii de pomană. Pe ecran, un tânăr frumos şi musculos, în şort şi botine scotea untul dintr-o duzină de zdrahoni, scârboşi şi ticăloşi, mai răi decât maimuţele. Şi nu trăgea chiulul, îi cotonogea de zor, fără pauză de prânz. Când se plictisea să stoarcă zerul din împuţiţii de malaci, mai sugruma câte un leu ori făcea arşice un crocodil. Dacă am înţeles bine, tânărul respectiv îşi fixase sarcina să instaureze o dată pentru totdeauna pacea în univers: inutil să mai spun că treabă avea destulă.

La şase fix eram la întâlnire, în faţa cabaretului era o bucată de trotuar liber, exact cât să parchez maşina. Am intrat şi-am comandat un coniac. Interiorul era al unui clasic local „stoarce-francu" destinat turiştilor şi provincialilor. Eram numai doi clienţi, mari şi laţi. Celălalt se instalase în fundul sălii, lângă o draperie. Pe masă, o sticlă de şampanie, o fată în dreapta, pe banchetă, alta în stângă cu nişte genunchi rotunzi şi o toaletă din cele mai sumare şi mai lesnicios demontabile. Tipul mângâia coapsele uneia, curtând-o în acelaşi timp pe cealaltă. Ca şi Macistele de pe ecran, era şi ăsta un om extrem de ocupat.

N-a trebuit să aştept mult, dar între timp am fost oricum silit să resping asaltul domnişoarelor din echipa localului, care ba ţineau morţiş să-şi sărbătorească împreună cu mine ziua lor de naştere, ba veneau cu alte propuneri năzdrăvane. Ca să nu bat la ochi, am comandat un pahar pentru cea mai puţin nasoală din toate şi m-am făcut că nu bag de seamă că whisky-ul ei dublu era de fapt ceai rece. În centrul ringului de dans, o junică melancolică îşi lepăda, unul după

altul, veşmintele pe parchet. Nu era rău făcută, dar nici părinţii ei nu ajunseseră la sapă de lemn plătindu-i profesori de dans. O făcea, cum s-ar zice, din instinct.

Frumoasa Jeannine îşi făcu apariţia escortată de un tip. Veniră la masa mea. Strângeri de mână, salutări. Ea îi spunea domnul Pierre. Era un bărbat vânjos, cu părul negru, nu prea ţipător îmbrăcat – moda asta trecuse – dar cu înfăţişare şi maniere de peşte. Erau amândoi veseli şi puşi pe amabilităţi.

— Nu s-ar putea zice că te-ai plictisit aşteptându-ne, îmi spuse Jeannine aruncând o privire afectuoasă demoazelei de lângă mine.

Cu autoritate, domnul Pierre comandă o sticlă de şampanie. Am ştiut că-i corsican din clipa în care a deschis gura. Avea mâini mici şi îngrijite, cu unghiile făcute. Părea să aibă între patruzeci şi patruzeci şi cinci de ani.

— Jeannine mi-a povestit despre dumneata, mi se adresă el jovial. Cum şi eu sunt un vechi chipiu alb[16], am ţinut să te cunosc.

Era tot numai zâmbete. Ciocnirăm. În continuare îmi istorisi două sau trei din isprăvile sale de pe vremea când bătea Sahara. Aflai astfel că o dată fusese muşcat de un scorpion şi o ştersese din spital tocmai în momentul când doctorul îşi ascuţea fierăstrăul ca să-i amputeze piciorul. Era o conversaţie încântătoare. Bineînţeles, nu exista strop de adevăr în toate balivernele lui. Tipul ăsta se înrolase în Legiunea Străină când s-au înrolat şi Stan şi Bran[17], ba i-a avut chiar camarazi de batalion.

— Noi, chipiile albe, trebuie să ne întrajutorăm, spuse el ca o concluzie…

Ciocnirăm din nou. Sticla se golise. Frumoasa Jeannine îşi înghiţise partea ei, eu o lăsasem mai moale. Ţineam să-mi păstrez mintea trează. Toată această revărsare de drăgălăşenii, cu şampanie şi zâmbete, mă îndemna la prudenţă. Domnul Pierre avea în cap o idee, iar eu voiam s-o cunosc.

O privire aruncată la un moment dat fetei cu care eram, o făcu pe aceasta s-o şteargă. Sosise clipa afacerilor serioase.

Se plecă înainte, gen marele inchizitor. Avea ochi frumoşi.

— Nu-i prea rău acolo unde eşti acum?

— Nu prea. Merge.

— Dar nici prea bine?

— Există şi mai bine.

Frumoasa Jeannine socoti că-i momentul potrivit să arunce şi ea pe

---

[16] Denumire dată celor din Legiunea Străină după chipiurile albe pe care le purtau, (N. T.).

[17] Aluzie la un film făcut prin ani ’30 de comicii americain Stan Laurel şi Oliver Hardy, „Stan şi Bran în Legiunea străină”, (N. T.).

taler o vorbuliţă, susurată uşor, dar grea de sensuri, decisivă:

— Domnul Pierre ar avea poate să-ţi propună ceva.. S-a gândit la dumneata... I-am spus că poate avea încredere în dumneata. E o chestiune interesantă...

Eram numai urechi. Domnul Pierre se rezemă cu spatele de banchetă. Mă ţintui o privire de oţel călit, calitatea-ntâi, extravirilă, o privire de şef:

— Interesantă, dar nu pentru un fieştecine... Interesantă pentru un om dinamic, întreprinzător, hotărât să-şi facă un capital...

Mă umflă din nou râsul. Izbutii să mă stăpânesc. Cei doi făceau un cuplu de tot hazul. Pentru copiii de opt ani, numărul lor era exact ce trebuia; pentru adulţi însă, cam ducea lipsă de fantezie.

— Şi despre ce treabă ar fi vorba?

Domnul Pierre îşi ciupi nasul cu degetele.

— Azi nu-ţi pot explica totul la bani mărunţi. Mai sunt unele lucruri de pus la punct. E o afacere babană. Dacă intri în combinaţie, intri ca asociat, ca braţul meu drept...

Jeannine îi atinse mâna.

— Domnul Haudouin ar vrea să se instaleze în străinătate... L-ai putea ajuta şi-n chestia asta...

— Desigur, spuse el, fireşte...

Apoi continuă netezindu-şi batista de la piept.

— Dacă ţii să pleci în străinătate, afacerea asta este exact ce-ţi trebuie: prilej să te refaci punând mâna pe-o sumă serioasă, cu care ai putea să mai schimbi peisajul, călătorind în clasa-ntâi şi să scapi de grija viitorului, domnule Haudouin. În plus, am prieteni care s-ar putea să-ţi fie folositori, să-ţi uşureze lucrurile la graniţă...

Şi-mi vorbi îndelung de amicii săi, foarte bine plasaţi, foarte influenţi. Am priceput că bătea apa-n piuă şi că-n seara asta n-o să-mi mai spună nimic. Mi-am golit paharul. Sticla de şampanie o plăti el, dar coniacul şi paharul de ceai rece – facturat la preţul aurului lichid – am ţinut să le plătesc singur.

Ieşind, am avut surpriza să descopăr, pe bancheta din spate a Mercedes-ului, o junǎ, o brunetă plinuţă şi de loc urâtă care ne aştepta cuminte. De data asta nu s-au mai făcut prezentări.

Plecarăm. Noaptea era de cerneală. Pe drum, frumoasa Jeannine îmi mărturisi pe tonul cel mai confidenţial că făcusem o impresie excelentă domnului Pierre, că viitorul îmi era asigurat şi că datoria mea de căpătâi era să-mi ţin gura. I-am răspuns că aşa voi face.

Când am ajuns, era aproape unsprezece. Djelloul ne-a deschis poarta. Am lăsat în plata domnului Mercedesul, pe Jeannine şi pe demoazela cu care venise şi m-am dus la bucătărie să îmbuc ceva în fugă. Mi-am preparat un sandvici pe care l-am înghiţit din patru muşcături, am dat pe gât un pahar cu lapte rece şi am încheiat cu un

măr.

Deşi mă simţeam obosit, voiam totuşi s-o văd pe Virgine. Ştiam unde-i camera ei; în turnul dinspre nord, sub mirador. Am început să urc scara. Îmi bătea inima la fel ca şi atunci când am avut prima întâlnire, cu ani în urmă, cu o puştoaică despre care acum nu numai că nu-mi aduc aminte cum arăta la faţă, dar nici măcar ce culoare de păr avea. Şi, Doamne, cât o iubisem! Trei săptămâni pe puţin, gata-gata să mor…

Ajuns pe coridor, am luat-o la stânga, către scara în tirbuşon a turnului. Cum nu ţineam să fiu văzut, nu aprinsesem lumina şi păşeam fără zgomot. Brusc m-am împiedicat de ceva care mişca şi gemea.

Senzaţia a fost din cele mai neplăcute. Eram neînarmat şi nici nu vedeam nimic. Am scăpărat un chibrit. Ustaşistul zăcea lungit de-a curmezişul coridorului. Am crezut la început că e rănit, dar când am îngenuncheat lângă el, am priceput: puţea a basamac aşa de tare încât ar fi putut ameţi toate muştele dintr-o singură răsuflare.

O clipă m-am gândit dacă n-ar fi mai bine să-l las acolo unde era şi să-mi văd de drum. Dar am cedat îndemnului inimii. Am fost şi eu beat la viaţa mea şi ştiu ce bine e când amicii te adună de pe drumuri. L-am apucat deci de subţiori şi am început să-l târăsc spre odaia lui. Era al dracului de greu, animalul. Căpăţâna lui cheală i se bălăbănea pe piept. În disperare de cauză, l-am săltat în cârcă, de-a latul umerilor şi aşa l-am cărat în hogeacul lui din capătul coridorului.

Intram pentru prima oară la el. Am aprins lumina. Odaia ustaşistului era mai mare decât a mea, dar nu cu mult şi sumar mobilată. Ceea ce am remarcat însă de îndată, erau sticlele goale, dosite neîndemânatic peste tot: tescovină, rachiu, coniac, totul într-o cantitate care ar fi putut stinge setea unui regiment dacă ar fi fost pline. Pe peretele din dreapta uşii, sub un crucifix, erau atârnate două fotografii: una mare şi alături, una mică de tot, înfăţişând o bătrână, cu un bariz negru, legat strâns în jurul capului, stând în faţa intrării unei biserici.

O dată întins pe patul său, Guerzevici începu să dea semne de viaţă. Ieşea din letargie. Ochii săi, albaştri, tulburi şi inexpresivi, se aţintiră asupra mea.

— Tu eşti, Haudouin…

— Eu. Dormi, mâine o să te simţi mai bine…

Am dus mâna la întrerupător. Ustaşistul m-a oprit.

— Aşteaptă… Aşteaptă, camarade. Limba i se împleticea.

— Eşti un bun legionar, Haudouin… un bun legionar, un legionar credincios… credincios… un adevărat prieten…

Râse într-un fel ciudat, de parcă ar fi spus cine ştie ce chestiune caraghioasă, dar pe care numai el putea s-o priceapă. Era cumplit de beat.

— Eu sunt un bun prieten, dumneata de asemenea, dar programul

e următorul: acum îi tragi un pui de somn, iar mâine, la deşteptare, flotări la piciorul patului.

Ustaşistul însă se ridică într-un cot şi mă întrebă:

— Haudouin… Te poţi întoarce acasă, la tine-n ţară?

— Nu.

Mă călca pe nervi. N-aveam nici un chef să vorbesc despre toate aceste lucruri.

— De ce nu poţi?

— D-aia. O ştii prea bine. Fiindcă presării au difuzat în toată Europa fişa mea şi fiindcă acasă mă aşteaptă un mandat. De arestare…

Avea gura deschisă şi falca de jos îi atârna. Era urât şi trist. Dădu din cap, lugubru.

— Nici eu nu pot… Ştii de ce, Haudouin?

— Nu. Ai să-mi povesteşti altădată.

Aş! Mai degrabă dezbăteau probleme de logică cu un rinocer. Mă înhăţase de mânecă şi nu mă lăsa.

— Uită-te… Uită-te, Haudouin… Mă recunoşti?

Îmi arăta poza cea mare atârnată sub crucifix: un grup de bărbaţi în picioare pe o terasă, doi trei în uniforma Wehrmacht-ului, ceilalţi în negru, cu toţii pozaţi în faţa unor drapele şi colonade. Cel din mijlocul grupului, în prim plan, era Hitler. Purta redingotă şi ţinea mâinile încrucişate. L-am recunoscut şi pe cel care stătea în stânga lui, un bărbat solid, cu sprâncene stufoase, favoriţi groşi şi nişte urechi uriaşe, îmbrăcat în pantaloni de călărie şi încălţat cu cizme: Ante Pavelici. Restul îmi erau necunoscuţi. Guerzevici insista:

— Nu mă vezi? Nu mă recunoşti, Haudouin?

Şi împunse cu degetul arătător pe unul din tipii în uniformă neagră, un tânăr care stătea chiar lângă Pavelici.

Într-adevăr, ochii… mari, albaştri… capul masiv şi rotund… Avea însă păr pe vremea aceea.

— Ei da, zisei, se-nvârte roata!

Sincer vorbind, cele aflate nu mi-l făceau pe Guerzevici mai simpatic. Nu mă privea, fireşte, ce putuse face el în trecut. Dar din câte auzisem vorbindu-se pe vremea când eram în Legiunea Străină, bandele Statului Naţional Croat[18] realizaseră în timpul războiului tot ce se putea imagina mai desăvârşit în materie de atrocităţi. Comparativ cu ei SS-işti erau nişte umanitarişti. Sate întregi exterminate, necruţându-se nici femeile, nici copii; evrei îngropaţi de vii sau arşi; limbi smulse din gură, ochi scoşi; un episcop ortodox potcovit la

[18] După invadarea Iugoslaviei de către trupele hitleriste (aprilie 1941), Ante Pavelici, reprezentant al dreptei fasciste şi fondator al partidului separatist ustaşist, a creat, cu binecuvântarea Germaniei fasciste, aşa-zisul Stat Naţional Croat, (N. T.).

picioare ca un cal; hălci de carne omenească atârnată în cârligele măcelăriilor din Clina, din Bielovar…

Mă trăgea de mânecă.

— Pricepi Haudouin?… Nu pot… Nu pot…

— Pricep, am răspuns.

Mi-am desprins braţul din strânsoarea lui şi i-am zis:

— Bun. Continuăm mai târziu. Salut!

Am ieşit şi am luat-o pe coridor până la turnul de miazănoapte. Seara urca într-o spirală strânsă. Ajuns în faţa uşii, am ciocănit uşor de două ori. Apoi încă de două ori, mai tare. Totul era cufundat în tăcere. Nu răzbătea nici un zgomot.

Am mai ciocănit o dată. Imposibil să nu fi auzit. Şi imposibil să nu-şi închipuie că e vorba de mine. Dacă nu venea să-mi deschidă însemna că nu vrea. Poate că scara de ieri îi fusese de ajuns şi dorea să-mi dea de înţeles lucrul acesta. Sunt femei care te aruncă la gunoi, după întrebuinţare, ca pe o coajă de lămâie stoarsă. Îmi închipuisem altceva. Îmi construisem un film frumos. Am fost întotdeauna un imbecil în materie de femei. Nu mai eram un licean, dar totuşi eram dezamăgit. Chiar foarte tare. Şi eram furios pe mine însumi pentru că am putut fi atât de tâmpit, atât de fraier. Aşa-mi trebuia… Să mă învăţ minte şi să n-o mai fac pe Romeo…..

Am coborât, tot pe întuneric, rumegându-mi decepţia. Eram prea înciudat ca să mă mai uit bine unde pun piciorul, aşa încât, ajungând pe palier, m-am pocnit de pendula aflată acolo, ceea ce mi-a oferit pe dată pretextul de a da drumul unui puhoi de înjurături. Până la urmă am izbutit totuşi să descopăr care-i uşa camerei mele. Am intrat.

*

Trei secunde am rămas perplex, ca un idiot. Îşi rânduise frumos hainele pe spătarul scaunului şi-şi pusese pantofii – nişte mocasini – fa piciorul patului. Era culcată, cu părul ei negru revărsat peste pernă, cu pătura trasă până sub bărbie. Privirea îi era caldă şi şăgalnică.

— Virginie… Mă aşteptai?

Era exact genul de întrebare tâmpită, care te face să roşeşti de ruşine, când te gândeşti, treaz fiind, la ce-ai spus. Îmi venea greu să pun ordine în idei. După toate câte îmi trecuseră prin cap în faţa uşii ei, mă simţeam josnic.

— A fost frumos Parisul?

— Dezgustător. Lipseai tu.

M-am apropiat de ea. S-a ridicat în pat şi pledul a lunecat, dezgolindu-i sânii. Mi-am lipit gura de gura ei, regăsindu-i parfumul.

— Virginie…

— Roger…

— Ştii, credeam…

Mi-am înghiţit cuvintele. Ar fi însemnat să murdăresc totul. Îi

mângâiam spatele. Avea un spate frumos, îngust, catifelat, rotund.

— Mi-ai lipsit, iubito. Mult.

— Şi tu mi-ai lipsit, Roger.

Puteam să-mi repet mult şi bine că ar fi trebuit să mă împotrivesc, de astă dată era însă prea târziu: o iubeam. Şi nici un fel de raţiuni – fie ele bune ori rele – nu mă mai puteau desprinde de ea. Aşa stăteau lucrurile.

*

— Îl cunoşti pe locotenentul Barthe, Virginie?

Stăteam culcaţi unul lângă celălalt, cu braţul meu trecut pe sub umerii ei. Patul era prea îngust pentru două persoane, dar nu regretam.

— Nu, Roger. Cine-i ăsta?

— Ofiţerul care-mi era comandant de pluton în Algeria. N-ai auzit pronunţându-i-se numele? Nimeni nu l-a rostit? Eşti sigură?

— Sigură. Niciodată. De ce?

Am căzut pe gânduri.

— Aşa… Nu ştiu nici eu exact de ce, iubito.

Stătea liniştită, fără să mişte. Îi respiram parfumul şi-i simţeam corpul destins, domolit, suplu, calm şi catifelat.

— Ce a fost cu încăierarea de aseară? De ce ne-au atacat? Trebuie să ai o idee…

— Banii.

Deci asta era.

Virginie se răsuci pe o parte şi-şi puse mina pe pieptul meu. Aveam pe buze părul ei.

— Ce-i cu banii ăştia? Trebuie să mă lămureşti, iubito. De unde vin?

— Din Algeria.

— Şi nu-i aparţin lui Ordas, aşa-i?

— Aşa-i. Sunt ai nimănui.

În privinţa asta mi-am făcut şi eu o părere.

— Ba da. Vrei să-ţi spun eu adevărul? Sunt paralele Organizaţiei. Nu poate fi vorba decât de paralele Organizaţiei. Nu poate fi vorba decât de asta. Sute de băieţi au scuipat sânge, au atacat bănci şi au sfârşit la Ile de Re[19] sau în faţa plutoanelor de execuţie, pentru ea domnul Mesnil să-şi facă valiza în momentul în care totul s-a dat peste cap şi s-o şteargă umflând cu el şi fondurile!

— Ce poţi face tu, Roger…

— Cine ştie…

Bănuisem încă de la început că trebuie să fie vorba de ceva în

[19] Insulă din Oceanul Atlantic, situată în dreptul oraşului La Rochelle, loc de detenţiune pentru condamnaţii la închisoare pe viaţă sau deportare, (N. T.).

genul ăsta. Mă dezgusta.

Îmi aduse aminte, de cele povestite de Jeannine, atunci la heleşteu: istoria cu lingourile de aur din pivniţă. I-am repetat-o Virginiei, care a izbucnit însă în râs:

— E nebună, Roger!... E nebună...

— Crezi că a inventat-o? O socotiţi capabilă de atâta imaginaţie?

— Nu neapărat pe ea. S-ar putea că i-o fi spus chiar Ordas. Dar dacă a făcut-o şi-a bătut joc de ea. Îţi dai seama că nu-i într-atât de idiot încât să păstreze aici banii ăştia. I-a depus pe la diverse bănci şi sub diverse nume în Franţa, dar mai ales în străinătate.

Într-adevăr, acest lucru părea verosimil. Nimeni nu cumpără tone de lingouri de aur când e urmărit de poliţie şi-n orice clipă poate fi nevoit s-o şteargă cu primul avion.

— Cu siguranţă că are totuşi ceva parale şi aici?

— Puţine de tot; exact, cât trebuie pentru cheltuielile curente.

— În cazul ăsta dacă înţeleg bine, nu există nimic la donjon care să tenteze un hoţ?

— Ba da: timbrele. Ordas primeşte de la Londra şi de la New York timbre extrem de rare care valorează bani grei. Le poartă întotdeauna cu el într-un portofel. E tot ce poate fi mai uşor de transportat în cazul unui dezastru şi pot fi vândute fără probleme.

M-am gândit la locotenentul Barthe. Nu-l vedeam defel atacând donjonul ca să recupereze o colecţie de timbre, fie ea şi preţioasă. Nu, ceva nu era în regulă aici...

— Timbrele astea, le-ai văzut?

— Da, o singură dată.

— Şi-n afară de tine, cine mai ştie de existenţa lor?

Mă privi.

— Habar n-am, Roger. Poate Guerzevici.

— Dar Angelo?

— Cred că şi el.

— Cam cât valorează după tine, aceste faimoase timbre?

Făcu o mică grimasă.

— Două-trei milioane.

— Franci vechi sau noi?

— Noi.

Şuierai uşor printre dinţi. Două sau trei milioane de franci noi era o sumă ce putea să suscite numeroase tentaţii. Aşa se şi explicau unele lucruri.

— Se pregăteşte o lovitură, i-am spus. Ce anume, nu ştiu, dar în treaba asta e vârâtă Jeannine şi câţiva amici de-ai ei.

Virginie se ghemui în mine.

— Sunt de partea ta, Roger. Sunt de partea ta, orice s-ar întâmpla.

O sărutai pe vârful nasului. Eram fericit simţindu-i braţele

încolăcindu-mi gâtul şi mijlocul ei flexibil între palmele mele.

— Îţi iubesc pielea, i-am spus. Iubesc totul din tine.

Apoi am vorbit foarte puţin.

VI

Există, din fericire, anumite senzaţii care te face să uiţi porcăriile existenţei. Una din aceste senzaţii a fost şi cea pe care am încercat-o trezindu-mă. Braţul meu era anchilozat şi totuşi nu mi l-am degajat imediat. Dormea lipită de mine. Obrazul îi era odihnit şi neted. Avea o respiraţie regulată şi părea şi mai tânără.

Mi-am plimbat uşor vârful degetelor peste sprâncenele ei, peste buze. S-a mişcat în somn. M-am dat, jos din pat, am cules pledul care lunecase de pe noi în timpul nopţii şi am acoperit-o.

Ca şi-n alte dimineţi m-am bărbierit cu apă rece. O ciupitură de brici sub bărbie. Ce mai contau aceste mici mizerii! Toată fiinţa mea era numai cântec.

Isprăvisem cu dichiseala când a deschis ochii. Am revenit lângă pat. S-a săltat uşor şi am cuprins-o în braţe. Am coborât împreună. Virginie a făcut cafeaua. Era încă devreme. Ne-am aşezat la masă şi am mâncat.. Mi-era o foame de căpcăun. Am înghiţit o jumătate de jimblă. Mă privea cum mâncam, cu zâmbetul în ochi şi în colţurile gurii. O dată chiar mi-am aşezat mâna peste o mână a ei. Voiam să fiu sigur că nu visez, că totul e altceva.

La un moment dat a intrat Angelo. Ne-a aruncat o privire pe sub sprâncene. Virginie stătea cu spatele la el. Afişa obişnuitul său aer dispreţuitor şi perfid. Nu m-am supărat câtuşi de puţin. Nu eram gelos pe el, nu-i purtam pică. Şi întrucât îi plăcea muzica i-l abandonam din toată inima pe Enrico Macias.

Tot cu Virginie m-am dus pe la grajd să ne ocupăm de cai. Eu le-am schimbat paiele, iar ea le-a adus mere pe care apoi le-am tăiat în bucăţi. După aceea, Virginie a urcat la ea în odaie ca să se schimbe. Urma să meargă împreună cu madam Francoise până-n comună, la Toucy, să facă nişte cumpărături, O bună parte a dimineţii mi-am petrecut-o reparând gardul, în partea de răsărit, acolo unde fusese aruncat în aer. Se făcuse frig. După zilele de căldură pe care le avusesem, venise brusc iarna.

Tocmai mă trudeam să scot din pământ stâlpul răsturnat, când am zărit-o pe frumoasa Jeannine. Întrucât o vedeam pentru prima dată în luminiş, am presupus imediat că această plimbare nu era rodul unei simple întâmplări. De altminteri se îndrepta direct spre mine; mantoul ei de vizon era întredeschis lăsând să se vadă rochia sa galbenă. De astă dată însă purta ghetuţe.

Ne-am salutat la modul cel mai ceremonios. Apoi am trăncănit de una şi de alta. Combustibilul pentru această interesantă conversaţie îl furniza ea şi cu cât pompa mai mult, cu atât răspunsurile mele se

reduceau la clătinări de cap şi diverse mormăituri.

Până la urmă şi-a dat seama că nu eram prea vorbăreţ şi atunci a intrat în miezul problemei.

— Te-ai gândit la cele discutate ieri? La afacerea de care-am vorbit?

Am lăsat stâlpul din mâini, m-am îndreptat şi am privit-o drept în ochi. Era timpul să pun lucrurile la punct.

— Da. Pe mine să nu contaţi.

Jeannine clipi.

— Ştii cât ai să primeşti dacă lucrezi cu noi?

— Nu. Şi nici nu ţin să aflu.

Obrazul i se înăspri. Dar fata era o încăpăţânată. Nu se lăsa cu una cu două.

— Ţi-e frică?

Mi-am scos pachetul de ţigări din buzunar, dar, nu i l-am oferit.

— Nu, e vorba de altceva. Eu sunt un dezertor, Jeannine, un dezertor, dar nu bandit. Nu ştiu exact care-i combinaţia voastră. Nu ştiu ce plănuiţi, dumneata şi domnul Pierre, deşi în mare bănuiesc cam despre ce e vorba. Şi-acum ascultă-mă: lăsaţi-o baltă. E un sfat bun. Ciolanul ăsta e prea tare pentru voi. O să vă sfărâmaţi dinţii în el. Doreşti să ai parale? O fată frumoasă ca dumneata dispune de o sută şi unu de mijloace ca să şi le procure, fără riscul de a da ortu' popii. Deunăzi mi-ai spus că eşti de patru luni la donjon. Ceva, ceva, tot pică din buzunarul domnului Mesnil. Fireşte, nu chiar trei milioane de foiţe. Dar nu-mi fac griji cu dumneata. Eşti întru totul aptă să-l faci să dezlege mai larg băierile pungii. Şi acum ştii de ce eu, personal, nu mă bag în treaba asta. Dacă vreţi să continuaţi, vă priveşte. Nu sunt profesor de morală. Pur şi simplu te previn: riscul e mare de tot. Eşti suficient de isteaţă ca să-ţi dai seama că vrabia din mină face mai mult decât cioara de pe gard, cu atât mai vârtos cu cât pentru cioara asta o să se umble serios la trăgaci. Şi acum, eşti liberă să alegi.

Jeannine ricana, vădit furioasă.

— Eşti un om dezinteresat, domnule Haudouin… dragostea, aerul curat, viaţa la ţară… De bani, nici că-ţi pasă…

Am tras un fum din ţigară.

— Ba, să-ţi spun drept, un tenculeţ de bancnote m-ar aranja de minune la ora actuală. Dar nu ceea ce-mi oferi dumneata, asta-i toată diferenţa…

— Îţi cam place Virginie, ai?

Întrebarea însă nu mi-a plăcut. Am privit-o din nou drept în ochi.

— De ce?

Avu un zâmbet răutăcios.

— O să ai surprize, prea cinstite domn.

Am fost cât pe-aci să-i şterg o palmă, dar mi-a întors spatele şi s-a

dus, iar eu m-am reapucat de treabă. Peste vreun ceas şi jumătate am simţit că mi-e foame. În dimineaţa asta aveam o poftă de mâncare grozavă. M-am înapoiat la donjon. Ocolisem tocmai turnul de apus, când Mercedes-ul demara din faţa intrării principale. Angelo era la volan, având-o alături pe bruneţica cea durdulie. După încântătorul obicei local, o reconducea la gară.

M-am spălat pe mâini, mi-am tăiat o felie groasă de pâine, peste care am aşezat o alta, de pateu, luată din frigider. După acea am băgat de seamă că există şi un pui fript, rece. Am ronţăit o aripioară, stropind totul cu un pahar zdravăn de vin roşu, ca să înlesnesc circulaţia sângelui. Uf! Acum mă simţeam mai bine.

Din curte răzbătură glasuri. Am recunoscut vocea grăsanei de Francoise. Părea aţâţată rău de tot. Ţipa şi se văicărea în acelaşi timp. Am închis uşa frigiderului, întrebându-mă cam ce-ar fi putut-o stârni în halul ăsta. I-am ieşit în întâmpinare. Stătea în prag, aprinsă la faţă, înlăcrimată, cu părul vâlvoi. Ustaşistul o ţinea de braţ. Mi-a spus:

— Virginie a fost răpită.

Cu tot vinul roşu, am simţit că îngheaţă sângele în mine.

Grăsana de Francoise continua să plângă cu sughiţuri care-i zguduiau pieptul uriaş. Guerzevici o chestiona, ea răspundea cu frânturi de fraze. Plecaseră la Toucy cu Triumph-ul. La un kilometru de donjon în pădure, un D.S.[20] ţâşnise dintr-un drum lateral şi le tăiase calea. Virginie izbutise să frâneze, dar nu mai apucase să bage în marşarier. Doi indivizi săriseră jos din D.S. Cu pistoalele în mână şi o siliseră pe Virginie să urce în maşina lor, după care dispăruseră. Madam Francoise se întoarse acasă ca să ne prevină cât putuse de repede. Venise însă pe jos fiindcă nu ştia să conducă.

— Când s-au petrecut toate astea?

— Acum o oră.

Deci, indivizii se puteau afla acum la zeci şi zeci de kilometri. Mintea îmi lucra cu toată viteza. Guerzevici se apropie de mine.

— Fiecare din noi în câte-o maşină şi hai după ei. Ia-ţi pistolul cu tine. Djelloul o să rămână cu patronul.

— De acord. Ia-o înainte, te ajung din urmă.

Am ţâşnit în sus pe scară sărind din patru-n patru trepte. Ştiam care-i camera lui Jeannine. Am dat uşa de perete, fără să mai ciocănesc. Mi se pare că tocmai se farda. Ca intrare în subiect, i-am expediat palma pe care i-o rezervasem cu vreo două ceasuri în urmă. A dat drumul periuţei de rimei şi s-a pus pe urlete. Nu ştiu dacă aţi auzit vreodată zbierând o târfă, dar, credeţi-mă, face ceva zgomot.

Ca s-o potolesc i-am dat o labă, ce putea doborî şi un bou. S-a lovit de perete şi a sărit îndărăt ca o minge. Am înhăţat-o cu ambele mâini

[20] Limuzină de lux fabricată de Citroen, (N. T.).

şi-am început s-o zgâlţâi.

— Unde-i Virginie? Unde aţi dus-o? Ai de gând să răspunzi?

Jeannine încetase să mai ţipe. Se mulase toată şi gura-i stătea căscată.

— Unde a dus-o peştele tău pe Virginie? Răspunde, putoare, sau îţi fac zob mutra!

N-aveam timp de pierdut. Pe măsuţa toaletei era un soi de cuţitaş. L-am înhăţat şi i-am atins sânul cu vârful. Şi-a venit îndată în fire şi a bâiguit cu o voce stinsă.

— Să nu faci asta… să nu faci asta…

Am lăsat cuţitul şi-am zgâlţâit-o din nou, strângându-i puternic braţele.

— Pentru ce aţi răpit-o pe Virginie? Ce-aţi făcut cu ea?

S-a pornit pe plâns, dar nefăcând pe nebuna, ci de-adevăratelea. O băgasem îngrozitor în sperieţi. Femeile, chiar şi cele mai curajoase, nu suportă armele. Albe. E un detaliu tehnic, ce-i drept dezgustător, dar uneori util de ştiut.

— Nu eu… nu eu…

I-am dat drumul Mă potolisem.

— Ştiu că nu tu, idioato? Tu te afli aici. Unde a dus-o amicul tău Pietre?

Ea negă din cap.

— Dar nu el… Îţi jur că nu el… Am răsuflat adânc.

— Bun. Să admitem. Dar dacă m-ai minţit, mai stăm noi de vorbă.

Am ieşit, am trecut pe la mine să-mi iau pistolul şi-am coborât scara, din nou din patru-n patru trepte. Ustaşistul plecase cu 403-ul. Rămăsese doar Renaultul. Poarta mare de lângă pavilion era deschisă larg. Am apăsat pe accelerator până la fund. După nici trei minute am zărit Triumph-ul, gol, tras la marginea drumului. În jurul lui Guerzevici, Djelloul şi Francoise. 403-ul era parcat puţin mai înainte. Am oprit maşina şi m-am alăturat grupului lor. Guerzevici examina împrejurimile cu o privire încruntată.

— Djelloul o va duce acasă pe Francoise cu Renaultul. Noi doi, o luăm fiecare pe un drum. Primul care dă peste un indiciu sau orice altceva revine la donjon şi-l aşteaptă pe celălalt. La ora 3, întâlnire la castel, oricare ar fi situaţia. După acea vom hotărî. Ai vreo idee, Haudouin?

Nu, n-aveam nici o idee. Singurul lucru care ne rămânea, era să căutăm la întâmplare. După spusele grăsanei de Francoise, D.S.-ul o luase spre vest. Putea fi vorba însă şi de o manevră. Aveam o şansă la zece mii să dăm peste ei…

Am luat Triumphul, în timp ce ustaşistul se reinstala în Peugeot. El o porni spre vest, iar eu mă îndreptai spre Toucy. O bucată de timp, m-am învârtit de colo până colo pe străzi. Era o sâmbătă, zi de târg.

Lume destul de multă, printre care şi câţiva parizieni, veniţi să-şi petreacă week-end-ul, dar nici urmă de Virginie.

Am părăsit orăşelul. N-avea nici un rost să gonesc, aşa că mergeam destul de încet. De fiecare dată când treceam prin apropierea unei case sau a unei ferme mă uitam dacă nu-i parcată pe-acolo vreo maşină. Am bătut tot soiul de drumuri, şosele şi şleahuri. Căutam un D.S. verde cu masca albă. Pe lângă Mezille am întâlnit unul, dar Moş-Gulie care şedea proptit înăuntru n-avea de fel mutra unuia care organizează răpiri.

Căutam acul în carul cu fin.

Aveam pistolul înfipt în centura pantalonilor şi eram ferm decis să mă slujesc de el dacă ar fi fost nevoie. Nu eram din cale afară de mândru pentru buşeala trasă Jeanninei, dar când iubeşti o femeie, aşa cum o iubeam eu pe Virginie, devii fiară numai la gândul că se află în labele unor ticăloşi.

Ore întregi m-am tot învârtit de colo până colo, fireşte, fără să zăresc măcar ceva care să semene a vreo urmă.

Mi-am amintit de întâlnirea de la donjon; aruncându-mi ochii la ceas, am văzut că trecuse de trei. Poate el ustaşistul avusese mai mult noroc decât mine. Sau poate că D.S.-ul verde se afla acum de mult undeva la Paris, la Dillon, la Tours, la Reims... Turbam de furie.

Ca să mă întorc, am trecut din nou prin Toucy. Târgul se terminase. Ultimii negustori îşi împachetau marfa. Am luat-o spre bistroul din piaţetă. Voiam să dau un telefon la donjon. În felul acesta, dacă Guerzevici aflase ceva putea să mi-o comunice.

La piciorul monumentului lui Pierre Larousse, imobil, stătea un bărbat. Ochelari, un raglan de gabardină deschisă, un pantalon de culoarea scrumului. Omul acela mă privea.

Mi-am simţit inima strângându-se de durere. Am oprit maşina la bordura trotuarului, am deblocat piedica de siguranţă a pistolului şi m-am asigurat că-l pot scoate uşor de la centură. Apoi m-am apropiat de bărbatul în gabardină şi l-am întrebat încetişor.

— Ce-aţi făcut cu Virginie, domnule locotenent?

*

A lăsat ochii în jos, fără să-mi răspundă. Apoi s-a răsucit pe călcâie, făcându-mi semn cu capul să-l urmez. S-a instalat la volanul unui 404 negru care staţiona la vreo zece metri de bistro. A deschis portiera dinspre mine. Am urcat. Ochelarii nu-i modificau prea tare figura. Cel mult îi dădeau un uşor aer de intelectual. În afară de asta, nu se schimbase de loc. Mi-aş fi dat cu placare o mână, numai să-l fi ştiut pe oricare altul în locul lui...

— N-am făcut-o eu, Verbel. N-am fost la curent. Ordinele au sosit din altă parte. Te rog să mă crezi.

L-am crezut. Nu era genul locotenentului Barthe să atace o femeie.

Şi nu mi-e ruşine să mărturisesc că un ditamai bolovan mi s-a luat de pe suflet.

— Unde-i?

— Pe-aproape. Îţi dau cuvântul de onoare că nu i s-a făcut nimic rău.

A scos din buzunar un pachet de Gitanes şi mi l-a întins. Am şovăit o clipă, apoi am luat o ţigară.

I-am spus:

— Dacă mi s-ar oferi un miliard ca să mă bat împotriva dumneavoastră, n-aş face-o. Dar vă ucid, dacă vă atingeţi de Virginie.

Ne-am aprins amândoi ţigările de la bricheta lui. Barthe era calm, eu mult mai puţin, Avusesem un adevărat şoc văzându-l.

— Ţi-o voi înapoia, Verbel. Într-o oră e liberă. Vii cu mine.

Făcu o pauză.

— E… prietena ta?

— Da.

— Eşti norocos. E foarte frumoasă.

Am dat din umeri.

— Ce înseamnă toate acestea, domnule locotenent? Pentru ce a fost răpită Virginie? Ce amestec are ea în toată ciorba asta?

— Ea, nici unul. A fost răpită ca astfel să se poată face presiuni asupra lui Ordas. Ideea era absurdă. Puteau s-o taie felii-felii, puţin îi păsa. Şi-ar fi tocmit o altă infirmieră, că are de unde.

Mi-am reaprins ţigara care se stinsese.

— De ce a fost atacat Ordas, domnule locotenent? Din pricina bişţarilor pe care i-a umflat?

— Da, dar numai în parte. Anumiţi şefi ai Organizaţiei au formulat acuzaţii extrem de grave împotriva lui. I-am cerut să se justifice. L-am invitat să se întâlnească în Germania cu unul din reprezentanţii noştri. A refuzat. I-am propus o întâlnire aici, în Franţa. I-am spus că va veni un delegat special. Ne-a răspuns că nu se poate deplasa, că-i bolnav. După cum ştii, nu-şi părăseşte niciodată bârlogul. Dacă persistă în refuzul său de a ne furniza o cât de mică explicaţie în legătură cu ceea ce i se reproşează, singurul lucru pe care-l putem conchide este că-i vinovat. Şi ca atare, vom proceda în consecinţă. Acum mă lămurisem şi eu ce era cu viaţa noastră de la donjon, cu câinii, cu semnalul de alarmă, cu garda de la pavilion…

Mi-am amintit şi de cele două palme pe care i le administrasem de pomană frumoasei Jeannine. M-am consolat gândindu-mă că puteau fi trecute în contul tuturor celor pe care le meritase de-a lungul vieţii şi nu le încasase.

Câteva clipe fumarăm în tăcere. Simplul fapt de a şedea alături de locotenentul Barthe îmi aducea în minte o sumedenie de lucruri, toate câte se petrecuseră de la aceea faimoasă zi când aşteptam zăcând pe

panta djebelului Dyr, cu un glonte în plămân şi gura plină de o spumă roşiatică, îl revedeam în tabăra de la Zevalda, la 26 aprilie 1961, spunându-ne la întoarcerea în cantonament, după eşecul puciului: „Eu plec, voi, faceţi fiecare ce vă îndeamnă conştiinţa”.

Nu aveam ce-i reproşa. La vremea aceea eram un bărbat în toată firea, major şi responsabil. Dar nu-i mai puţin adevărat că dacă locotenentul Barthe şi alţi câţiva. N-ar fi dat exemplu, n-am fi dezertat nici noi, eu, Dovecar, cei care sunt azi prin închisori ori pe insula Saint-Martin-de-Re, cei hăituiţi veşnic de copoi. El, el ce-a câştigat din toată povestea asta? N-aveam nevoie să-l întreb. Ştiam că nu venise cu miliarde din Algeria. Era un tip integru, care-şi riscase pielea de-o sută de ori şi-a cărui carieră şi viaţă erau distruse. Tatăl lui murise în deportare, fratele său mai mare căzuse în Indochina, iar el, dacă pica în mâna poliţiei, ar fi fost condus direct la Fort d’Ivry sau la Tour d’Enfer[21]. Ca şi mine, de altfel.

— De ce nu vă opriţi odată, domnule locotenent? i-am spus. Totul s-a sfârşit. Am pierdut. Eu sunt elveţian. M-am bătut pentru Franţa şi m-am bătut bine. Am fost mândru să vă am comandant. Dar acum? Nu-i nici vina dumneavoastră, nici a mea, dacă toţi ceilalţi nu ne-au urmat...

Barthe clătină din cap.

— I-ai uitat pe... (Îmi cita numele camarazilor din Regimentul 1 Paraşutişti morţi în faţa plutoanelor de execuţie).

— Nu, nu i-am uitat, i-am răspuns. Pentru ei însă e prea târziu. Iar în ceea ce-i priveşte pe ceilalţi, pe cei care-s la ocnă, cu cât vom face mai puţin tapaj, cu atât vor fi mai repede amnistiaţi.

Ne terminarăm ţigările. Barthe se întoarse spre mine:

— Ne-am bătut uneori alături, Verbel. Am încredere în tine. Te vei întoarce şi vei lua legătura cu patronul tău. Îi vei vorbi. Îi vei spune că îi cerem pentru ultima oară să accepte o întâlnire cu delegatul nostru, în Franţa dacă doreşte, chiar în zona asta. Îi acordăm opt zile timp de gândire. Revii, fie că-ţi dă un răspuns pe loc, fie că nu. Eu mă voi găsi aici, dar asta nu i-o mai spui. Vom merge împreună după Virginie.

Ne-am strâns mâinile. Am sărit în Triumf şi de data asta l-am călcat zdravăn pe coadă. Se făcuse aproape cinci. Faţă de cum eram la venire, mă simţeam al dracului de bine. Nu puneam la îndoială cuvântul locotenentului Barthe. Aveam s-o regăsesc pe Virginie. Restul era lipsit de importanţă.

*

Mă aşteptasem să găsesc tot donjonul în fierbere. Nici pomeneală! Djelloul mi-a deschis poarta. Guerzevici era instalat în tihnă la masa cea mare din odaia de jos, căutând să pună în ordine nişte facturi. L-

[21] Locul execuţiilor capitale pentru militari, (N. T).

am pus la curent cu cele întâmplate, fără să intru în prea multe amănunte. N-am pomenit numele locotenentului Barthe. I-am spus că era cineva pe care l-am cunoscut în Algeria. Ustaşistul nu mi-a pus nici o întrebare. M-a ascultat fără nici o expresie în ochii săi spălăciţi şi inerţi. Apoi a plecat să-l prevină pe Ordas. A revenit după un moment să mă caute şi împreună am urcat la etaj.

Ordas îşi schimbase halatul de casă. Cel de acum era roz, cu un guleraş de astrahan. Pentru a doua oară, păstrând aceleaşi restricţii, am expus ce-aveam de expus. Ordas îşi înfundă mâinile în buzunarele halatului şi începu să măsoare camera în lung şi-n lat. Era în papuci, încălţaţi direct pe piciorul gol. Ustaşistul stătea în spatele meu, lângă uşă, mut şi nemişcat.

— Să mă justific!... Să mă justific!... Ar trebui de ştiut mai întâi cine este în drept să ceară explicaţii şi cui!...

Mi se juca scena cea mare a virtuţii ofensate. Şi-ar fi putut păstra saliva. Pentru mine, între el şi locotenentul Barthe nu încăpea nici o îndoială. S-ar fi putut ca odată Ordas să fi fost un adevărat om, un adevărat şef, dar vremurile acelea erau apuse.

Se proţăpi în faţa mea, maiestuos, cu gura sa moale strâmbată de un rictus trufaş:

— Şi mai întâi, cine-i acest aşa-zis intermediar? Omul pe care l-ai întâlnit?

Examinam desenul covorului. Mi-am ridicat privirea.

— Domnule Mesnil, mi-am dat cuvântul de onoare să nu-i dezvălui identitatea. Dată fiind situaţia în care se află...

Ordas m-a întrerupt:

— Ah, da? Şi ar trebui ca eu, fără nici o garanţie, să mă angajez faţă de un individ despre care nu ştiu cine e şt pe cine reprezintă, dacă, fireşte, reprezintă pe cineva!

Ustaşistul îmi veni în ajutor.

— Puteţi să-l credeţi pe Haudouin, domnule. Garantez eu pentru el. Puteţi avea încredere...

Cei doi schimbară o privire. Aşteptam urmarea. Hotărât lucru, azi era ziua mea bună: toată lumea avea încredere în mine.

Ordas se îmblânzi:

— Nu poate fi vorba să plec în Germania. Sunt bolnav. Urmez un tratament.

Pentru a treia oară i-am dat drumul micului meu discurs: dacă dorea, putea fi stabilită o întâlnire cu cineva din partea Organizaţiei aici, în Franţa, pe undeva pe aproape.

— Ţin ca securitatea mea să fie asigurată şi refuz să cedez unui ultimatum, spuse Ordas şi se trânti într-un fotoliu. Poalele halatului se desfăcură, descoperind o pereche de pulpe groase şi păroase.

Dacă soarta Virginiei n-ar fi fost în cumpănă, cred că nu m-aş fi

putut stăpâni să nu izbucnesc în râs. Ce figură…

Ordas mă privi.

— Află, Haudouin, că ştiu precis cine-mi aduce aceste acuzaţii. Ştiu şi din ce pricină mă acuză. Dar am şi eu dovezile mele. N-am însă de gând să le produc în faţa oricui. Nu vreau să cad într-o cursă, aşa cum au căzut alţii înaintea mea.

Îl ascultam politicos. Mie personal, toate astea nu-mi spuneau absolut nimic.

Ordas se ridică în picioare.

— Te poţi reîntoarce să-l vezi pe individul în chestiune, îi vei spune că accept, în principiu, o întâlnire la cel mai înalt nivel, aici, în Franţa, înainte de sfârşitul lunii. Ai să ţii minte?

Am dat afirmativ din cap.

— Să nu uiţi: la cel mai înalt nivel, înainte de sfârşitul lunii. Iar până atunci, roagă-i să facă bine, să mă lase-n pace!

Audienţa se terminase. Am ieşit amândoi, Guerzevici şi cu mine. Nici unul, nici altul, n-am scos un cuvânt. Când să demarez, am băgat de seamă că indicatorul de benzină era aproape de zero. E formidabil cât pot să înghită maşinile astea sport! Am lăsat Triumful şi am luat 403-ul.

Afară era întuneric. În faţă, drumul se întindea siniliu.

*

Conform înţelegerii, l-am întâlnit la Toucy pe locotenentul Barthe. I-am raportat cele spuse de Ordas. Păru bucuros.

— Suntem în progres.

— Un bun câştigat: faptul că acceptă. Bravo! Te-ai descurcat bine, Verbel. Faci toate paralele ca diplomat. Şi acum, hai…

Barthe conducea cu viteză potrivită ca să nu mi-o ia prea tare înainte. Am părăsit Toucy-ul, angajându-ne pe D.N. 65 spre Auxerre. La vreo şase-şapte kilometri după ce-am trecut de Auxerre şi-am urcat un deal, am luat-o la stânga pe un drum secundar. Conduceam reflectând în acelaşi timp. Nu era limpede chiar totul, dar de ieri seara când stătusem de vorbă cu Virginie şi apoi cu locotenentul Barthe, o sumedenie de mistere se lămuriseră. Eram şi eu în progres.

Farurile maşinii luminară un indicator de localitate: Parly. Virarăm strâns, aproape pe loc. După aceea, drumul ba cobora, ba urca printre imaşuri şi crânguri. Ajuns lângă un stâlp de înaltă tensiune, Peugeot-ul lui Barthe coti la dreapta. În dosul unui zid dărâmat în parte, se distingea, tupilată în contrapantă, o fermă de proporţii respectabile. Intrarea se făcea printr-o poartă mare de stejar, cu două canaturi, asemănătoare celei de lângă pavilion. Prin ea Peugeot-ul pătrunse într-o curte. Eu am oprit 403-ul lângă zidul de afară, după care m-am dat jos. Locotenentul Barthe venea către mine.

— Te rog să uiţi acest drum, Verbel. De acord?

— Da, i-am răspuns. De acord.

Am intrat amândoi în curte. Era luminată de un bec fixat în peretele clădirii din stânga, cam pe la jumătate din înălţimea lui. Lumina ardea şi la ferestrele primului cat. Ceva mai departe, zării un mic heleşteu, cu o insulă şi un podeţ de bârne. De jur împrejur creşteau pini şi molizi.

Apoi o văzui pe Virginie. Era îmbrăcată ca şi azi dimineaţă, înainte de plecare. S-a năpustit spre mine, s-a lipit de pieptul meu, am cuprins-o cu braţele, o simţeam caldă, mi-am înfundat obrazul în părul ei. Acum totul fusese dat uitării, totul mergea bine.

Locotenentul Barthe ne privea cu un licăr în ochi.

— Ia uitaţi-vă cine se vrea compătimit!… Fericit muritor!…

Am tras adânc aer în piept. Plămânii mei reîncepeau să funcţioneze.

— Da, am spus, aşa e.

În curte mai erau doi tipi: unul solid de tot, brun, cu nasul stâlcit şi strâmb şi altul mai scund, mai tânăr, bărbos şi mustăcios, gen student întârziat. Stăteau amândoi cu mâinile în şold, lângă o uşiţă. În timp ce-o ţineam în braţe pe Virginie, apăru şi un al treilea, un blond de astădată, cu tot frigul de afară, era doar într-o cămaşă, al cărui guler larg deschis lăsa să se vadă un piept păros. Solidul cu nasul stâlcit avea un soi de umflătură pe burtă şi zău că nu-mi trebuia o bulă de cristal ca să ştiu cu ce se îndeletniciseră cei trei alaltăieri, în noaptea încăierării.

Blondul se apropie de locotenentul Barthe şi-i şopti ceva la ureche. Avea trăsăturile dure, expresia concentrată, Părul i se rărise, dezgolind ţeasta. Locotenentul Barthe dădu afirmativ din cap. Blondul se întoarse apoi către mine şi Virginie şi ne zâmbi.

— Totul e bine, când se sfârşeşte cu bine. Sper că domnişoara nu ne va condamna prea tare pentru această… plimbare. Sunteţi liberi să plecaţi imediat, afară de cazul că acceptaţi să goliţi împreună cu noi cupa amiciţiei.

I-am mulţumit.

Că Barthe era un tip corect, de asta nu mă îndoiam, în schimb n-aş fi încredinţat-o niciodată pe surioara mea celor trei gealaţi să ia lecţii de vioară de la ei. Şi apoi voiam să plec şi să fiu singur cu Virginie.

Mi s-a părut că locotenentul Barthe doreşte să-mi spună ceva. Am rugat-o pe Virginie să mă aştepte în maşină. Nu mă înşelasem. Barthe se apropie de mine.

— Dacă, dintr-un motiv sau altul, o să vrei să dai de mine, sună-mă la… (îmi comunică numele unui sat şi un număr de telefon din două cifre). N-o să fiu eu la capătul firului, dar persoana care-ţi va răspunde ştie unde să mă găsească rapid. Îi vei spune că vorbeşti din partea lui Roger. Nu-ţi nota numărul, prefer să-l ţii minte. De acord?

Îmi întinse mâna. I-o strânsei. Mă bătu pe umăr, zâmbind.

— Al dracului Verbel. Ştii, mi-a făcut plăcere să te reîntâlnesc.

— Şi mie, i-am răspuns. Şi mie.

Apoi, brusc, îmi veni o idee.

— Domnule locotenent, n-aţi auzit cumva vorbindu-se de o anumită Jeannine, o fată frumoasă, cam de vreo douăzeci de ani, gen femeie uşoară şi de un anume domn Pierre, un peşte?

Barthe ridică sprâncenele a mirare.

— Nu. Categoric nu. De ce? Ar fi trebuit?

Am şovăit puţin.

— M-am gândit că poate lucrează pentru dumneavoastră…

Clătină negativ din cap.

— Nu. M-ar mira. În orice caz eu unul nu ştiu nimic.

Am demarat cu toată viteza. În timp ce conduceam, Virginie îşi rezemase capul de umărul meu. Îi priveam gura prin oglinda retrovizoare. De la gustarea de azi dimineaţă nu mai mâncasem şi nu mai băusem nimic…

VII

Au trecut două săptămâni. Pe locotenentul Barthe nu l-am mai revăzut. Eram acum la mijlocul lui noiembrie. Reparasem zidul. La donjon, viaţa noastră se desfăşura fără incidente. Făceam mai departe de gardă la pavilion; când se lăsa noaptea, Guerzevici dădea drumul câinelui rămas teafăr şi conecta circuitul electric. Personal, puţin îmi păsa de toate poveştile astea ale lor. Aveam altceva în cap şi alte preocupări. Locotenentul Barthe nu minţise; eram un om fericit.

Nici umbră de nor între mine şi Virginie. Fiecare zi ne aducea ceva în plus. Nu făceam paradă de sentimente, dar nici nu ne ascundeam. Aproape în fiece dimineaţă plecam călare la o plimbare prin pădure. Seara fie că venea ea la mine în cameră, fie că mă duceam eu la ea, fie că mă căuta la pavilion.

Cum nu sunt ca Hercule, mărturisesc că uneori mă surprindeam moţăind după-amiaza; un fleac, la urma urmei.

Mi-amintesc că într-o zi plecaserăm la plimbare. Descălecasem şi şedeam pe trunchiul unui copac doborât. Caii păşteau alături. Ea era în braţele mele. Atunci i-am spus adevărul. I-am vorbit de proiectele mele, de Canada. I-am spus de asemeni că am doi copii, în Elveţia, la părinţii mei.

Mâna ei se aşeză peste a mea.

— O să-i aducem de îndată ce vom fi instalaţi. Vrei?

Am privit-o. Chiar dacă în sinea ei n-o gândea, oricum era drăguţ c-o spune. Dar o gândise.

Am avut şi o mică ciocnire cu musiu Angelo. Mă aflam în şopronul care. Ţinea loc de garaj, ocupat să curăţ bujiile de la 403. A intrat şi mi-a făcut pe loc o scenă. Rezulta că n-am dreptul să ridic capota vreunei maşini, că el era marele maestru al motoarelor, că o făceam dinadins etc.

Am dat din umeri. Mă călca pe nervi şi încă serios, dar eram hotărât să fiu răbdător.

— Curăţ bujiile. Maşina mergea ca vai de lume. Sper că aşa ceva nu lezează privilegiile dumitale?

A rânjit:

— Aici încă nu eşti dumneata patronul… S-ar putea să fii domn şi stăpân în pat, dar pe mine nu mă-ncaleci!

De data asta paharul se umpluse. Mă săturasem de mutra aia a lui, scârboasă şi veninoasă, mă săturasem de rânjetele sale. Am lăsat din mână bujia pe care o degresasem şi m-am îndreptat spre el cu un aer care nu prevestea nimic bun. Când şi-a dat seama că o să-l pocnesc, a şters-o în goană.

În privinţa lui Angelo nu mai aveam nici o îndoială: era într-adevăr demnul nepot al bunului său unchi.

Tocmai atunci apăru la orizont şi ustaşistul. Strângeam la loc bujia. Guerzevici era în cizme şi jachetă de piele, cu o bonetă de lână pe căpăţâna lui rotundă. S-a apropiat:

— Ai să mergi la Paris, Haudouin. O însoţeşti pe Jeannine, ca şi data trecută. Plecaţi imediat şi vă întoarceţi seara.

Inutil să vă mai spun că această perspectivă nu mă încântă de fel. Dacă aş fi putut-o ascunde pe Virginie în torpedoul de la bord, poate c-ar mai fi mers. Fără ea însă, călătoria devenea de-a dreptul plictisitoare.

— Ne ducem după o dameză?

— Da.

— Dar Angelo? E prea ocupat? Are gripă?

— Nu. O criză de malarie.

Mă umflă râsul.

— Tocmai l-am văzut, nu s-ar fi putut spune.

Ustaşistul fornăi pe nas. Putea a basamac.

— E nepotul patronului, Haudouin…

— Exact, i-am răspuns, sunt la curent. Ce maşină să iau?

— Care vrei.

La urma urmei, eram plătit.

Am pornit la drum cu 403-ul. Fugea cel puţin tot atât de repede ca şi Mercedes-ul şi-n plus era mai uşor de parcat. De la şedinţa de intimidare cu palme şi cuţit, o zărisem pe frumoasa Jeannine doar de vreo trei-patru ori, fără ca să schimbăm însă nici o vorbă. Mă aşteptam să nu-şi descleşteze fălcile cât o ţine drumul. Şi într-adevăr, nu mi-a aruncat o singură privire, iar chipul ei numai amabil nu era. Ajungând la Paris mi-a spus s-o conduc în Place de l’Opera. În clipa când să coboare, se hotărî, în sfârşit:

— Te-ai mai gândit la propunerea noastră?

Am dat din cap. Vasăzică punea din nou chestiunea pe tapet. Se lăsa greu convinsă, fetiţa asta. În materie de încăpăţânare n-avea pereche.

— Da. Şi răspunsul meu rămâne totdeauna acelaşi: nu.

Jeannine deschise portiera. Apoi întoarse spre mine capul; gura îi era roşie şi crudă ca o floare carnivoră.

— Nu rişti nimic… Crezi că-şi poate permite să depună o plângere?

Avea dreptate şi sub acest aspect combinaţia stătea în picioare. Eram însă un pic surprins că-mi vorbeşte cu atâta francheţe. Ce m-ar fi împiedicat să-l previn pe Ordas că dulcineea lui pune la cale o lovitură? Evident, n-aveam nici o dovadă şi ar fi fost cuvântul meu contra cuvântului ei; în plus nici nu ştiam precis ce anume se pregătesc ei să facă. Dar e absolut sigur că dacă i-aş fi dezvăluit

marelui şef toată tărăşenia, acest lucru le-ar fi pus beţe în roate.

Voiam însă să fiu cu cugetul împăcat.

— Ascultă aici, i-am spus, prea m-aţi luat de fraier, dumneata şi amicul acela al dumitale. Sunt eu găgăuţă, dar nu chiar în halul ăsta. Acolo la heleşteu mi-ai spus, ca să mă momeşti, o poveste cu lingouri de aur. Lingourile astea n-au existat niciodată decât în imaginaţia dumitale. Iar dacă Ordas este autorul acestei gogoriţe, nu eşti dumneata într-atât de fleaţă încât s-o fi înghiţit pe nemestecate. Aşadar, despre ce-i vorba? Timbrele lui, pe astea le râvniţi?

Jeannine zâmbi:

— Poate chiar ceva şi mai şi, domnule Haudouin.

— Şi ce capăt eu dacă lucrez cu voi?

— Douăzeci de milioane. Pentru cineva căutat de poliţie e o sumă, domnule Haudouin.

Într-adevăr, era o sumă. Mai mult decât suficientă. Pentru ca eu şi Virginie să ne stabilim în Canada. Mai mult decât suficientă ca să-mi refac viaţa şi să-i ofer o existenţă decentă…

Dar nici căzut în cap nu sunt. O dată treaba făcută, aceste douăzeci de milioane aveau toate şansele să se transforme în douăzeci de grame de plumb destinat scăfârliei mele.

Ea observă că reflectez.

— Ei bine, domnule Haudouin, e da ori ba?

Am scos din pachet o *Gauloise* şi mi-am aprins-o.

— Care va fi rolul meu în toată afacerea asta?

— Acela de a ţine în mină un pistol.

— Îndreptat împotriva cui?

— A scumpului dumitale amic Guerzevici. Poate şi împotriva arabului, depinde de situaţie.

— Câţi suntem în combinaţia asta?

— Când va socoti necesar, Pierre ţi-o va spune.

— Şi care-i combinaţia voastră?

Zâmbi din nou.

— Îl vom răpi pe Ordas, domnule Haudouin. Exact ce-au făcut tipii din organizaţia dumneavoastră cu Virginie, numai că beneficiile noastre vor fi mai mari. Vom căpăta tot ce posedă el şi în Franţa şi în străinătate. Tot.

Aşa ceva nu prevăzusem. O lovitură de genul acesta, presupunea o regie niţel mai serioasă decât cea necesară pentru devalizarea unui telefon public. Era o treabă de specialişti.

— Dacă înţeleg eu bine, preparativele sunt încheiate? Totul e gata?

— În afară de dumneata. Pierre e cel care insistă să intri şi dumneata în combinaţie. Se gândeşte că ai fi foarte util ca să te ocupi de ustaşist, care te cunoaşte şi n-o să se păzească de dumneata…

Ne aflam în Place de l’Opera, colţ cu Boulevard des Italiens. Am

băgat de seamă că agentul de circulaţie ne privea chiorâş. Staţionam în paralel cu o altă maşină. Era timpul să punem punct.

Mă răsucii spre ea.

— Îmi pare rău Jeannine, dar răspunsul e nu. Nu-s înzestrat pentru meserii dintr-astea. Nu mă bag. Comunică-i asta domnului Pierre şi transmite-i salutările mele După amiază plăcută.

Jeannine coborî. Nu părea câtuşi de puţin indispusă de refuzul meu. Dimpotrivă chiar, îmi aruncă un surâs drăgălaş.

— Păcat! La revedere, domnule Haudouin!

Am băgat în viteza întâi şi când semaforul a trecut pe verde, am debreiat, Jeannine dispăruse în mulţime. Nu m-am dus prea departe. Căutam un loc unde să parchez maşina. Am găsit unul în Rue de La Fayette şi, spre norocul meu, exact în faţa unei cafenele. Am sărit pe trotuar, am luat o fisă de la casă şi am coborât la subsol să telefonez. Am format numărul lui Minge. S-a auzit apelul, apoi cineva a ridicat receptorul.

— Da!

Era vocea lui.

— Allo, Francis, aici e Roger. Te deranjez?

Îl auzii chicotind.

— Eşti la Paris?

— Da, aş vrea să stau de vorbă cu tine, Francis. Ai un moment liber?

— Desigur. Unde?

— La locul ştiut?

— O.K. Peste douăzeci de minute?

— Perfect, bătrâne. Merci.

Ca orice om hăituit, sunt foarte atent cum vorbesc la telefon, mai ales dacă sun la un prieten. Când o locuinţă devine suspectă, primul lucru pe care-l face poliţia este acela de a intercepta convorbirile telefonice. Ca atare, niciodată nu trebuie pronunţat vreun nume propriu sau un loc, nici un fel de pălăvrăgeală, cât mal puţine indicaţii, indiferent de natura lor. E a.b.c.-ul meseriei.

Am făcut un salt până-n strada La Grande Bateliere. Nick, în vestă albă şi papion cu picăţele, servea la bar.

La intrarea mea, mi-a zâmbit cu gura până la urechi. I-am strâns mina. În bistro erau vreo jumătate de duzină de tipi, dintre care doi se instalaseră la bar şi un puşti, cu părul a la Johnny[22], în bluzon negru şi cizmuliţe de cowboy, care-i torturau grozav labele.

— Merge, dom' Haudouin? Mulţumit!

L-am bătut pe un braţ.

— Merci, Nick, nu-i prea rău; aş zice chiar mai degrabă că-i bine.

[22] Holliday, (N. T.).

Nick a apucat o sticlă şi băurăm în contul casei, cupa regăsirii şi încă una, plătită, de data asta de mine. Apoi, ca să nu fiu deranjat, m-am instalat pe bancheta din fund, la o măsuţă din spatele cotului pe care-l făcea zidul. Am luat un ziar care zăcea pe masă şi am parcurs titlurile. Nimic nou. Intră Minge, impecabil ca-ntotdeauna, în costum gris-perle şi pardesiu antracit. S-a aşezat. Părea într-o formă grozavă. A comandat un Pernod; eu, un Martini.

Am văzut că mă aştepta să deschid eu focul.

— Francis, i-am zis, ştii unde mă aflu şi cu ce mă ocup. Am nevoie de ponturi şi eşti singurul care mi le poate da. Pe vremea când lucrai la Contrainformaţii, ai avut niţel de-a face cu ştabii. În materie de politică, eu sunt tămâie mai ales când e vorba de mâncătorii între x şi y. Habar n-am de nimic. Aşadar, uite ce-i: aş vrea să-mi spui tot ce ştii despre Ordas...

Vorbeam cu glas scăzut, cu toate că mesele din jurul nostru erau libere. Minge, cu paharul între coatele sprijinite de masă, îşi aplecase capul ca să mă audă.

— Ce anume?

— Ce-a făcut, cine e, ce se vorbeşte despre el. Tot.

Minge plesni din limbă.

— Ce se vorbeşte... Se spun atâtea!...

— De pildă?

— Uite, actualmente s-ar părea că e pe tuşă. Personal, cred că-i într-adevăr aşa.

— Cunoşti motivul?

— E-n focuri cu...

Minge mi-a citat numele unuia din şefii Organizaţiei, un ofiţer superior despre care ziarele scriseseră că-i în Argentina.

— Nu mai e în America de Sud?

— Nu, s-a reîntors. Se pare că-i în Germania ori în Austria.

— Şi-n afară de asta, ce mai ştii despre Ordas?

Minge se scarpină în cap.

— Ce ştii şi tu... Au circulat nişte zvonuri în perioada arestării locotenentului D, dar mai apoi au fost dezminţite...

Îmi aduceam aminte. În Algeria, locotenentul D. fusese şeful comandourilor Delta. În momentul arestării sale, se vorbise de o combinaţie din cele mai murdare. Dar poveşti dintr-astea se spuneau cu duiumul. Era epoca operaţiunilor de intoxicare. Serviciile Speciale lansau tot soiul de zvonuri şi bârfe menite să-i compromită pe şefii noştri: generalul era francmason, Y – obsedat sexual şi morfinoman – în solda unei puteri străine şi multe alte asemenea drăgălăşenii.

Băteam pasul pe loc.

— Nu mai ştii nimic altceva, Francis?

— Ba da. Era să uit. S-ar părea că au fost în joc şi nişte parale. O

sumă barosană care a dispărut. Se află depusă la o bancă din Geneva şi hop! Uite popa, nu e popa.

Aşadar, bănuielile mi se adevereau: Ordas strecurase în buzunarul său o parte din banii aparţinând Organizaţiei. Era, de fapt şi ceea ce mă lăsase să subînţeleg locotenentul Barthe.

Minge sorbi de două ori din Pernod.

— E tot ce-ţi pot spune, Roger. Ştii şi tu cum sunt istoriile astea: e şi adevăr în ele, e şi scornealã.

Ne-am golit paharele. Ceasul meu arăta unu şi un sfert Minge mi-a propus să mergem la un restaurant din Montmartre în care luaserăm de câteva ori masa pe vremea când stăteam la el şi să mâncăm cuş-cuş[23]. Ideea mi s-a părut excelentă. Ne-am umplut pipota până la refuz. Minge era într-o dispoziţie de zile mari. Mi-a povestit două-trei bancuri sărate al dracului şi de un haz nebun, de-am râs cu lacrimi. Pe urmă a devenit serios. Mi-a spus că s-a întors din Belgia unde a stat câteva săptămâni. Taică-su era pe punctul de a lansa o afacere de furnituri şi accesorii pentru automobile. El, Minge, urma să se ocupe de această afacere şi taică-su îi lăsa mână liberă. Startul urma să aibă loc cât de curând, poate la întâi ianuarie.

L-am felicitat. Nu eram invidios, dar mă gândeam că are baftă. Acolo, în Belgia, n-avea de ce să se teamă sau în orice caz mai puţin decât în Franţa. Dacă nu săvârşea vreo imprudenţă, viitorul îi era asigurat.

Eram la cafea. Minge, cu un aer preocupat, învârtea linguriţa prin ceaşcă. Mi-a spus, cu privirea aiurea:

— Afacerea o să fie destul de importantă. N-o să mă pot ocupa de toate. Am nevoie de cineva să mă ajute. Dacă vrei... Dacă te tentează. Mi-ar place să fii tu.

Era un gest frumos din partea lui. Într-adevăr, foarte frumos.

— Mulţumesc, i-am răspuns. Mulţumesc, Francis, eşti un adevărat prieten. Dar nu mai sunt totalmente liber. Vreau să zic că nu mai sunt singur.

Minge se holbă la mine.

— Nu?

— Ba da.

— E serios?

— Serios de tot.

Izbucni în râs.

— Fir-ar să fie!... Şi cine-i, mă rog, după părerea ta, Don Juan-ul dintre noi doi? Eu sau tu? Şi încă stând la ţară! În plină pădure, slavă

[23] Specialitate culinară nord-africană, preparată din paste făinoase şi carne de berbec, totul stropit cu un sos aromat şi extrem de condimentat, (N. T.).

domnului, să-şi găsească fericirea! Cum o cheamă?

— Virginie.

Cu ochii mijiţi, Minge ţintui tavanul.

— Virginie?... Numele de Virginie – implică noţiunea de virginitate, virgină, ceea ce presupune apetite redutabile şi mari exigenţe afective... Faci faţă?

Am râs amândoi.

— O iei cu tine, Roger. Plecăm toţi în Belgia. Ne instalăm acolo. O s-o ducem ca nişte nababi!...

— De acord, i-am zis, o să vorbesc cu ea.

Ceva mai târziu ne-am despărţit. Minge o luă în direcţia bulevardelor – avea o întâlnire cu o fată – iar eu către biserica Notre Dame-de-Lorette. Jeannine îmi spusese s-o aştept acolo la trei şi jumătate. A trebuit să mă învârt niţeluş prin cartier ca să găsesc un loc unde să parchez maşina. Am lăsat-o în rue des Martyrs, în capul străzii şi m-am întors pe jos până la grilajul din faţa bisericii. M-am rezemat de el şi mi-am aprins o ţigară.

În stradă, chiar pe „trecerea pentru pietoni" vreo zece porumbei ciuguleau boabe de orez. Aerul era rece, fără să fie însă frig de-a binelea. M-am uitat la ceas: trei şi treizeci şi cinci de minute.

Un bărbat se apropie de mine şi-mi ceru foc. Era tânăr, cu mustăcioară, într-un pardesiu bej şi cu un fular marca. Mi-am dezlipit umerii de grilaj. Simţii un ghiont în spate şi-n aceeaşi clipă mâinile îmi fură prinse în cătuşe.

*

Totul s-a petrecut atât de repede încât n-am priceput ce mi se întâmplă. Am fost împins, către o Ariane albastră trasă la bordură. Erau patru la număr. Şi mai erau şi alţii, într-o a doua maşină, un Citroen I.D. M-am pomenit pe bancheta din spate, comprimat între doi zdrahoni care mă ţineau de braţe. Cel din stânga mea era gras ca un porc. Şi-a scos din buzunar o legitimaţie şi mi-a arătat-o. Era o legitimaţie barată de o diagonală tricoloră. În poză era cu zece ani mai tânăr şi cu douăzeci şi cinci de kil» mai slab.

Mi-a spus:

— S-a terminat, Verbel. Fără năbădăi, ai? Stai potolit şi totul o să fie bine. Dacă te apuci să faci pe nebunul o să se găsească cine să-ţi răspundă.

Treptat m-am dezmeticit.

— Vă înşelaţi, le-am spus. Mă cheamă Haudouin. Nu sunt Verbel, nu cunosc nici un Verbel!

I-a umflat râsul.

— Bine, mi-a răspuns gradatul. O să ne lămurim îndată. Până atunci, nu mişti şi taci din gură.

Maşina a demarat. Mintea îmi lucra cu viteză maximă. Fireşte,

înţelesesem totul. O singură persoană ştia că la ora trei şi jumătate trebuia să mă aflu în faţa bisericii Notre-Dame-de-Lorette: nici Ordas, nici Guerzevici, nici Minge nu erau la curent. Nici complicat de priceput, nici chiar surprinzător; totul se înlănţuia perfect: frumoasa Jeannine mă turnase presărilor.

Putoarea! Îmi aminteam de zâmbetul acela drăgălaş pe care-l avusese spunându-mi: „Păcat! La revedere, domnule Haudouin!" De altminteri, dacă în loc să mă-ndop cu cuş-cuş şi să zidesc castele în Spania mi-aş fi dat osteneala să reflectez cinci secunde aş fi putut prevedea figură asta, sau măcar bănui. Prea îmi vorbise ea azi dimineaţă, mai ales că o refuzasem o data şi că trăgea nădejdea s-o fac şi a doua oară. Pentru ei, de vreme ce nu voiam să particip la combinaţia lor, devenisem un element stânjenitor. Mijlocul cel mai simplu de a se debarasa de mine era să mă dea pe mâna poliţiei. Frumoasa Jeannine împuşcase astfel doi, iepuri dintr-un foc: palmele încasate erau însutit rambursate.

Trebuia să recunosc că, aşa cum îmi spusese şi ea, combinaţia era bine montată şi perfect pusă la punct. Jeannine ştia că nici măcar nu mă pot răzbuna dând la iveală complotul lor. Dacă le-aş fi spus copoilor că ea şi gagicul ei pregătesc un kidnapping, însemna să-l deconspir pe Ordas. Nu c-aş fi nutrit o mare simpatie pentru el, dar nici turnătoria nu-mi plăcea. Şi apoi era Virginie...

Mă aşteptam să fiu dus la Prefectura de Poliţie; după câtva timp mi-am dat seama că nu mergeam în direcţia aceea şi că traversam Parisul către vest, angajându-ne pe autostradă. Poliţiştii tăceau.

După vreo zece kilometri am părăsit autostrada. Şoferul a virat la stânga. I.D.-ul ne urma la câţiva metri. Nu prea cunosc suburbiile Parisului. Habar n-aveam unde ne aflam. După alţi doi, trei kilometri ne-am angajat pe un drumeag, la capătul căruia se afla o casă spaţioasă, gen clinică pentru bolnavii bogaţi, împrejmuită de un zid scund, prelungit în sus de un grilaj ornamentat cu plăci de metal.

Zdrahonii mă împinseră afară din Ariane. Ne găseam într-un parc. Jur-împrejur, copaci, ronduri de flori, alei presărate cu prundiş. Unul dintre sticleţi a deschis o uşă laterală. Ne-am angajat pe un coridor, apoi pe un altul, mai larg. Cei doi malaci mă apucaseră din nou de braţ şi mă strângeau de parcă le-ar fi fost frică să nu-mi i-au zborul. Restul găştii venea în urmă. Am pătruns într-o încăpere vastă şi întunecoasă. Cineva aprinse lumina.

— Rămâi aici, zise grasul.

M-au percheziţionat. Mi-au golit buzunarele, mi-au luat portofelul, ceasul. Nu eram înarmat. Ustaşistul îmi spusese să las pistolul când va trebui să mă duc la Paris.

Nu ştiam dacă trebuie să mă bucur sau să regret că l-am ascultat. Fără doar şi poate că dacă aş fi fost înarmat, chiar şi cu cătuşe tot mi-

aş fi încercat, în maşină, norocul. Acum însă era prea târziu.

Grasul făcu un gest indicându-mi un scaun. Avea un adevărat cap de buldog bine hrănit, cu ochi mici, înfundaţi între pungi de grăsime. M-am aşezat. Un alt poliţist a scos din buzunar o pereche de cătuşe; unul din inele a fost prins de încheietura mâinii mele stingi, celălalt de una din barele de la spătarul scaunului.

— Săvârşiţi o greşeală, le-am spus. Mă cheamă Roger Haudouin. Vă repet că vă înşelaţi. Nu sunt cel pe care-l căutaţi. Dacă e cineva care mă acuză, confruntaţi-ne...

Spuneam toate acestea pentru că trebuia să le spun, pentru că mă supuneam jocului... Fără speranţă însă. Eram hotărât să nu le uşurez treaba, dar ştiam că au câştigat. Mă gândeam la Virginie. Mica noastră poveste fusese prea frumoasă ca să poată dăinui. Totul se sfârşise.

Unul din poliţai închise uşa. Eram cinci în odaie: grăsanul cu cap de buldog îmbufnat, unul chel, lat în spate şi burtos cu mutră de dihor şi încă doi care se postaseră în spatele meu.

Grăsanul s-a instalat la o masă pe care erau nişte hârtii. Ochii săi mici şi răutăcioşi mă iscodeau. Aş fi fost gata să pariez că tipului ăsta îi plăcea să-i facă pe oameni să sufere. Zâmbi.

— Nu te cheamă Haudouin. Te cheamă Roger Verbel. Eşti elveţian. Te-ai născut la 8 august 1932 la Treyvaux, în cantonul Fribourg. Te-ai căsătorit la Fribourg la 28 septembrie 1954. Ai avut doi copii. Lucrai la un atelier de reparaţii de televizoare. Nevasta ta a murit într-un accident de circulaţie la 4 decembrie 1957. Trei luni mai târziu erai la Marsilia şi te angajai pe cinci ani în Legiunea Străină. Ţi-ai făcut instrucţia de recrut la Regimentul 1 Infanterie la Sidi-Bel-Abbes, apoi ai cerut să fii vărsat la Regimentul 1 Paraşutişti. Ţi-ai luat brevetul în august 1958. Statele tale de servicii îţi fac cinste: caporal, rănit, trei citaţii pe ordin de zi, rănit a doua oară, avansat caporal-şef şi decorat cu Medalia Militară. Toate astea ar fi fost bune şi frumoase dacă te-ai fi oprit aici, Dar în aprilie 1961 dezertezi. Sunt de acord, nu erai tu singurul. Apoi, în Algeria, faci parte din comandourile Delta 1. În februarie 1962 un tribunal special te condamnă la moarte, în; contumacie. În iunie e debandada. O ştergi în Spania, la Alicante. Două luni mai târziu. Poliţia spaniolă te expulzează discret. De atunci ai dus-o pe apucatelea. Îţi povestesc viaţa, Verbel, doar ea să pricepi că suntem la curent. Avem fişa ta. Aşa că economiseşte-ţi puterile. Suntem aici ca să stăm de vorbă. Să n-o faci pe August-prostul!

Ei da, de informaţi erau bine informaţi.

— Cunoaşteţi foarte bine viaţa domnului Verbel, le-am spus. Există un singur hic: nu-s eu domnul acela. Mă numesc Haudouin. Roger Haudouin. Nu-s eu Verbel!

Chelul a venit mai aproape. Şi-a strâmbat gura în ceva care încerca

să fie un zâmbet.

— În concluzie suntem de acord asupra prenumelui tău. E şi asta ceva.

El şi grasul schimbară o privire. Pe mutra burduhănosului apăru o expresie de mâhnire, un fel de virtute întristată.

— Verbel, e nedemn de tine să te încăpăţânezi. Când cineva are trecutul tău militar, nu se mai agaţă de un fir de pai. Ai dezertat, perfect, dar nu eşti un ticălos. Doreai să lupţi mai departe. Crezi că vrem să te înfundăm? Fii serios, bătrâne! Dimpotrivă, ţi-o spun cu mâna pe inimă, dacă putem aranja lucrurile ca să iasă bine, o vom face şi încă din plin…

Nu le-am răspuns. Cercetăm pe furiş încăperea. O singură fereastră. Zăbrelită. Deci nimic de făcut în această direcţie… Un moment de tăcere. Grăsanul căuta altceva. Mă luă pe coarda sensibilă:

— Dar copiii tăi? Te gândeşti la copiii tăi, Verbel? Ţi-ar place să te repezi pân la ei pentru o mică vizită? Să ştii că nu-i imposibil… Vrei să aranjăm aşa ceva?

Chelul se plecă spre mine, cu palmele pe genunchi.

— Poate nu ştie că fetiţa lui e bolnavă. Poate nu-i la curent. Ştii, micuţa ta Sylvie…

Am fost cât pe-aci să mă trădez. Am fost cât pe-aci să-l scuip în bot. I-am privit pe amândoi. Aveau, într-adevăr, nişte mutre cum poţi vedea doar la cele mai josnice secături. De mirat, nu mă prea mira lucrul acesta: o bună parte din gorile, toţi aceşti James Bond, atât de eleganţi pe ecran, sunt în realitate recrutaţi de prin închisori.

— N-am nici o fiică, le-am răspuns. Sunt celibatar.

Unul dintre ei, care stătea în spatele meu, m-a înhăţat de umăr şi m-a zgâlţâit.

— Faci mişto de noi? Vrei să te luăm în fabrică? Vrei să ne vezi colţii?

L-am privit drept în ochi. S-a tras îndărăt. Avea dinţii negri şi răsuflarea îi putea a hoit. Am văzut în viaţa mea tipi duri. Ăştia de aici nu erau decât nişte laşi. Chiar aşa, cu două perechi de cătuşe la mâini şi legate de scaun, tot aş fi fot în stare să lipesc vreo doi-trei de tavan. Erau, însă prea mulţi. Şi-apoi, la ce mi-ar fi slujit?

— Verbel, mi se adresă grasul, din două, una: ori eşti îndeajuns de deştept ca să pricepi că ai de câştigat dacă joci cu cărţile pe masă, ori o faci pe căposul şi atunci te trezeşti la Tour d’Enfer şi-ţi jur eu că ai să implori să crapi o dată…

Schimbase tonul. Cel de acum i se potrivea mai bine. Era mai puţin greţos.

Începură să mă chestioneze, toţi deodată, fără întrerupere, punându-mi mereu aceleaşi întrebări: cine eram, unde locuiam, unde

lucram, ce şcoli am frecventat, cine-s părinţii, cine-s prietenii, care-i situaţia mea militară, unde am fost ultima dată angajat, ce adresă am şi de ce aşa şi de ce pe dincolo…

Le-am spus că mă numesc Roger Haudouin, născut la 18 ianuarie 1933 în oraşul Lille, voiajor comercial, actualmente fără ocupaţie, domiciliind la hotel. În strada Richter sau la Dunquerque, în strada Jean-Bart nr. 28, adică ceea ce figura în actele mele.

Nu le răspundeam la toate întrebările. Nu mă zoream, îmi cumpăneam fără grabă cuvintele ca să nu cad în cursele pe care mi le întindeau. Răspunsurile mele nu erau deloc convingătoare, dar nici nu speram să-i conving. Erau prea bine informaţi.

Bineînţeles, nu le-am spus nimic despre donjon, nici de Josianne, nici de prietenii, sau femeile care m-au găzduit. Chiar dacă nu riscau nimic, simpla recunoaştere a faptului că m-au adăpostit ar fi fost suficientă ca toţi copoii siguranţei, plus cei de la poliţia judiciară să le sară în cârcă.

— Da, încăpăţânat mai poate fi dobitocul ăsta! izbucni tipul cu dinţii stricaţi, dându-mi un brânci. Mă întrebam chiar când se vor hotărî să înceapă cotonogeala. Vedeam după mutrele lor că mor de poftă.

Interogatoriul a durat foarte mult. Nu mai ştiam ce oră ar putea fi. Ceasul îmi fusese luat, iar în cameră nu era nici ceasornic, nici pendulă. Afară se lăsase noaptea.

Chelbosul cu mutra de viezure îmi puse în faţă un fişier, apoi îmi eliberă mâna dreaptă şi-mi spuse să mă uit şi să-i spun pe cine recunosc.

Erau vreo patruzeci de fişe. Toţi cei de-acolo se aflau în situaţia mea, dezertori. Le-am luat una câte una. Fiecare purta o fotografie. I-am recunoscut pe Lapeyronnie, un sergent din Regimentul 3 de Infanterie Colonială, care fusese împreună cu mine la Alger, pe Kozarek, pe Collorado şi pe caporalul De Helder din Regimentul 1 de Paraşutişti, pe sergentul major Gusbadjian din Regimentul 2 de Motorizate; l-am recunoscut şi pe găliganul cu nas stâlcit pe care-l văzusem ducându-se s-o aducă pe Virginie şi încă pe vreo alţi trei-patru.

Locotenentul Barthe lipsea din fişier. Probabil, ofiţerii erau clasaţi aparte.

Copoii mă priviseră tot timpul cât examinasem fotografiile.

— Nu, le-am spus punând la loc pe ultima dintre ele, mă iertaţi, dar nu cunosc persoanele astea.

Mi-a fost adusă o a doua serie de fişe. Figura s-a repetat. Un moment mai târziu, toţi aceşti domni m-au abandonat ca să se ducă să ia o gustare. Înainte de a pleca mi-au pus ambele perechi de cătuşe şi le-au fixat de radiatorul caloriferului.

O oră am rămas singur, stând în picioare lângă perete. Nu izbuteam

să-mi abat gândurile de la Virginie şi din pricina asta îmi venea şi mai greu. Mă gândeam la tot ce-am fi putut face împreună, mă gândeam la viaţa noastră, la ceea ce ar fi fost această viaţă pentru ea şi pentru mine, în Belgia, în Canada, oriunde…

Ca să rezişti cum trebuie la lovituri, e preferabil să trăieşti fără păreri de rău…

Sticleţii au revenit, aceiaşi patru de dinainte; interogatoriul a reînceput: numele, adresa, data şi locul naşterii, familia, prietenii, Legiunea Străină, Algeria comandourile Delta, Spania, totul intercalat cu promisiuni, insulte: un duş scoţian în toată regula.

Norocul meu e că am nervii zdraveni. Le-am spus:

— Sunt Roger Haudouin. N-am fost niciodată legionar, nici în Algeria, nici altundeva. Nu sunt Verbel. Nu-l cunosc.

O dată le-am cerut un pahar cu apă. I-a umflat râsul.

— O să capeţi! rânji tipul cu dinţii stricaţi. O să bei mai mult decât ţi-e pofta!

Eram pregătit: acum avea să urmeze chiuveta plină cu apă şi restul tratamentului special. În loc de asta chelul mi-a adus un al treilea pachet de fişe. Printre ele figura şi cea a lui Minge.

— Nu, le-am spus, sunt dezolat, nu cunosc pe nimeni. Copoiul cu dinţi stricaţi mi-a dat un nou ghiont în spate. Îşi scoseseră hainele, rămânând cu toţii în cămaşă. Cred că era aproape miezul nopţii. Mi-era sete, mă simţeam sleit, dar mintea-mi rămăsese limpede: nu ajunsesem la capătul puterilor şi mi-am făgăduit mie însumi să mă ţin tare. Ştiam că până la urmă vor sfârşi prin a mă dovedi, dar treaba asta avea să le ia ceva timp.

— Hai s-o luăm de la început, spuse grasul. Uite ca să mai schimbăm placa, vorbeşte-ne despre maică-ta, numele de fată, profesiunea, data naşterii, data căsătoriei, data naşterii plozilor, culoarea ochilor, talia, perimetrul şoldurilor, perimetrul bustului…

Băieţii se distrau.

Nu le-am răspuns. Eram lac de năduşeală. Cămaşa mi se lipise de spate.

Le-am spus că reclam asistenţa unui avocat. Au început să râdă şi mai cu poftă.

— N-ai aerul că pricepi, Verbel, ricana grăsanul mijindu-şi ochişorii: te-ai ars. Nimeni nu ştie că te afli aici. Eşti un rahat şi un derbedeu. Nici măcar nu eşti francez. Milă de la noi să nu aştepţi, pricepi? Dacă vrei să ai o şansă cât de mică să scapi de plutonul de execuţie, ciripeşte frumuşel: prietenii, persoanele cu care ai contact, cei pe care i-ai recunoscut în fişe. Bagă-ţi bine în cap că de vorbit oricum vei vorbi. N-ai să reuşeşti decât să ne strici seara, să ne pierdem timpul de pomană… Eu unul, tu mă vezi cum sunt: aproape că prefer să fie aşa. În felul acesta pot scoate liniştit untul din tine; vreau să te aud

plângând, Verbel! Vreau să te târăşti!…

De data asta, cel de-al patrulea poliţist se apropie pe la spate şi mă îmbrânci. Era tinerelul cu mustăcioară care-mi ceruse foc lângă gardul bisericii.

Am tras adânc aer în piept, apoi l-am suflat afară.

— Mă plictisiţi, le-am spus. Dezlegaţi-mă şi atunci să discutăm, cum ziceţi voi. Desprindeţi-mi astea de la mână şi o să vă arăt ce ştiu să fac. Mă cheamă Haudouin şi nu Verbel. Nu mai răspund la întrebările voastre.

M-au pus să mă ridic în picioare şi au fixat din nou cătuşele de calorifer. Apoi au plecat tuspatru. Trecură pe puţin două ceasuri. Nu mai puteam. Cred că am dormit chiar, cu spatele la perete, rezemat de calorifer.

Au revenit. Nu mai erau decât trei: copoiul cu dinţii stricaţi, grasul şi mititelul mustăcios. Pe loc mi-am dat seama că se întâmplă ceva extraordinar. Ai fi zis că sticleţii calcă pe ouă.

Grasul se apropie de calorifer, îmi scoase cătuşele şi-mi spuse, numai miere:

— Vă rugăm să ne scuzaţi, domnule Haudouin…

VIII

Nu, nu visam. Eram perfect treaz. Aveam ideile limpezi. Îi priveam pe toţi trei; în măsura în care le-o îngăduiau mutrele lor scârboase de codoşi, păreau că vorbesc serios.

— Aţi fost denunţat, îmi spuse grasul. Ni s-au dat asigurări că sunteţi Roger Verbel. Dar tocmai am primit fişa acestui individ şi ne-am dat imediat seama că ne-am înşelat asupra persoanei. Scuzaţi-ne, domnule Haudouin. Din punct, de vedere fizic există o anume asemănare între acel Verbel şi dumneavoastră, dar confuzia este exclusă. Vă rugăm să uitaţi acest incident, cât se poate de regretabil.

Scoase din buzunar un cartonaş şi mi-l arătă. Eram chiar eu, Roger Verbel, un metru optzeci şi unu, născut la Treyvaux... dar fotografia nu-mi aparţinea. A trebuit să fac un efort ca să nu izbucnesc în râs. Îl recunoscusem pe amicul din fotografia mea: fusesem în acelaşi pluton la 1 Paraşutişti; dezertor, caporal-şef ca şi mine. Cretinii ăia de poliţai amestecaseră, pesemne, fişele.

— Unde doriţi să vă lăsăm? mă întrebă grasul. Vă conducem...

Acum mă trata cu „dumneavoastră”. Erau cu toţii plini de atenţii faţă de mine. Îmi înapoiară ceasul, portofelul, toate actele. Am verificat: nu lipsea nimic. Le-am spus să mă ducă acolo de unde mă înhăţaseră. În faţa bisericii Notre-Dame-de-Lorette. Nu eram încă pe deplin convins că nu-i vorba de vreo capcană. După ceasurile trăite m-aş fi îndoit şi de soarele de pe cer.

Ieşirăm pe culoar. Tinerelul îmi deschidea uşile. Am convingerea că dacă le-aş fi cerut să mă ducă pe braţe până la maşină, ar fi făcut-o pe loc.

Tipul cu dinţii stricaţi se aşează la volan. Eu şi cu grasul ne instalarăm în spate. Pe drum îşi reînnoi preaplecatele sale scuze: eroare inadmisibilă, de neiertat... deplângea totul... zece ani n-o să poată dormi din cauza aceasta... eu, un paşnic comis-voiajor să fiu tratat în felul acesta... dar mă ruga să înţeleg că procedaseră aşa crezând că acţionaseră în interesele statului, că aveau o meserie dură, foarte dură, foarte dificilă şi foarte frumoasă... şi aşa mai departe.

Nu-l ascultam.

Abia după ce mă lăsară singur în faţa bisericii, mă apucai şi eu să reflectez în mod serios. Era ora cinci fără zece dimineaţa. Străzile erau întunecoase şi reci. Mă îndreptai spre capătul străzii Martirilor. 403-ul nu mai era acolo, ceea ce nu mă surprinse de fel.

Nu ştiam încotro să mă duc. Aveam o poftă grozavă de o cafea fierbinte. Peste tot era închis. Nici un suflet de om, nici o umbră de

pisică. O clipă, am fost tentat să mă refugiez la Minge, în strada Rodier, dar m-am gândit apoi că era exact ce aşteptau şi copoii să fac, în cazul că mă supravegheau.

Dar mă supravegheau oare? Văzusem, e drept, fotografia amicului pe fişa mea, tot nu izbuteam să mă simt pe de-a-ntregul liniştit. Ştiam de ce viclenii sunt în stare gorilele astea. Îi văzusem la lucru în Algeria...

M-am uitat în jur. Nimeni. Am pornit-o la voia întâmplării, cotind la dreapta, cotind la stânga. Nu eram urmărit.

De altfel, nu filezi niciodată pe cineva când străzile sunt pustii. Aşa ceva nu se întâmplă.

Mă încerca o altă bănuială. Îmi golii buzunarele. Îmi cercetai portofelul, reverele hainei, căutai peste tot unde s-ar fi putut ascunde un emiţător miniaturizat sau o altă porcărie de acest gen. Nu găsii nimic.

Şi apoi şi-ar fi dat oare sticleţii atâta osteneală ca să-l captureze pe Minge? Greu de crezut. Ca şi mine, Minge nu era decât un vânat mărunt.

Ordas... da, verosimil. Dacă trăgeau nădejdea că-i voi-conduce la el, totul devenea clar. S-ar putea să fi avut un indiciu. Adesea lucrurile se petrec în chipul acesta. Ar fi dat ei scump, caraliii, să poată pune mâna pe el...

În ce fel însă, de vreme ce nu eram urmărit?

Am mers câtva timp. Apoi am luat metroul în staţia Trinite. În compartimentul în care m-am urcat mai erau trei persoane: o femeie foarte bătrână şi foarte murdară, cu nişte saci plini de sticle goale şi doi muncitori în salopete de lucru. Le-am cercetat mâinile: puternice, roşii, trudite; nu erau mâini de copoi.

La Concorde am schimbat metroul. Era şase şi câteva minute când am ajuns la gara Lyon. Am băut la bufet două cafele şi-am mâncat un sandvici. Apoi am luat primul tren spre Auxerre.

Călătoria a decurs fără incidente. Înaintea plecării am cumpărat de pe peron două ziare de dimineaţă şi „Viaţa animalelor”. Trenul era aproape gol. Am parcurs culoarele, dar n-am zărit nimic suspect. M-am înapoiat în compartimentul meu. Mi-am luat ziarele. Am început cu magazinul. Conţinea mai mult articole care mă interesau.

La Auxerre am ieşit din gară şi am făcut un tur prin oraş. Am intrat la poştă şi am sunat la donjon. Cineva ridică receptorul. La capătul firului era ustaşistul.

— Bună. Mă aflu la Auxerre. Totu-i în ordine. Ce fac? Vin?

Îi auzeam respiraţia.

— Ţi-au dat drumul?

Mă strâmbai. Nu era foarte inteligent din partea lui să vorbească aşa.

— Da. Totul e în regulă. Ce fac, iau un taxi?

— Rămâi unde eşti. Vin eu.

I-am spus că-l aştept în faţa poştei. Intrai într-un bistro şi cum pofta de mâncare îmi revenise, luai un sandvici c-un cârnat gros cât braţul.

*

Am zărit Mercedes-ul. Era chiar în capătul străzii, oprit în spatele altor maşini. Guerzevici nu era singur. Virginie şedea alături de el. Când m-a văzut, a deschis portiera şi a ţâşnit afară. S-a repezit la mine. Am prins-o în braţe şi-am strâns-o la piept. Ne-am sărutat. Mirosea bine. Sânii ei tineri, gata să străpungă puloverul, parfumul pielei, aproape că le uitasem. La naiba cu trecătorii, cu bătrânele cucoane, cu bicicliştii, la naiba cu toată această drăgălaşă lume S Aş fi rămas aşa cu plăcere vreo trei secole şi zău că n-aş fi ţipat după ajutor.

— Roger! Eşti aici.

Îi luceau ochii şi erau roşii. Plânsese.

— Da. Sunt aici. S-a sfârşit.

Ustaşistul oprise maşina în dreptul nostru. Şedeau mai departe la volan şi ne privea nici miere, nici fiore. Atu avut poftă deodată, să-i spun că eu unul nu băgăm în fiecare lună la teşcherea cinci miare şi că ieşind de acolo de unde ieşeam, meritam o mică despăgubire.

Despăgubirea, mărturisesc cinstit, era cât se poate de plăcută.

Ne instalarăm câteşitrei în faţă. Guerzevici demara. Virginie şedea între mine şi el. Părăsirăm oraşul. Cerul era alb şi dens, de parcă s-ar fi pregătit de ninsoare.

— A fost greu?

— Destul.

— Te-au caftit?...

— Nu.

— Ce le-ai spus?

— Că sunt Haudouin şi nu Verbel. Altceva nimic.

— Cum te-ai învârtit să-ţi dea drumul?

— O eroare în fişe. Pe a mea figura o altă fotografie.

Rânji!

Din când în când întorceam capul şi cercetam în urmă şoseaua: nu eram urmăriţi.

— Cum aţi aflat de arestarea mea?

Răspunse Virginie.

— Prin Jeannine.

— Prin Jeannine? S-a întors!

— Aseară, cu Peugeot-ul. Ea ne-a spus că i-a văzul pe copoi înhăţându-te.

Nu ducea lipsă de impertinenţă, târfa!

— Ea a fost acea care a stabilit întâlnirea, ea era singura care ştia

că la trei şi jumătate urmam ne vedem în faţa bisericii Notre-Dame-de-Lorette. Ea a fost cea care m-a turnat la poliţie.

Ustaşistul avu o tresărire. Pumnii săi uriaşi se încleştară pe volan.

— Eşti sigur?

— Sigur. Ea şi cu gagicul ei, un peşte pe nume Pierre pun ceva la cale împotriva patronului. Vor să-l răpească pe Ordas...

— O să vedem noi, spuse Guerzevici. O să ne ocupăm noi de ea...

Făcu o grimasă.

Căzui pe gânduri. Nu pricepeam pentru ce... Întrebai:

— I-aţi spus că veniţi după mine la Auxerre?

Guerzevici mă privi, încruntând din sprâncene.

— Da. Era jos când am plecat... şi apăsă până la fund acceleratorul.

*

Mercedes-ul derapa brusc. Guerzevici virase scurt la dreapta. Poarta cea mare era deschisă. În mijlocul drumului, imobilă, camioneta băcanului de la care ne aprovizionam. Ustaşistul şi cu mine sărirăm jos. În dosul unuia dintre canaturile porţii, cu puşca alături, zăcea Djelloul. M-am aplecat asupra lui şi l-am întors cu faţa-n sus. Primise un glonţ în piept şi altul în arcada stângă, care-i zburase partea din spate a ţestei. Nu se răcise încă. Aveam sânge pe mâini. Sângele lui.

M-am ridicat cercetând atent camioneta. Pe tăbliile laterale fusese scris cu litere mari şi galbene; „LES ECONOMIQUES TROYENS”, dar maşina nu era Citroenul H. al băcanului din Auxerre Djelloul se lăsase păcălit şi fusese ucis cu sânge rece şi fără riscuri după ce deschisese poarta.

— Umfl-o! îmi spuse Guerzevici arătându-mi puşca, în viteză.

Am înhăţat puşca şi cartuşiera cu care era încins Djelloul. Guerzevici trecu la volan. Am virat pe lângă camionetă şi-am mai parcurs treizeci de metri. Apoi răpăi o rafală. Parbrizul deveni opac, toată partea dreapta zbură în ţăndări.

*

Am deschis portiera şi-am sărit afară. O ţineam pe Virginie de mână şi aşa ne-am rostogolit în iarbă. Nu eram răniţi nici unul nici altul, dar tremuram de spaimă pentru ea.

Careva strigă:

— Ieşiţi afară cu mâinile-n sus!

În faţa donjonului staţiona un Chevrolet uriaş vopsit în gri. Lângă el, trei tipi: admirabilul domn Pierre, încă unul, un brunet frumos şi solid, de tip meridional, c-un parabellum[24] în mână; al treilea era Ordas, în halat de casă roz cu guler de astrahan şi papuci în picioare, cu gura

[24] Pistol automat, cunoscut şi sub denumirea de Luger (numele inventatorului), (N. T.).

căscată, verde la faţă de frică. Cei doi stăteau în spatele lui.

Sărind, nu lăsasem puşca din mâini. Dar nici să trag nu puteam. L-aş fi nimerit pe Ordas. Domnul Pierre şi acolitul său îl foloseau drept scut.

— În picioare! răcni brunetul cel frumos. Ieşiţi de acolo!

Din stângă, din tufişuri, răpăi o rafală de pistol mitralieră. O încasă tot Mercedes-ul. Ustaşistul nu se zărea şi nici nu ştiam unde e. Dacă n-ar fi fost Virginie, aş fi făcut un salt până la taluzul pe care-l vedeam la vreo zece metri de drum. În dosul lui aş fi fost la adăpost. Nici vorbă însă s-o las, iar de fugit în doi era prea riscant.

— Nu mişca, i-am şoptit. Lipeşte-te de pământ; nu-ţi fie frică... Am aruncat o ocheadă spre tufişuri. În dosul lor, mascat pe trei sferturi de trunchiurile copacilor, era un tip. Îi vedeam un genunchi, marginea pălăriei şi ţeava unui Sten[25]. O ţeava care-şi căuta ţinta.

La vreo douăzeci de metri de noi, pe partea cealaltă a Mercedesului, răsună o detunătură. Într-o clipită în faţa donjonului nu mai era ţipenie. Domnul Pierre şi brunetul cel frumos dispăruseră în interior. Ordas nu se mai vedea nicăieri.

Am mai avut parte de o rafală de Sten, de asta dată una lungă şi trasă alandala. Gloanţele au trecut lă câţiva zeci de centimetri pe deasupra capetelor noastre; ricoşând cu ţiuituri de trunchiurile copacilor şi împroşcându-ne cu crenguţe şi aşchii, în materie de senzaţii, zău că există şi lucruri mai plăcute! Strângeam din răsputeri mâna Virginiei, încercând să-i alung spaimele, Mă strângea şi ea, calmă însă, atât cât poate fi cineva calm atunci când se trage în el. Nu puteam însă rămâne o veşnicie pe loc.

Mi-am întors capul spre ea. I-am arătat taluzul.

— Când ţi-o voi spune, o iei la goană într-acolo. Te adăposteşti în dosul lui. Mă aştepţi. Dar mai ales, nu mişca. Ai înţeles?

Mi-a făcut semn că da. Aş fi dorit s-o strâng în braţe, îi priveam gura. Ceea ce simţeam nu mai era dragoste, ci dementă furioasă.

I-am zâmbit:

— Acum! Şterge-o!

În aceeaşi clipă am dus puşca la ochi şi am slobozit cele două cartuşe în garidele cu pistolul mitralieră. Nu l-am atins, dar a fost eficace: Virginie sări peste taluz. Uf!

Cartuşiera lui Djelloul căzuse în iarbă, M-am târât spre ea. Tocmai terminasem să reîncarc arma, când tipul cu Sten ţâşni dintre copaci. Era mic de stat, larg în umeri şi cu nişte picioare minuscule. Îşi pierduse pălăria, Alerga spre donjon cu toată viteza picioruşelor sale, cu bucile „la firul ierbii”, foarte reuşit ca spectacol comic, dar ar fi

[25] Pistol-mitralieră de fabricaţie britanică, (N. T.).

trebuit să păstreze numărul pentru Medrano[26]. Am tras la nimereală. A făcut o copcă şi s-a prăbuşit, Cortina!

Am aşteptat câteva secunde. Nu mai trăgea nimeni şi nu se vedea decât mititelul cu picioruşele de copil, zăcând pe spate ia cinci metri de Chevrolet. Gemea, Pistolul mitralieră sărise ceva, mai încolo.

Am pornit să mă târăsc încetişor către copacii cei mai apropiaţi, O dată ajuns, am făcut o pauză. Cercetam locurile. Atunci l-am văzut pe Ordas. Mergea în patru labe pe fundul fostului şanţ de apărare, un adevărat crab în halat de casă, cu părul ciufulit, murdar de te umfla râsul, cu picioarele sale păroase pline de noroi şi de lintiţă. Dar unde era Angelo?

M-am uitat la Sten, în materie de pistoale mitralieră sunt altele mai grozave, dar la distanţă mică făcea ceva mai mult. Decât o puşcă de vânătoare.

M-am îndreptate târâş spre mititel. Gemea într-una. De două ori a chemat: „Dominique!... Dominique". „Dominique" era probabil celălalt, frumosul brunet.

Cercetam atent în dreapta şi în stânga, dar am fost surprins, Glontele a izbit pământul chiar lângă fruntea mea. M-am rostogolit într-o parte apăsând concomitent pe trăgaciul puştii. Nici eu nu l-am nimerit. Stătea sub bolta de la intrare, cu spatele la zid. Între mine şi el se găsea Chevrolet-ul.

Nu mai putea fi vorba să pun mâna pe pistolul mitraliera. Era prea departe. În schimb, mă puteam deplasa puţin în direcţia mititelului. Reîncărcai arma. Apoi mă târâi pe coate şi ajunsei lângă el. Avea un 7,65 mm într-un toc prins la subsuoară. Îl luai. Un glonte era deja pe ţeava, încărcătorul plin şi el. Cu degetul cel gros îndepărtai piedica de siguranţă.

De partea cealaltă a donjonului, înăbuşite şi amortizate de distanţă, porniră două focuri de armă, apoi încă unul. Nu făceam nici o mişcare. Mă cam săturasem să mă tot plimb pe burtă. Aşteptam ca frumosul brunet să binevoiască să se manifeste.

Îl vedeam că se deplasează în umbra bolţii. Mă căuta cu privirea. Mă ridicai în picioare, adăpostit de Chevrolet. În stângă aveam puşca, în dreapta pistolul.

Am slobozit două focuri de armă în direcţia bolţii, la întâmplare. Tipul se năpusti afară, trăgând. Îşi goli încărcătorul. Am tras şi eu. Un singur glonte. Se prăbuşi pe spate, cât era de lung, răstignit pe prag.

Mi-am trecut cureaua puştii peste umăr şi am pornit să văd rezultatul. Glontele meu îl izbise exact în mijlocul frunţii.

L-am privit câteva secunde pe omul acesta pe care tocmai îl ucisesem. Pe sub pleoapele pe jumătate lăsate, privirea îi devenise

[26] Celebru circ parizian, (N. T.).

fixă şi dură. Era într-adevăr un băiat frumos, cu alura aceea de aparent puştan care place atâta femeilor. N-avea de loc mutra unuia căruia să-i fi trecut vreodată serios prin minte că uneori s-ar putea să fie nevoie să munceşti ca să trăieşti. Avea un costum făcut de un croitor bun, bine tăiat şi perfect ajustat. N-o dusese prost pesemne.

La urma urmei nu eu l-am împins pe tipul ăsta să vină încoace. Dacă ar fi rămas frumuşel acasă, s-o facă pe toreadorul cu domnişoarele sale, n-ar mai fi stat aici cât îi găliganul, lungit pentru eternitate.

În momentul acesta l-am zărit şi pe ustaşist venind dinspre turnul de vest, cu un Colt în mână. Avea o tăietură pe pometele stâng şi obrazul îi era mânjit de sânge. Fornăi pe nas privindu-l pe brunet şi-mi spuse:

— S-a terminat?

— Da, i-am răspuns. Pe-aici s-a terminat.

Se frecă pe obraz.

— Mai e unul în spate!

Privirea lui străbătu curtea până la liziera pădurii, îl zări şi pe mititel, care continua să geamă ghemuit lângă Chevrolet.

— Ala de colo?

— Rănit.

Ustaşistul dădu din umeri şi-o porni către cel căzut. Avea braţele atât de lungi, încât abia dacă s-a aplecat. Propti ţeava pistolului după urechea tipului şi apăsă pe trăgaci. Mititelul dădu o dată din picioruşele sale, se răsuci pe o parte, încremeni.

Guerzevici se înapoie lângă mine. Avea o mutră posacă.

— Şi asta nu-i încă totul. Va trebui să-i îmbarcăm. Şi n-a rămas măcar unul teafăr să sape groapa.

A oftat, clătinând din capul său mare şi rotund. Ochii lui albaştri spălăciţi erau pustii şi inexpresivi.

Am aruncat o privire peste umăr şi-am văzut-o pe Virginie. Venea către mine, palidă, ascunzându-şi obrazul în palme.

— Nu sta aici, i-am spus. Urcă la tine-n cameră. Vin şi eu îndată ce-o să pot.

Vedeam c-ar vrea să-mi pună anumite întrebări, dar s-a supus fără să scoată o vorbă.

L-am urmat pe ustaşist în spatele donjonului. Domnul Pierre zăcea pe pietriş la vreo zece metri de turnul de miazănoapte. Primise un glonte în stomac care ieşise exact pe la mijlocul spinării, puţin mai sus de şolduri. Nu murise. Din gură îi curgeau bale.

— Asta-i amicul Jeanninei, am spus. El a fost organizatorul.

Ustaşistul îşi pipăia obrazul. Îl tăiase, probabil, o ţandăra din parbriz. Zise:

— O să-i încărcăm pe toţi în furgonetă şi-o să mergem să săpăm o

groapă pe undeva în pădure…

Îl înhaţă pe domnul Pierre de-o gleznă şi-s trase. Durerea îl trezi din leşin. Deschise ochii. Şi începu să urle:

— Ha!… ha!… ha!… Spinarea mea!

Bănuiesc că avea coloana vertebrală sfărâmată. Zbiera îngrozitor, în vreme ce Guerzevici îl trăgea după sine, ca pe un hoit de animal. Ustaşistul mergea cu pasul său obişnuit, fără grabă, chiar parcă mai încet. Nici urmă de cruzime pe faţă. Ai fi zis că-i cu gândul aiurea.

Am văzut prea mulţi oameni ucigând şi prea mulţi murind, ca să mar fiu excesiv de sensibil la anumite lucruri, dar strigătele astea erau într-adevăr greu de suportat..

Când pătrunseserăm, în curte, Ordas stătea în prag, Se mai curăţase puţin şi-şi schimbase halatul: era din nou în cel vişiniu. Guerzevici dădu drumul piciorului domnului Pierre. Ordas se îndreptă spre noi. Ustaşistul lua un soi. De „drepţi”.

— Ne ocupăm de ei, domnule Mesnil. O să-i ducem cu camioneta în pădure, undeva departe. N-o s-avem necazuri.

Ordas dădu aprobator din cap. Ne declară că era mulţumit de noi. Îmi strânse mâna şi mă felicită că am scăpat de poliţişti şi că m-am înapoiat la momentul oportun. Apoi ne întoarse spatele şi intră în donjon. Nu prea suporta aerul de afară căpetenia asta.

Îi adunarăm pe cei trei în mijlocul curţii. Eu, m-am dus, să aduc camioneta. L-am băgat şi pe Djelloul înăuntru. Ustaşistul l-a înhăţat pe domnul Pierre şi l-a azvârlit în maşină, iar, peste el, pe ceilalţi doi.

— Du-te şi caută două hârleţe, mi-a spus Guerzevici. O să avem nevoie şi de o pătură ca să-i putem căra. Ia-o pe cea mai mare din dulapul din bucătărie.

Hârleţele le-am găsit. Într-unui din şoproane, în grajd, caii nechezau. Am trecut în goană şi pe-acolo. Ieslele erau goale. Le-am dat o mână de fin. Apoi am pornit spre bucătărie. Am luat din dulap o pătură mare. Am pus totul pe masă. Mi-era sete. Am deschis frigiderul. În el se afla lapte şi vin. Am şovăit o clipă, după care m-am decis pentru un pahar, cu lapte.

— Am vorbit cu patronul, mi-a spus Guerzevici când m-am întors la camionetă. Jeannine nu-i la donjon. A plecat cu câteva minute înainte de venirea celorlalţi. Patronul bănuieşte ori că aşteaptă pe undeva, ori că stă la pândă, dincolo de incintă, în vreme ce amicii ei operează.

Am întins cuvertura peste grămada de corpuri Domnul Pierre era dedesubtul lor. Plângea.

Am mers aşa vreo zece kilometri până într-un loc unde pădurea era foarte deasă. De acolo ne-am angajat, cât a fost cu putinţă, pe un şleau. La capătul lui, ustaşistul a tras pe dreapta, în spatele unui hăţiş. Am coborât luând cu noi cazmalele. Am căutat un loc unde solul să fie mai afinat şi ne-am apucat sa săpăm.

Exceptându-i pe vânători, dar şi asta rar, locurile acestea nu sunt practic, călcate de nimeni.

Munca s-a dovedit a naibii de anevoioasă. Terenul era străbătut de rădăcini, unele groase şi greu de tăiat.

Pe de altă parte, groapa trebuia să fie destul de adâncă. Ne-am canonit un ceas întreg.

Cum dinspre camionetă nu venea nici un zgomot, am înţeles că domnul Pierre murise…

I-am aşezat pe tuspatru în groapă, unul peste altul. Am bătătorit pământul, iar ce mai rămăsese l-am împrăştiat. După aceea, pentru camuflaj, am aruncat pe deasupra frunze uscate şi crenguţe…

M-am gândit la Djelloul. Norocul îl părăsise până la urmă pe călăreţul din El Kseur. Avea poate şi el o familie. Ea nu va afla niciodată ce s-a întâmplat. El era acum definitiv singur, lipsit până şi de acel azil care se cheamă aducerea aminte. Pădurea asta în care zăcea acum pentru vecie nu semăna cu cele ştiute de el. În valea Soummam e măcar soare, sunt alte miresme şi alţi copaci.

La întoarcere n-am scos nici unul o vorbă. Eram sleit, eram la capătul puterilor. Mă lăsau nervii. Exceptând timpul cât am stat legat de calorifer, nu mai dormisem de două zile. Copoi, bandiţi, corsicanul ucis cu lovituri de hârleţ; îmi era de ajuns. Chiar prea de-ajuns.

IX

Când m-am trezit, Virginie era lângă mine, gata îmbrăcată. În mâna stângă ţinea o oglinjoară, iar în dreapta o perie cu care îşi peria părul. M-am uitat în jurul meu. Ne aflam la ea în cameră. Culcându-mă, fusesem atât de sleit, încât nu-mi mai aduceam aminte de nimic. Afară se făcuse ziuă de-a binelea, o zi mohorâtă. Ceasul meu indica nouă şi douăzeci.

Virginie se aşeză pe marginea patului. Se aplecă să mă sărute. Zâmbea. Era frumoasă. O clipă am ţinut-o lipită de mine. Mă ispitea să prelungesc la infinit clipa asta, însă exista o chestiune pe care eram hotărât. S-o lămuresc:

Mi-am aşezat mâna pe capul ei, am mângâiat-o şi i-am spus:

— Când plecăm?

Ea se dădu îndărăt. Părea surprinsă. M-a privit şi a văzut că vorbesc serios. Am insistat.

— Vreau să plec, Virginie. Vreau să las dracului donjonul. E un loc infect, cu oameni infecţi. Nu-mi place atmosfera care domneşte aici. Nu-mi place Ordas, nu-mi place Guerzevici, nu-mi place Angelo. Pe tine, da, te iubesc. Adu-ţi aminte ce mi-ai spus în prima seară, la pavilion: că vrei să pleci în altă parte, că te-ai săturat. Şi eu m-am săturat. Ieri, patru oameni au fost ucişi. Mi-e silă de masacrele astea. Mi-e silă să slujesc de păzitor şi de gangster unui om pe care-l dispreţuiesc. Mă plăteşte, sunt corect cu el, dar ajunge. Un bun prieten de-al meu, un băiat în care am încredere, mi-a făcut o propunere. Lansează o afacere în Belgia şi ar vrea să lucrez împreună cu el. E o treabă curată. Ce părere ai?

Nu mi-a răspuns. S-a sculat şi s-a apucat din nou să-şi perie părul.

M-am dat jos din pat, mi-am pus pantalonii, cămaşa. Vedeam bine că cele spuse de mine nu-i făceau plăcere, dar era prea important ca să dau îndărăt. Vroiam să duc lucrurile până la capăt.

— Bani de drum avem destui. Dacă va fi nevoie, pentru început, prietenul meu o să ne ajute. E un băiat admirabil.. Îi voi rambursa…

Virginie zâmbi în oglindă.

— Fireşte, fireşte… ai să-i rambursezi… În rate lunare.

Felul în care mi-a vorbit m-a scos din sărite. M-am apropiat de ea. Mi-am aşezat mâinile pe umerii ei. Am privit-o în ochi.

— Virginie, ce vrei? Ce se întâmplă? De ce ţi-ai schimbat părerea?

Ea se desprinse.

— Nu mi-am schimbat părerea, Roger… Vreau în continuare să plec…

— Şi atunci?

Îşi încruntă sprâncenele. Era furioasă.

— Tu eşti un mercenar… Nu înţelegi…

Dimpotrivă, înţelegeam foarte bine.

— Se prea poate, se prea poate să fiu un mercenar. Dar un mercenar, aşa cum îi zici tu, corect în limitele a ceea ce este şi pentru ce primeşte solda. Tu însă rămâi din pricina banilor, aşa? Şi ce anume doreşti? Vrei şi tu să-l răpeşti pe Ordas? Să-i ceri o răscumpărare?

Dădu din umeri.

— Vorbeşti prostii…

— Perfect. Atunci despre ce-i vorba? Aştepţi să moară de moarte bună şi să-ţi lase un sac de piţule prin testament?

Virginie se lăsă pe marginea patului. Obrazul-i se în blânzi. Era prima noastră ceartă.

— Am trecut prin momente grele, Roger. E greu pentru o fată să se trezească fără un ban, fără un acoperământ, fără nimeni apropiat. E mai greu decât pentru un bărbat…

M-am apropiat de ea. I-am mângâiat mâna cu vârful degetelor….

— Acum însă, ai pe cineva! Voi munci. Sunt capabil să câştig pentru amândoi. Dacă vrei, ai să lucrezi şi tu alături de mine… Vezi tu, banii sunt foarte folositori, e foarte plăcut să-i ai… dar şi cu ei e la fel ca şi cu multe alte lucruri: nu trebuie să ne înşelăm asupra mărfii, nu. Trebuie să plătim mai scump decât face…

Privirea ei s-a cufundat într-a mea. A zâmbit.

— Eşti un om bun, Roger, eşti foarte bun, ştii asta.

Am zâmbit şi eu. M-am lăsat în genunchi în faţa ei, acolo lângă pat.

— Virginie, alaltăieri am fost înhăţat, de copoii siguranţei. Sunt liber acum numai pentru că am avut un noroc extraordinar: o eroare dintr-acelea care se petrec, poate, o dată la cincizeci de ani. Dacă rămân în Franţa, mă vor înhăţa din nou, în mod absolut cert şi atunci n-o să mai scap… Pricepi?

Şi-a pus mâinile pe umerii mei. Am ştiut că totul s-a aranjat şi asta m-a făcut fericit.

— Roger, nu vreau să fii arestat. Vom pleca dacă vrei chiar acum. Mă duc să pregătesc bagajele.

— Bun, i-am spus şi nu uita fierul de călcat, e elementul esenţial al patrimoniului meu.

Râse. I-am luat din mâini oglinda şi peria. După aceea am desăvârşit împăcarea noastră.

*

În ziua aceea nu am plecat. Guerzevici mă aştepta jos. Ne-am suit, el în camionetă, iar eu în 403. Am mers aşa vreo douăzeci de kilometri, după care am abandonat camioneta într-un boschet. La întoarcere, ustaşistul s-a urcat în 403.

Pe la unsprezece, pe când ne înapoiam, a început să ningă, cu fulgi mari, ca de vată. Mie-are foame. Am băgat 403-ul sub şopron şi m-am dus la bucătărie să-nfulec ceva. Guerzevici m-a întovărăşit, ceea ce mă aranja de minune: vroiam să-i cer câteva lămuriri. L-am întrebat unde fusese Angelo ieri, în timpul încăierării. Mi-a răspuns că se dusese împreună cu madam, Francoise după cumpărături la Toucy. Explicaţia stătea în picioare, dar oricum prea erau dese coincidenţele astea.

— În ce termeni era drăguţul de Angelo cu Jeannine? am întrebat.

— Oarecari. Se înţelegeau. De ce?

Discutând, mestecam fiecare câte un sandvici gros.

— Nu cumva făceau şi un pic de amor?

Ustaşistul îmi aruncă o privire.

— Un pic, da.

— Patronul este la curent?

— Bineînţeles că nu... Jeannine nu era o fortăreaţă inexpugnabilă.. Mergea chiar şi fără să umbli la pungă; fata se plictisea aici... De, avea şi ea părţile ei bune...

Rânji. N-aveam nici un motiv să mă îndoiesc că şi el gustase din mierea asta...

Când tocmai mă pregăteam să ies, Guerzevici mă strigă:

— Aţin-te pe-aici. Deschide poarta mare de lângă pavilion şi fixează canaturile. Patronul aşteaptă pe cineva. Cineva pe care-l cunoşti...

Am făcut ce mi-a spus să fac, după care l-am vizitat pe Angelo. Am ciocănit de două ori şi am intrat. Citea un roman poliţist, trântit în pat. Mi-am zis că în cazul unui arţăgos de gabaritul lui, drumul cel mai scurt e şi cel mai bun.

— Angelo, i-am spus, de câtva timp te îmbolnăveşti cam des. Te-am înlocuit de două ori ca să merg la Paris şi a doua oară a fost cât p-aci să se termine foarte rău. În plus, ieri, taman bine în timpul ciocnirii, te aflai la plimbare. Şi-acum bagă la cap: că eşti nepotul patronului, asta o ştiu; ce ai aranjat sau ce n-ai aranjat cu Jeannine nu mă interesează; dacă ai fost şi tu în combinaţie, e posibil, dar puţin îmi pasă şi de asta. Să nu te apuci însă să ne faci mizerii, mie şi Virginiei, fiindcă dacă îmi pun în cap să mă ocup de tine eşti în aer. Poţi să mă crezi. Ne laşi în pace şi te lăsăm în pace. Asta-i tot. Iartă-mă că te-am deranjat.

Am zis şi am ieşit închizând binişor uşa. Îi spusesem adevărul. Urzelile sale mă interesau tot atât de puţin ca şi superba, geniala şi magistrala combinaţie a răposatului domn Fierra. Afară continua să ningă. Mi-am aprins o ţigară. Fumam cu mâinile vârâte în buzunar, când un D.S. verde cu masca albă se abătu din drum şi întră în cartea donjonului. Am scos ţigara din gură. Cel de la volan era un blond uriaş, cu ochi mici albaştri, sfredelitori. Alături şedea locotenentul

Barthe. S-a uitat la mine şi mi-a făcut cu ochiul. Am rămas cu gură căscată.

Guerzevici le-a ieşit în întâmpinare. El şi cu locotenentul Barthe au trecut pe lângă mine şi-au urcat scara.

M-am apucat să trag din nou din ţigară, examinându-l cu coada ochiului pe blond. Văzusem pe undeva capul ăsta, dar nu-mi mai aduceam aminte unde anume. Tipul se uita şi el la mine. Şi-a fluturat mâna în chip de salut. Memoria mi-a revenit: Helmuth Hostdorffer, ex-legionar din Regimentul 2 Paraşutişti, ex-comandă Delta.

Blondul coborî şi se apropie de mine. Ochişorii îi râdeau.

— *Wie geht's, Verbel?*

— *Ja. Und du, Kamerad?*

— *Night sehr gut. Leh bin pleite. Ich bin zu mude um zu arbeiten...*

Am râs.

— *Was machen sie jetzt?*

— *Leh weiss nicht. Sie beraten.*

— *Was ist los?*

— *Der Oberst*[27]*.* Urmează să vină. Poate mâine.

L-am oferit o ţigară. Peste o clipă apăru şi locotenentul Barthe. Era singur. Mi-a strâns mâna. L-am întrebat?

— Se aranjează, domnule locotenent?

Dădu afirmativ din cap.

— Aşa s-ar zice. Ordas e de acord cu o întâlnire mâine dimineaţă. I-am dat cuvântul meu de onoare că oricare ar fi concluziile întrevederii, securitatea sa personală va fi asigurată, în noaptea asta o anumită persoană va sosi din Germania ca să-l întâlnească. Lucrurile se vor petrece la vreo zece kilometri de aici, în mijlocul naturii. E prevăzut să fii şi tu. Pe mâine, Verbel.

Îndată după plecarea locotenentului Barthe şi a lui Hostdorffer am urcat până la Virginie şi i-am spus că vom părăsi donjonul mâine după-amiază, imediat ce se va termina întrevederea.

*

Ziua s-a scurs în linişte. Ningea. Ne-am pregătit bagajele. Nu era mare lucru: o valijoară pentru hainele Virginiei şi sacul meu. Seara am făcut o scurtă plimbare până la heleşteu. Îngheţase. Pădurea era albă. La întoarcere am ţesălat şi periat caii. Tăceam. Mă simţeam nervos.

*

---

[27] — Cum îţi merge, Verbel?
— Bine. Dar ţie camarade?
— Nu prea bine. Am dai faliment. Sunt prea obosit cu să mai lucrez.
— Ce fac ei acum?
— Nu ştiu. Se sfătuiesc.
— S-a întâmplat ceva? Colonelul.

Noaptea a nins într-una. M-am sculat dis-de-dimineaţă. L-am căutat pe Guerzevici la el în cameră şi l-am întrebat care sunt instrucţiunile. Mi-a spus că întâlnirea e fixată pentru ora unsprezece şi mi-a arătat locul ei pe o hartă de stat-major: o încrucişare de drumuri, lângă un podeţ, în mijlocul pădurii.

L-am lăsat şi m-am dus la mine în cameră. Am luat pistolul, l-am demontat şi l-am uns. Tocmai intrasem la Virginie când Guerzevici a ciocănit la uşa ei. Ordas era suferind şi avea nevoie imediat de ea.

Am coborât în bucătărie să iau ceva în gură.. O clipă mai târziu am auzit paşii ustaşistului. Mi-a spus că patronul nu se simte bine, că are o criză de astmă şi că vrea să-mi vorbească.

Am urcat împreună la etajul doi. Ordas era în pat. Respira zgomotos. Arăta prost, dar nu mai rău ca de obicei. Pendula de pe măsuţa de noapte arăta ora nouă şi patruzeci de minute.

Vorbea împroşcând cu scuipat.

— Sunt bolnav, Haudouin… Cred că am răcit… Am febră… Nu ştiu dacă o să mă duc la întâlnirea aceea… Sunt un om bolnav… Nu mai am douăzeci de ani.

Mi-am compus o figură de circumstanţă. Toată istoria asta nu-mi plăcea, dar uitându-mă mai bine la el mi se păru că într-adevăr nu-i în cea mai grozavă fermă. Era verde la faţă.

Virginie era şi ea acolo, adorabilă în halatul ei alb. Am tras-o lângă uşă, în vreme ce Ordas continua să-i înşire lui Guerzevici nenorocirile sale.

— Ce are?

— Nu ştiu, Roger. A vrut să-i fac o injecţie. Nu-i prima oară…

— Crezi că-i o treabă serioasă?

Virginie avu o expresie dubitativă. Reintrarăm în cameră.

— N-o să înţeleagă, domnule Mesnil, spunea tocmai ustaşistul. O să-şi închipuie iarăşi cine ştie ce dacă nu vă duceţi…

— Voi merge, răspunse Ordas. Voi merge, chiar de-ar fi să mor!

Adunându-şi ultimele forţe îşi scoase dintre cearşafuri picioarele sale păroase. Era în cămaşă de noapte.

Privirea sa tulbure o întâlni pe a mea. Îşi ţinea strânse buzele cărnoase şi groase.

— Voi merge, Haudouin. Poţi să te pregăteşti…

I-am spus că sunt gata.

S-a săltat în capul oaselor ca să se dea jos. Dar s-a prăvălit îndărăt în pat. Şi-a prins fruntea cu palmele. Credeam că se pune pe plâns.

— Nu, nu, nu pot… Mi se-nvârte capul… Sunt bolnav… Nu pot… O să vă duceţi voi… O să le explicaţi… O să le spuneţi să vină-ncoace dacă vor… Îi aştept…

— Asta nu s-a prevăzut, domnule Mesnil, spuse Guerzevici.

Am făcut doi paşi înainte.

— Mi-ar mira să accepte, domnule, întâlnirea sa fixata acolo şi nu aici. Aşa cum zice şi Guerzevici asta nu s-a prevăzut.

De furie a reuşit de astă dată să se ridice în picioare.

— Sunt bolnav!... Sunt bolnav, pricepeţi? Un om în starea mea nu poate ieşi la plimbare prin zăpadă... Dacă nu vor să vină aici, să amâne întâlnirea pe o altă zi, pe mâine, pe poimâine, când vor şi unde vor...

A zis şi s-a culcat îndărăt, cerându-i Virginiei să pună peste el încă un pled; îi era frig peste tot.

Ustaşistul şi cu mine am ieşit. Am aşteptat pe coridor să iasă şi Virginie. Era frumoasă, cu pletele ei negre peste halatul alb, mărunţica, înduioşătoare. Nu mai semăna a băieţandru. Am strâns-o la piept şi i-am şoptit la ureche:

— Ai câştigat, pe tine te aleg ca infirmieră.

*

Am luat 403-ul. Guerzevici a trecut la volan. Părea şi el nervos. Mergeam încet. Drumul era acoperit de zăpadă.

Şovăiam dacă să-l pun la curent sau nu. M-am decis.

— Domnule Guerzevici, o să vă părăsesc. Eu şi Virginie plecăm. Chiar în seara asta. Nu cred c-o să aveţi bătaie de cap cu găsirea cuiva care să mă înlocuiască. De altfel, acum toate precauţiile sunt inutile...

Ustaşistul părea uşor surprins, dar nu ridică nici o obiecţie.

— Te duci în Elveţia?

— Da, am spus. Poate.

Fornăi pe nas.

— Dacă aş putea m-aş întoarce şi eu acasă la mine, în Croaţia.

— Mda, am zis, suntem cu toţii în aceeaşi oală.

Am trecut pe podeţul văzut pe hartă şi am ajuns la locul întâlnirii. Drumul înainta gâtuit între tufişuri dese. Lângă răscruce, niţel retrasă, se zărea o casă de pădurar aflată în ruină. Am luat-o la stânga.

D.S.-ul verde era la vreo trei sute de metri, tras la marginea drumului. Ustaşistul semnaliza cu farurile. D.S.-ul răspunse. Guerzevici tăie contactul şi vârî cheia în buzunar.

Am coborât. Aerul era rece. Pe deasupra copacilor se roteau croncănind ciori.

Din D.S. au coborât doi oameni. Ne-au cercetat îndelung prin binoclu. Apoi s-au urcat la loc în maşină şi au demarat. La douăzeci de metri de noi au oprit.

Erau trei cu toţii: locotenentul Barthe, Hostdorffer – şi mai uriaş în canadiana lui îmblănită – şi un bărbat înalt cu părul tuns perie. L-am recunoscut, deşi îmbătrânise şi îşi lăsase o barbă tăiată marinăreşte.

Locotenentul Barthe se îndreptă către noi. Când văzu că Ordas nu-i în maşină, încruntă din sprâncene. Am pornit-o în întâmpinarea lui ca

să-i explic. Guerzevici păşea în stânga mea. Avea o mutră îngrozitoare. Transpirase tot. Îşi furişă mâna sub scurta de piele. Într-o fracţiune de secundă am înţeles totul. Am răcnit: „Adăpostiţi-vă, dom' locotenent!" O clipă mai târziu i-am şi văzut pe copoi.

*

Am tras două gloanţe în burta ustaşistului. S-a prăbuşit în genunchi, scăpând Colt-ul din mână. Am golit tot încărcătorul. Locotenentul Barthe şi Hosdorffer trăgeau de asemeni, dar ceilalţi era a prea mulţi. Ieşeau de pretutindeni, din casa pădurarului, de sub pod, de după taluzul drumului, din tufişuri, pe puţin vreo patruzeci la număr.

Toţi trei ştiam să ochim. I-am stopat pe cei care veneau din faţă şi din dreapta, dar din spatele nostru au prins să răpăie arme automate. Am simţit o arsură la antebraţul stâng. Bărbatul cu păr cărunt era întins de-a latul drumului, cu fruntea sfărâmată de un glonte şi faţa descompusă alb-roză. Hostdorffer căzu şi el. Se săltă însă într-un cot şi lansă o grenadă.

Ea ne-a salvat. În rândurile gorilelor s-a produs o tălăzuire. Poţi fi, desigur, curajos, poţi avea o meserie aspră şi frumoasă, dar nu-i obligatoriu să-ţi placă şi grenadele. L-am împins în D.S. pe locotenentul Barthe şi m-am aruncat la volan. Maşina nu mai avea geamuri, nu mai avea parbriz, portierele din spate ciuruite, dar porni totuşi, zigzagând printre rafale, Am accelerat. Zăpada şi vântul ne izbeau drept în faţă. Antebraţul stâng mă ustura îngrozitor. M-am uitat la el. Glontele îmi vârstase pielea, un fleac, o zgârietură, genul de rană care te face să-i înfrunţi pe chirurgi cu zâmbetul pe buze.

— Ia-o la dreapta! mi-a spus Barthe. La dreapta! L-am ascultat. Strângea din dinţi comprimându-şi cu mâna umărul stâng. Sângele îi şiroia printre degete.

Am încercat să fac o socoteală: cei din spate nu vor întârzia să se lanseze în urmărirea noastră. Vor alerta jandarmeria, poliţia, agenţii motociclişti, posturile de control, într-o oră, sau poate chiar mai puţin, toate drumurile, toate ieşirile vor fi supravegheate...

— Încotro mergem, dom' locotenent? Pe unde credeţi că avem vreo şansă?

— Îţi aminteşti de drumul spre fermă? Atunci când ai venit după fată?...

În mare, îmi aminteam. Parly. Cam cincisprezece kilometri. Dar mai întâi trebuia să scăpăm din pădurea asta...

N-am reuşit s-o facem. Primul care a zărit barajul a fost locotenentul Barthe. Mi-a strigat: „Atenţie, Verbel!" Am frânat prea brusc. Maşina a derapat pe zăpadă. S-a răsucit o dată şi a intrat cu botul în şanţ.

*

Portiera din partea mea se înţepenise în taluz. N-am putut s-o

deschid. M-am strecurat atunci prin gaura lăsată de parbriz. Cea din dreapta funcţiona normal. L-am ajutat să iasă pe locotenentul Barthe. Îşi strângea umărul. Obrazul îi era ca de ceară.

La vreo cincizeci de metri distanţă, un turism şi un autobuz barau drumul. O parte din tipi purtau uniforme albastre şi căşti. Unul porni în fugă spre noi, apoi alţi trei sau patru. Cel din faţă strigă: „Stai!” şi slobozi o rafală. Am luat încărcătorul de rezervă şi l-am băgat în lăcaşul lui. Am armat. Locotenentul Barthe zăcea pe zăpadă. Am tras două gloanţe în individul cu pistolul-mitralieră şi-n primul dintre cei care-l urmau. Cel cu automatul a scăpat arma şi s-a apucat de pântec scoţând un ţipăt ciudat. Următorul, s-a prăbuşit pe spate. Uite doi care nu vor mai bea şampanie la banchetul în cinstea victoriei. Ceilalţi se răspândiră trăgând dezordonat.

L-am apucat pe locotenentul Barthe, l-am încărcat pe umeri şi am luat-o la fugă, Poliţiştii ne împroşcau din automate, în asemenea momente norocul joacă un mare rol. Eu unui l-am avut. Alergam prin pădure, pe zăpadă, către adâncul pădurii. Pe prima sută de metri am fugit cât am putut. Barthe cântărea, nu glumă, dar şi eu sunt solid. Am mai parcurs o sută de metri. Inima bătea să-mi spargă pieptul. Gâtlejul îmi era uscat. Nu-mi mai simţeam picioarele. Eram o fiară, o fiară care fuge. O altă sută de metri. Ceilalţi nu mai trăgeau.

Am încetinit cursa. Am trecut la pas. De îndată ce mi-am recăpătat suflul, am început iarăşi să alerg. Străbăteam acum un câmp presărat cu tufe de drobiţă şi iarbă-neagră care trosneau sub picioare. Negri sub albul zăpezii, înspre miază-noapte, brazii îşi înălţau coroanele triunghiulare, deci alcătuind un adevărat zid.

O dată ajuns aici, m-am oprit. Am aruncat o privire îndărăt. Nici o mişcare. Ştiam că pentru ei nu-i o problemă să se ia după noi, după urmele lăsate, însă mica mea demonstraţie de adineauri le cam tăiase elanul. Vor veni, dar numai cu forţe serioase. Nu se zoreau.

Unde să mă duc? De fermă nu mai putea fi vorba, în orice caz, nu pe jos şi cărându-l pe Barthe în cârcă. N-aş fi rezistat, cât sunt eu de voinic. Poliţiştii m-ar fi prins din urmă cu mult înainte de a fi apucat să ajung…

Să fur o maşină? De unde în pădurile astea?

Am auzit glasul locotenentului. Spunea: „Verbel… Verbel…” încet de tot, abia şoptit. L-am lăsat jos. Când i-am văzut chipul, am priceput: se sfârşea. Acum era rănit nu numai la umăr; două-trei gloanţe îi străpunseseră pieptul. Se terminase.

Deschise ochii, apoi îi închise. Şopti.

— Întinde-o Verbel… Întinde-o…

— Perfect, i-am răspuns, dar cu dumneavoastră?

Mă privi.

— Nu… După cum vezi, nu mai are rost… O să te înhaţe.

— Vă faceţi griji de pomană, i-am răspuns. Sunt un băiat plin de resurse. Gorila care ar putea pune mina pe noi îşi suge încă biberonul…

Vorbeam pe ton glumeţ. Era tot ce puteam face. O ştia şi el, după cum o ştiam şi eu.

Se săltă uşor într-un cot.

— Dă-mi o ţigară şi şterge-o imediat… M-ai auzit: imediat…

— Nu, încercă să facă pe furiosul.

— Tâmpitule! Eşti un tâmpit şi jumătate, Verbel! Un cap sec…

Nici asta n-a prins.

— Haideţi, dom' locotenent, odihniţi-vă. Economisiţi-vă forţele. N-am făcut încă plata la lăutari…

Am aprins o ţigară şi i-am vârât-o între buze. A tuşit scăpând ţigara. I-am dat-o din nou. A clătinat din cap în semn că nu vrea.

M-a privit cu un uşor zâmbet. Glasul îi devenea tot mai stins.

— Nu-ţi mai pot da nici o decoraţie, Verbel…

— Nu face nimic, i-am răspuns. O treceţi în cont pentru data viitoare.

Făcu o mişcare să-şi scoată portofelul. L-am ajutat, înăuntru era o scrisoare purtând un nume şi o adresă din Germania.

— Am înţeles, i-am spus. Va pleca. O vor primi.

Clipi uşor. Nu mai putea vorbi, dar privirea continua să-i rămână trează, conştientă.

M-am aplecat peste el. Voiam să fiu sigur c-o să mă audă.

— Domnule locotenent, ştiu cine a montat capcana asta. Ştiu cine-i scursoarea care ne-a tras pe sfoară. Să n-aveţi nici o grijă. O să mă ocup eu de el. V-o făgăduiesc, domnule locotenent.

Am aşteptat să moară. I-am acoperit faţa, apoi am plecat pe jos, prin zăpadă. Calculasem: opt sau nouă kilometri în direcţia asta. Lesne n-avea să fie, dar ori ce-ar fi fost ei, poliţişti, gorile, tancuri, infanterie, aviaţie, ştiam că voi răzbate. Îmi rămăsese de încheiat o mică socoteală.

X

— Salve! i-am spus. Te-a mai lăsat criza de astmă? Deschisesem uşa şi intrasem, fără zgomot. Era cu spatele la mine. Îl vedeam pentru prima dată altfel decât în halat de casă ori în cămaşă de noapte. Pe cinstea mea, purta un palton gros de culoare bej, cu guler de astrahan, iar pe cap o căciulă, tot de astrahan. Îi plăcea omului blana asta!

S-a întors către mine. Avea o privire lăcrămoasă. Mititelul, tocmai îşi făcea valizele.

— S-ar zice că nu mă aşteptai. Nu fusese prevăzut să revin? Nu figura în program?

Tuşi, ca să-şi dreagă glasul.

— Haudouin…

— Nu, nu Haudouin: Verbel. Caporal şef Roger Verbel din Regimentul 1 de Paraşutişti al Legiunii Străine, dezertor, condamnat la moarte, gata să te slujesc.

Am apăsat pe ultimul cuvânt. Nu i-a plăcut. A înghiţit de câteva ori în sec. Fălcile au prins să-i tremure. Şi-a descleştat cu greu gura:

— Haudouin, dumneata.

Am clătinat din cap.

— Nu. Ţine-ţi gura, Ordas. Nu mai ai ce spune. Nimeni nu te va mai asculta. Vin în numele celorlalţi, în numele camarazilor. Te voi ucide.

Făcu un salt înainte.

— Nu!… Greşeşti!… Verbel, lasă-mă să-ţi explic…

Îi era într-atât de frică, încât se bâlbâia.

Am scos pistolul de la centură. Tăcu. Încremeni.

— M-ai dus straşnic, i-am spus. Pe toţi ne-ai dus straşnic. Ai reuşit, ai câştigat. Locotenentul Barthe e mort, El şi cel care venise din Germania ca să te întâlnească. Iar eu vin în numele unui om pe care-l chema Hostdorffer, un soldat, un om simplu. Şi al altora: al tuturor celor pe care tu i-ai turnat, i-ai vândut!

I-ai dus pe mulţi de nas, dar regele tâmpiţilor a fost mandea. Dacă aş fi avut un gram de creier, ar fi trebuit să intru la bănuială de la bun început. Când te caută toată poliţia şi siguranţa din Franţa, când ai fost cap de afiş şi ţi-a apărut poza în toate ziarele, nu stai într-un castel, la o sută patruzeci de kilometri de Paris, fie el şi-n mijlocul naturii. Nu, asemenea poveşti nu există decât în reviste…

Mi-a trebuit timp ca să pricep. Erau, ce-i drept, câteva fleacuri care-mi dădeau de gândit, care nu mi se păreau în regulă, dar m-am prins prea târziu, abia în clipa în care asociatul tău, scârna ailaltă de Guerzevici, a pus mâna pe pistol. El trebuia să dea semnalul pentru

focul de artificii! Aşa-i, nu?

Am doar o mică scuză că m-am lăsat îmbrobodit atât de bine: toate scornelile despre preacinstita ta persoană, despre marele şef, despre cel mai dur dintre duri, despre incoruptibilul care sfâşie tot, despre neîmblânzitul, despre cel cu fruntea veşnic sus, despre eroul stoic al ultimei baricade, despre condamnatul la moarte cu douăzeci de ani de ocnă ca supliment... E ceva!

Vezi tu, Ordas, eu nu sunt francez, sunt elveţian. M-am înrolat în Legiunea Străină dintr-un motiv personal, din pricină că am avut un moment de cădere sufletească, din pricină că n-am avut destul curaj să continui să fac ceea ce trebuia să fac, după cele întâmplate. Nu mă priveşte politica franceză. Ce-mi pasă mie dacă Algeria va rămâne la fel cum a fost sau nu! Am dezertat fiindcă şi şefii mei au dezertat, iar eu îi respectam. Nu erau nişte giganţi, nu erau nişte superinteligenţe, dar erau nişte oameni cinstiţi care aveau o credinţă.

Poţi stima un duşman, fie că luptă cu puşca, fie cu ideile. Tu însă eşti tot ce poate fi mai josnic pe pământ, indiferent de partidul în care te-ai afla: eşti trădătorul, eşti Iuda, eşti cutra. Şi asta nu de azi, de ieri. În Algeria tot pentru poliţie codoşeai. Cu mutra pe care o ai sunt gata să pariez că primeai o soldă încă pe vremea când umblai în pantaloni scurţi şi şterpeleai acadele de la băcan. Ai început cum încep toţi cei din branşă; ca peşte şi ca turnător. Apoi ţi-ai croit propriul drum. Epoca era propice şi, fireşte, ţi-au dat şi gorilele o mână de ajutor. Nu erai tu ăl mai feroce, mai aprig de gură, mai îndârjit? Bineînţeles că da! Supralicitai. E o metodă bună ca să urci pe scara ierarhică şi-apoi asta-i silea şi pe ceilalţi să forţeze nota, să se demaşte. Iar tu, după fiecare reuniune, puneai frumuşel pe hârtie mica ta listă, micul tău raport pentru domnii de la siguranţă. În felul acesta erau la curent cu totul. Apoi, când ai fost condamnat la moarte, lucrul acesta ţi-a conferit un prestigiu de mâna întâi pentru prostimea de-acolo... Erai eroul, purtai aureola martirului, aveai toate harurile...

Cum nu-ţi ajungeau primele pe care le căpătai în schimbul rapoartelor şi al turnătoriilor şi cum te gândeai şi la viitor, ai aranjat ca în momentul exodului să pui laba pe un teanc frumuşel de bancnote. De parale nu ţi-a fost silă niciodată, aşa ceva nu era genul tău. Apoi, la fel ca toată lumea, ai traversat şi tu marea. Te-ai stabilit însă rapid în Franca. Era mai comod pentru relaţiile tale cu copoii şi-n plus erai mai în siguranţă. Te-ai pus deci pe treabă, aşa cum făcuseşi şi-nainte. Aşa cum o făcuseşi şi acolo.

În acest moment am apărut eu. Am fost pivotul ultimei tale lucrături. Pe mine se sprijinea totul.

Fireşte, nu m-ai angajat ca să instalez o sonerie. Semnalul de alarmă era un lucru secundar. Oricine putea să-l facă. M-ai angajat în înţelegere cu gorilele siguranţei pentru că servisem în plutonul

locotenentului Barthe, pentru că mă cunoştea, pentru că ar fi avut încredere în mine. Eu nu eram decât o plevuşcă, un amănunt fără importanţă, urmând să fiu băgat la zdup îndată ce va fi nevoie. Dar în combinaţia pe care aţi pus-o la punct, tu şi amicii tăi de la serviciile speciale, am avut un rol mare. Eram, în ultimă instanţă, garanţia onorabilităţii tale.

Şi asta pentru că ceilalţi deveniseră bănuitori. Nu era vorba numai de istoria cu biştarii deturnaţi. Oamenii începuseră să-şi spună că prea le porţi tu ghinion celor pe care i-ai sărutat pe ambii obraji. Atunci, te convoacă. Reclamă explicaţii. Îţi cer să vii să-i întâlneşti în Germania. Bineînţeles, refuzi, dar faci şi obişnuitul tău raport şi gorilele decid să arunce un năvod care să prindă un peşte mare. Startul a fost dat. Mă aduci încoace. Mă instalezi la donjon. Scopul tău este să-l întâlnesc pe Barthe şi, într-un chip sau altul, să intrăm în contact. Fireşte, ştii exact cine e, tot aşa cum ştiai totul în legătură cu antecedentele mele, încă înainte de a debarca eu aici Barthe e un vânat mai interesant decât mine, dar amicii tăi trag nădejdea că, dându-şi ei un pic de osteneală, vor dobândi ceva mai bun, mult mai bun.

Figura se prinde. Se prinde chiar foarte bine. Întâmplător, în noaptea atacului, locotenentul şi cu mine ne trezim faţă în faţă. Nu prevăzuseşi aşa ceva şi nici răpirea Virginiei. Dar asta slujeşte planurilor tale. O dată şi odată, tot trebuie să-l întâlnesc. Luăm, aşadar, contact, eu şi locotenentul Barthe. Îţi transmit propunerile lui, îi duc răspunsul tău. Între voi doi eu sunt intermediarul, un intermediar pe care Barthe nu-l suspectează nici o clipă, despre care ştie că nu va trăda, fie şi pentru. Un imperiu, un om în care are încredere.

Urmând instrucţiunile bunilor tăi amici, te laşi, niţeluş rugat. Pe urmă accepţi, dar în anumite condiţiuni: întâlnirea să fie fixată în Franţa, pe undeva prin apropiere. Şi mai ales, lucru foarte important, lucru asupra caiaua ai grijă să insişti, întâlnirea trebuie să fie la nivelul cel mai înalt, între şefii cei mari. Gorilele nu vor să-şi deplaseze artileria şi blindatele pentru un mârlan oarecare.

Magistral combinat totul; dar uite că a existat şi un hop. Jeannine, femeia ta de casă şi-a băgat în scăfârlia aia a ei de găină să te răpească şi să-ţi umfle în felul ăsta paralele. Aranjează lovitura cu gaşca ei şi vorbeşte şi cu mine. Îmi face propuneri. Şi întrucât eu refuz, mă toarnă sticleţilor cu prilejul unui drum făcut la Paris.

Catastrofă? Pentru mine e o surpriză neplăcută, dar pentru tine înseamnă că toată combinaţia sare-n aer. Dacă nu mai sunt prezent, întreaga afacere riscă să se dea peste cap. Fireşte, poliţiştii care mă arestează habar n-au de ce se pregăteşte şi nici de rolul pe care-l joc eu. În Franţa, serviciile speciale sunt cu duzinile. Doar o coincidenţă extraordinară a făcut ca cei în urechea cărora şi-a şuşotit Jeannine

confidenţele să fie tocmai cei la curent cu combinaţia…

Copoii mă umflă. Încep să mă interogheze, fără prea multă râvnă de altfel, cazul meu e banal. La ora aceea tu nu ştii nimic de arestarea mea. Iată însă că Jeannine revine la donjon şi, cum trebuia să explice absenţa mea, povesteşte că am fost harponat de poliţie, ceea ce e adevărat, fără să precizeze, desigur, că informaţiile le-a furnizat ea.

Te socot îndeajuns de şmecher ca să nu fi făcut confidenţe unei femei ca Jeannine. Jeannine nu ştie că eşti înţeles cu poliţiştii. Şi chiar de-ar fi ştiut, e clar că tot nu şi-ar fi schimbat proiectele. În paranteză fie zis, nu era rău combinată afacerea lor. M-a denunţat ca să scape de mine. Se temea că am să vorbesc, că o să-ţi spun şi întrucât răpirea era prevăzută pentru a doua zi dimineaţa, fata n-a vrut să rişte.

Tu, dimpotrivă, când afli de arestarea mea, nu eşti de fel încântat. Şi de îndată îi previi pe bunii tăi amici. Se sună alarmă generală la gorile: trebuie să fiu găsit, trebuie să fiu eliberat. Închis, nu pot sluji la nimic.

O altă dificultate: e nevoie ca în ochii mei eliberarea aceasta să pară verosimilă; nu trebuie să suspectez nimic. Ca atare, copoii care mă înhăţaseră înjghebează la repezeală un scenariu de toată frumuseţea: lipesc poza unui alt legionar dezertor pe fişa mea de urmărire. Şi ţinte după aia scuze, sunt dezolaţi, a fost o eroare grosolană, mă rog, poftiţi, pe aici e ieşirea.

Lucrătură fină, nimic de zis, dar totuşi am avut, vag, anumite bănuieli. Simţeam că prea a mers uşor, că e ceva care scârţie. Din nefericire, scânteia care trebuia n-a ţâşnit…

Iau trenul spre Auxerre. Guerzevici vine să mă caute la gară. Sosim exact în momentul în care amicii Jeanninei te îmbarcau. Cu ustaşistul şi cu mine în deplasare, pentru ei ocazia era grozavă. Dacă n-a ţinut, asta numai pentru că am sosit cu câteva minute prea devreme.

Să mă opresc acum şi la dimineaţa de azi. Asta le-a pus capac la toate. Mi-aţi mai dat voi, tu şi cu scârna ailaltă, câteva reprezentaţii drăguţe, dar aici v-aţi autodepăşit: Moliere, în persoană, revăzut de ţaţa Leana. Nu-ţi plac împuşcăturile, ai Ordas? Nu-ţi plac riscurile? Nu te tenta de loc să te expui la curent! Guerzevici, ăla, era un ucigaş, îl plăteai pentru aşa ceva şi-l plăteai bine. Dar ca să bagi şi tu mâna în lături, asta nu! Avem pielea sensibilă!

Am degajat cu degetul gros piedica pistolului. Mi-a văzut gestul. Mâinile lui albe şi dolofane au fâlfâit prin aer.

— Nu vezi decât un aspect al problemei, Verbel… Te asigur că dacă ai sta să gândeşti…

Cât p-aici să mă umfle râsul.

Şi-a dat seama că nu se prinde. Căuta, disperat, o ieşire. Am mai remarcat lucrul acesta: cu cât e omul mai ticălos, cu atât se agaţă mai

tare de Viaţa.

Mi-a spus:

— Verbel, doar n-o să ucizi cu sânge rece un om… un om de vârsta mea…

— Ba da, i-am răspuns, ba da.

El însă continuă:

— Jeannine, fata care te-a denunţat… E în închisoare… A fost arestată….

Am schiţat un zâmbet.

— Hotărât lucru, nu porţi noroc prietenilor tăi… Ochii săi bulbucaţi şi injectaţi de sânge aruncau priviri în toate părţile. S-a uitat la geamantanele gata făcute, aşteptând la picioarele sale; s-a uitat la tablourile cu femei goale stil Place Pigalle; căuta ceva care să-i vină în ajutor.

S-a uitat şi la mine, la pantofii mei, la hainele mele, acoperite de noroi, de zăpadă şi de sânge – un sânge care nu-mi aparţinea.

— Vezi, i-am răspuns, ghinionul tău e că m-am întors. Dar asta-i viaţa. Lucrurile se petrec întotdeauna aşa: într-o bună zi dai chix. E legea numerelor mari…

A făcut o ultimă tentativă:

— Am bani, Verbel… bani mulţi… un om tânăr, în situaţia dumitale… N-o să mai întâlneşti o ocazie ca asta… Gândeşte-te… O să aranjez pentru dumneata… Poliţia o să mă asculte…

Îi tremurau gura şi fălcile lui fleşcăite. Tot corpul îi devenise moale. Avea să moară exact cum trăise: ca un turnător, ca un laş, ca o cutră.

I-am spus:

— Ordas, eu nu-s arhanghelul dreptăţii. Sunt, ca mulţi alţii pe pământ, un om fără o misiune specială. Nu-s nici contabilul ticăloşiilor tale. Există însă un lucru pe care nu-l pot uita, pe care nu-l voi uita. Azi dimineaţă, înainte de a se întâlni cu noi la locul fixat, locotenentul Barthe s-a uitat cu binoclul. M-a văzut stând în drum. Dacă nu m-ar fi văzut, făcea, probabil, stânga-mprejur. Chiar dacă barajele apucaseră să fie instalate, tot mai aveau o şansă de scăpare. Locotenentul Barthe a murit din cauza mea, din pricina prostiei mele. Şi de aceea te omor…

S-a uitat la pistol. A scos un ţipăt sugrumat şi dând din mâini s-a repezit către o măsuţă din fundul camerei. I-am plasat patru gloanţe între omoplaţi. S-a prăbuşit peste măsuţă, cu capul înainte.

Am ieşit afară.

*

Virginie sosea, venind pe coridor, cu ochii larg deschişi. Auzise detunăturile. Am oprit-o cu un gest.

— Nu intra. S-a terminat. E mort. Mi-a pipăit haina.

— Eşti rănit?

— Nu, e sângele locotenentului. L-am cărat prin pădure.

I-am explicat totul. La început nu voia să mă creadă. Mă asigura că Ordas fusese dintotdeauna duşmanul implacabil al siguranţei, că niciodată, de când era cu el, nu l-a văzut stând de vorbă cu un copoi sau dându-le un telefon…

— Ei da, i-am răspuns. Se înţelege de la sine. Îşi lua precauţii. E o chestie elementară.

Ne-am dus la ea în cameră. Mi-am scos haina şi mi-am făcut un pic toaleta M-am uitat, apoi, la ceas. Trecuse puţin de patru. În timp ce mă spălam, Virginie stătea lângă mine cu braţele încrucişate pe piept.

— Ai mâncat? Vrei să-ţi caut ceva?

— Nu. Un pic mai târziu. Nu acuma, mulţumesc.

— Ce-o să facem, Roger? Plecăm?

— Da, trebuie să plecăm. Întorcându-mă la donjon recursesem la tot soiul de şmecherii ca să-i derutez pe copoi. Mersesem pe gheaţa unui pârâu, apoi urmasem un drum unde zăpada avea crustă, astfel că nu lăsasem întipărituraa pasului. Dacă însă urmăritorii posedau câini aveau să sfârşească prin a-mi da de urmă. Puteau fi aici dintr-o clipă în alta.

Din curte se auzi duduitul unui motor Ne-am repezit la fereastră. Triumful gonea pe drum. Angelo era la volan. Uitasem de ăsta. Am rânjit:

— Spală putina, nepoţelul. Şobolanii părăsesc corabia.

Virginie mă privea. Pe obrazul ei drăgălaş se citea spaima şi îngrijorarea, dar fata se ţinea tare.

— Ce hotărăşti, Roger? Ce facem?

Reflectam. În urma atacului de ieri, Mercedes-ul devenise inutilizabil; 403-ul rămăsese acolo, la locul întâlnirii, iar Angelo o întinsese cu Triumful. Rămânea Renaultul R-4; nu era chiar maşina cu care să-i baţi la viteză pe presari…

Mă gândeam şi la obstacolele de pe drumuri.

— Plec, i-am spus. Plec singur, pe jos. Tu rămâi aici. O să iau provizii cu mine. Dacă va fi nevoie, mă voi ascunde două sau trei zile în pădure. După aceea, o să iau trenul, autobuzul ori am să fac autostop. O să-ţi trimit vorbă de îndată ce mă voi afla în siguranţă şi atunci vii şi tu.

Se aruncă la pieptul meu.

— Nu! Roger! Eşti nebun. E imposibil. Cu zăpada asta, n-ai să răzbaţi. Te vor aresta.

— O să fur o maşină. Nici ei nu pot să rămână veşnic pe loc şi nici să supravegheze toate drumurile de pe-aici. În noaptea asta mi se va oferi şi mie o şansă.

Virginie mă învălui cu privirea. Avea ochii în lacrimi.

— Nu-i adevărat, Roger. N-ai nici o şansă. Dacă e să pleci, plecăm

împreună. Adu-ţi aminte…

Fireşte, avea dreptate. Şi aşa era un miracol că putusem ajunge până la donjon. Îi jucasem un pic de teatru.

Am cuprins-o în braţe. Buzele mele îi atinseseră tâmpla. O dulce atingere.

— Bine, i-am spus. De acord. Plecăm împreună. O să luăm Renaultul.

Am coborât la bucătărie. Virginie mi-a pregătit ceva de îmbucat. Am golit pe trei sferturi o sticlă de Bordeaux. Aveam nevoie. S-a apropiat de mine. Aşa cum sedam la masă, mi-a cuprins capul între palme şi l-a lipit de ea, de trupul ei.

Mi-a spus:

— Roger, tu şi cu mine, suntem uniţi pentru totdeauna.

— Da, i-am răspuns, pentru totdeauna.

Deodată am auzit ţipete pe scară. Era madam Francoise, îl văzuse pe Ordas. Era îngrozită.

Virginie i-a spus ceea ce era de spus. Apoi m-am apropiat şi eu.

— Madam Francoise – i-am zis, eu l-am ucis pe domnul Mesnil. Dar nu sunt un asasin. Sunt un dezertor. El lucra pentru copoi. Virginie şi cu mine ne iubim. Vom pleca împreună. Dacă vreţi, să mă denunţaţi, chemaţi la telefon poliţia. N-o să trag în dumneavoastră.

Era o femeie cu suflet de aur, această grăsună, cu faţa ei rubicondă şi cu sinii enormi. A scos din buzunarul şorţului o batistă uriaşă cu carouri. Era buimăcită rău de tot. Virginie îi vorbea cu blândeţe. Madam Francoise plângea. Dar n-a zis nimic.

M-am dus în şopronul care slujea de garaj. Renaultul era acolo. Am pornit motorul. Virginie a apărut şi ea. Am deschis portiera din spate şi m-am culcat pe podea. Era al dracului de strimt.

— N-ai să rezişti, Roger…

Stăteam ghemuit, cu genunchii la gură.

— Ba da, aşază peste mine nişte saci, nişte coşuri, nişte sticle goale, tot ce se ia de obicei când se merge după cumpărături. La urma urmei s-ar putea să fie norocul nostru că n-a rămas decât maşina asta. Nimeni nu-şi poate închipui că un bărbat se poate ascunde într-un R-4. Oricum, nu ne rămâne altceva de făcut…

M-a privit cu un aer stânjenit:

— Nu prea avem bani. Dacă tot e mort… dacă vrei… Am ieşit afară din portbagaj.

— Nu. Nici vorbă. Dacă scăpăm de poliţişti, avem destui ca să rezistăm câteva săptămâni. Nu vreau o leţcaie de la jigodia aia. Ştii de unde-i vin paralele? Ştii cum le-a dobândit? Nu, cu aşa ceva nu mă mânjesc…

Pentru ultima dată am ţesălat caii. Le-am pus în iesle ovăz şi furaje din belşug; i-am dezlegat şi am deschis uşa grajdului ca să poată

pleca. Am schimbat şi apa din putină. N-au ieşit imediat afară. Nu ştiau ce să facă acum, când erau liberi. I-am mângâiat pe amândoi. Iapa şi-a întors capul spre mine şi a nechezat încetişor, de parcă ar fi înţeles.

Am plecat tustrei cu R-4. Se lăsa noaptea. În faţă şedeau Virginie şi madam Francoise; eu, în spate, ghemuit sub saci şi sticle goale, cu mâna încleştată pe patul pistolului. Pe urmă însă i-am vârât îndărăt sub centură. Dacă poliţiştii vor deschide portbagajul voi ieşi cu mâinile în aer. Atâta timp cât Virginie se afla în maşină nu-mi puteam permite să trag.

Eram pe drum. Nu mişcăm un deget. După doi sau trei kilometri am auzit-o pe Virginie spunând cu o voce stinsă, fără să se întoarcă:

— Roger… Pe şosea sunt agenţi.

Am tras adânc aer în piept. Virginie încetinea.

XI

Am trecut. Nu mă întrebaţi nici cum, nici de ce. Habar n-am. Poate sosise tocmai atunci marmita cu ciorbă, poate feţele a două femei singure nu treziseră bănuieli poliţiştilor, fapt e că maşina n-a fost oprită.

La Auxerre, madam Francoise ne-a părăsit. I-am spus că dacă va fi interogată să declare că am luat-o cu forţa. I-am oferit bani, dar a refuzat. Înainte de a trece la volan, am sărutat-o, din toată inima, pe obrajii ei dolofani.

Ne-am îndreptat spre Nevers, Moulins, Le Puy. Coboram spre sud. Aşa hotărâse Virginie. Voia să meargă acolo. Am trecut peste Rhone la Avignon. Apoi am ajuns pe litoral. Am închiriat o mică vilă între Saint-Raphael şi Cannes, aşezată la cincizeci de metri, de şosea, dar liniştită. O cărare, şerpuind printre pini şi agave, ducea la mare. Pe-aici, vara, preţurile sunt inabordabile. Ne aflam însă la sfârşitul lui noiembrie şi nu era scump.

Am trăit aici ca doi îndrăgostiţi. Asta şi eram. Am declarat că suntem domnul şi doamnă Dessouches, adevăratul ei nume, fiindcă o amuza să i se spună aşa.

Dimineaţa porneam la plimbare pe povârnişurile de la Esterel sau coboram la mare. Râdea alergând printre stânci. O rupea la fugă, iar eu o prindeam. Ne scăldam, de fiecare dată când era frumos. Apa nu era rece.

Jucam pe viu rolul lui Orfeu şi al Eundicei; aşa ceva se plăteşte.

Azi, când mă gândesc la acele zile care au fost printre cele mai frumoase din câte am cunoscut, cea ce continuă să mă uluiască este rapiditatea cu care totul s-a năruit.

A venit pe nesimţite. Alerga mai puţin. Râdea mai puţin. Rămânea lungi momente fără să-mi vorbească Nu-mi făcea mutre, dar nu mai era cu mine, ci undeva aiurea.

Într-o dimineaţă, era, cred, 14 sau 15 decembrie – mi-a declarat brusc, ca răspuns la întrebările mele, că s-a săturat să stea aici, că vrea să călătorească, să meargă la Roma..

Eram stupefiat. Mă întrebam dacă nu glumeşte cumva. Dar nu. Nu glumea. Voia să meargă la Roma.

I-am spus:

— Virginie, trebuie să muncesc. De vreme ce nu vrei să mergem în Belgia, dacă nu-ţi place aici, haide în altă parte. Dar ca să-mi găsesc o slujbă, am nevoie de acte. Ce-o să facem la Roma. Nu mai avem aşa de mulţi bani…

M-a privit. Nu-i mai recunoşteam, chipul. Mi-a spus, cu duritate:

— Chiar de-ai avea, tot n-ai şti să profiţi de ei... Domnul vrea să muncească... Domnul vrea să repare televizoare vechi... Domnul e cinstit.

Spusele ei m-au rănit.

— Vorbeşti ca Jeannine! i-am spus furios.

Aş fi vrut să-mi înghit înapoi cuvintele. Virginie a izbucnit:

— Vreau să trăiesc, Roger! Mă auzi, să trăiesc! Nu, să mă ascund; când într-un cotlon când în altul. Vreau să trăiesc!

Am ieşit în faţa casei. Mi-am aprins o ţigară. Să trăiesc? Ei, da şi eu voiam să trăiesc, dar noi doi nu mai vorbeam aceeaşi limbă. Era din vina mea, o ştiam. Nu sunt bătrân, dar am încasat prea multe lovituri grele. Ea una, nu era urmărită. Era tânără, frumoasă, era teafără. Mai ales asta: „teafără”. Dorea să danseze, să se distreze, să îmbrace rochii frumoase, să vadă lume. Ce-i puteam eu oferi? Şi-apoi anumite lucruri nu sunt în firea mea. Am fost dintotdeauna puţin sălbatic...

A ieşit după mine. I-am simţit buzele pe obraz. M-am căznit să-i zâmbesc.

— Roger, n-ai fi fericit cu mine în Italia?

— Ba da. I-am răspuns. Cu tine sunt fericit oriunde. De acord. Mergem la Roma.

A fost prima noastră ceartă adevărată şi de altminteri singura. După aceea totul a continuat să se degradeze. Dimineaţa, ori nu mai voia să iasă, ori era imediat obosită. Plecam de unul singur. Mă întorceam. Nu mai ştiam ce să născocesc. Îi povesteam, încercam s-o amuz. Luasem legătură la Marsilia cu un tip care să-mi procure actele. I-am spus şi ei. Urma să plecăm de îndată ce aveam să le capăt, Toate astea nu ajutau la. Nimic. Eram neputincios.

Cam la o săptămână, în vreme ce noi stăteam afară a sunat telefonul. Nu cunoşteam pe nimeni şi nimeni nu ne cunoştea. Probabil vreun negustor de prin partea locului, un apel de control pentru verificarea liniei, sau poate un număr greşit...

Am făcut trei paşi, dar Virginie mi-a luat-o înainte, repezindu-se înăuntru. Am rămas afară. Mă învârteam în jurul casei cu mâinile în buzunar. Trecând prin dreptul unei ferestre, am zărit-o. Vorbea animat, aruncând peste umăr dese priviri spre uşă.

Când s-a întors, am întrebat-o:

— Cine era?

— O greşeală. O cucoană bătrână care-şi închipuia să dăduse telefon dentistului.

Minţea. Ar fi trebuit să înţeleg, exact în clipa aceea, că era inutil să mai insist, că totul se sfârşise.

*

Am fost ispitit s-o supraveghez. Am renunţat însă. Ascultatul pe la uşi nu făcea nici el parte din firea mea.

Eram amantul ei de două luni şi cu fiecare zi care trecea realizam tot mai mult că o bună parte din glodurile ei îmi sunt străine. Ceea ce posedasem fusese doar un înveliş de carne. Mă îndrăgostisem de o imagine pe care o plăsmuisem în funcţie de ceea ce doream eu să fie. Dar Virginie nu era acest obiect. Nu era o grădină. Ea, cea vie, ce ascundea cu întreaga ei fiinţă, cu toată făptura ei, cu toată setea ei, neînfrânată, de libertate.

O iubeam şi acum. O iubeam poate şi mai mult de când voia să evadeze din mine. Nenorocirea cea mare a fost fără îndoială că şi ea mă iubea la rându-i – de asta sunt sigur – chiar în clipa când mă minţea, chiar şi după aceea. M-a iubit până la capăt, până la sfârşit.

Nu, era vorba de altceva.

S-a întâmplat în ajunul Crăciunului. Primisem tocmai noile mele acte. În ele mă numeam Michel Legrand, născut la Tours, funcţionar de bancă. A doua zi urmă să plecăm. Strângeam prin casă şi ne făceam bagajele. M-a întrebat:

— Prietenul tău din Belgia te mai aşteaptă, nu-i aşa, Roger?

Am dat din umeri.

— S-ar putea, dar hai să nu mai vorbim de asta, vrei? Plecăm. în Italia…

Am mâncat, ca de obicei, împreună, în bucătărie, conserve, lapte. În dimineaţa aceea, Virginie era deosebit de drăguţă cu mine, de prevenitoare. După masă, am simţit brusc că devenise nervoasă. Mi-a cerut să mă reped până la Cannes. Voia să-i aduc romane poliţiste, ţigări, reviste: se plictisea, trebuia neapărat să merg la Cannes. Am luat Renaultul şi am plecat.

*

Nu m-am dus la Cannes. Am parcurs vreo zece kilometri, am întors şi am revenit.

Am ajuns exact în momentul în care Triumful se angaja pe şosea. Dacă imbecilul s-ar fi mulţumit să apese pe accelerator nu i-aş fi prins niciodată din urmă Dar a vrut s-o facă pe caidul. A întins mina peste portieră şi a tras. Glontele s-a pierdut pe undeva. Am ripostat. Ara tras trei focuri; cu două mai mult decât trebuia.

Am oprit maşina. Triumful se imobilizeze cu botul în taluz. La el nici măcar nu m-am uitat. Am luat-o în braţe pe Virginie şi am dus-o în cameră, pe pat. Puloverul ei era plin de sânge.

A deschis ochii o clipă, când o întindeam şi m-a rugat cu o voce stinsă să chem un medic. I-am răspuns imediat c-o voi face. Chiar şi cel mai bun medic din lume ar fi fost inutil, dar ea era foarte tânără şi nu putea să înţeleagă.

M-am aşezat alături. N-o priveam. I-am spus:

— N-ar fi trebuit s-o faci, Virginie… Nu mi-a răspuns…

O clipă mai târziu şi-a întors faţa spre mine. Paloarea o invada. Mi-a

spus:

— Roger… Roger… sărută-mă….

Am sărutat-o. A închis ochii. I-am simţit mâna lângă şoldul meu. Ţinea în ea un mic portvizit negru. L-am luat, l-am pus pe pat şi i-am păstrat mâna într-ale mele. I-am păstrat-o până la sfârşit. A fost rapid de tot. A suferit doar câteva clipe. Pentru mine avea să dureze mai mult…

Am ieşit în faţa casei. Ciripeau păsările. Frumoasă şi imuabilă, ca un monstru indiferent, marea în născătoarea ei nemişcare, se înălţa, se revărsa, revenea.

Am intrat. Am ridicat receptorul şi am cerut un număr din Elveţia. Mi s-a răspuns că pentru legătura cu Elveţia am de aşteptat douăzeci de minute.

M-am întors lângă Virginie.

Soneria. Am ridicat receptorul. Am recunoscut glasul mamei. Am spus:

— Copiii sunt sănătoşi?

Cred că a spus da. A întrebat:

— Cine-i la aparat?… Cine-i la aparat?

Nu puteam răspunde. Mi se pusese un nod în gât. Am închis.

Ridicând ochii, m-am uitat în oglindă. M-am privit aşa câteva clipe. Zâmbeam. Ei da, eu eram. Îl ştiţi, Roger Verbel?… Trăgătorul de elită… Regele pistolului…

Toate tâmpeniile astea!… Stăteam bine… Câştigasem. Mi se cuvenea premiul… Trăsesem lozul cel mare…

Am deschis portvizitul. Înăuntru se aflau vreo zece timbre vechi, fiecare într-un mic plic transparent. Probabil valorau o avere. Pentru mine nu reprezentau nimic.

Ba da; ultimul ei gest a fost să mi le dea.

Am scăpărat un chibrit. M-am uitat cum ard.

Nu ştiu dacă le-a luat ea, sau dacă i le adusese Angelo, n-o ştiu, n-o voi şti niciodată şi puţin îmi pasă.

Mai aveam ceva bani. Puteam lua una din maşini şi pleca, îmi puteam încerca norocul: Elveţia, Belgia, Canada, Peru… Puteam recurge şi la pistol, pentru ultima oară, pentru cea bună de astă dată. Dar mă săturasem.

Mă săturasem până-n gât. Nu mai voiam să scap, indiferent de manieră. Voiam să răspund: prezent!

Dacă Anne-Marie n-ar fi avut acel accident, eu nu m-aş fi înrolat, n-aş fi făcut ceea ce am făcut şi n-aş fi ajuns acolo unde eram; aş fi fost un altul.

O viaţă de om ţine uneori de un nimic.

M-am întors la telefon. Am chemat jandarmeria.

CUPRINS

PROLOG.....3
I PARIS, SEPTEMBRIE 1964.....6
II.....11
III.....25
IV.....36
V.....48
VI.....62
VII.....74
VIII.....88
IX.....98
X.....108
XI.....117
CUPRINS.....122